

IV

(Информация)

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Насоки на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското
стопанство и в селските райони за периода 2014 — 2020 г.

(2014/C 204/01)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ЧАСТ I. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ	4
Глава 1. Въведение	4
Глава 2. Приложно поле и определения	7
2.1. Отражение на ОСП и на политиката за развитие на селските райони върху приложното поле	7
2.2. Приложно поле	8
2.3. Хоризонтални правила и инструменти за помощ, приложими към секторите на селското и горското стопанство и в селските райони	10
2.4. Дефиниции	11
2.5. Помощ, подлежаща на уведомление	17
Глава 3. Общи принципи на оценяване	18
3.1. Принос за постигането на обща цел	19
3.2. Необходимост от държавна намеса	20
3.3. Целесъобразност на помощта	21
3.4. Стимулиращ ефект и необходимост от помощта	22
3.5. Пропорционалност на помощта	24
3.6. Избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията	27
3.7. Прозрачност	29
ЧАСТ II. КАТЕГОРИИ ПОМОЩ	30
Глава 1 Помощ в полза на МСП с дейност в областта на първичното производство, преработката или търговията със селскостопански продукти	30
1.1. Мерки за развитие на селските райони	30
1.1.1. Помощ за инвестиции	30
1.1.1.1. Помощ за инвестиции в материални и нематериални активи на територията на земеделски стопанства, свързани с първичното селскостопанско производство	30
1.1.1.2. Помощ за инвестиции в полза на опазването на културното и природното наследство, разположено в земеделски стопанства	35
1.1.1.3. Помощ за инвестиции, свързани с преместването на селскостопански сгради	35
1.1.1.4. Помощ за инвестиции, свързани с преработката на селскостопански продукти и търговията със селскостопански продукти	36

1.1.2.	Помощ за започване на дейност от млади земеделски стопани и за развитие на малки стопанства	37
1.1.3.	Помощи за прехвърляне на земеделски стопанства	38
1.1.4.	Помощ за започване на дейност за групи производители и организации в сектора на селското стопанство	39
1.1.5.	Помощ за поети задължения за агроекология, дейности, свързани с климата и хуманно отношение към животните	40
1.1.5.1.	Помощ за ангажименти в областта на агроекологията и климата	40
1.1.5.2.	Помощ за задължения за хуманно отношение към животните	42
1.1.6.	Помощ за неблагоприятни условия, свързани със зоните по „Натура 2000“ и Рамковата директива за водите	43
1.1.7.	Помощ за райони с природни или други специфични ограничения	44
1.1.8.	Помощ за биологично земеделие	46
1.1.9.	Помощ за участието на производители на селскостопански продукти в схеми за качество	47
1.1.10.	Помощ за предоставяне на техническа помощ в сектора на селското стопанство	48
1.1.10.1.	Помощ за трансфер на знания и за информационни дейности	48
1.1.10.2.	Помощ за консултантски услуги	49
1.1.10.3.	Помощ за услуги по заместване в стопанството	50
1.1.11.	Помощ за сътрудничество в сектора на селското стопанство	51
1.2.	Управление на рискове и кризи	52
1.2.1.	Помощи за компенсиране на щети върху производството на селскостопански продукти и за предотвратяване на щети	53
1.2.1.1.	Помощ за компенсиране на щети, причинени от природни бедствия или други извънредни събития	53
1.2.1.2.	Помощ за компенсиране на щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие	55
1.2.1.3.	Помощ за разходи по предотвратяване, контрол и изкореняване на болести по животните и ликвидиране на нашествия на вредители по растенията и помощ за компенсиране на щети, причинени от болести по животните и нашествия на вредители по растенията	56
1.2.1.4.	Помощ за умрели животни	58
1.2.1.5.	Помощ за компенсиране на щети, причинени от защитени животни	59
1.2.1.6.	Помощ за заплащане на застрахователни премии	60
1.2.1.7.	Помощ за финансови вноски във взаимоспомагателни фондове	61
1.2.2.	Помощи за закриване на производствени мощности	62
1.2.2.1.	Закриване на производствени мощности от съображения, свързани със здравето на животните, растенията или хората или поради санитарни, етични или екологични причини	62
1.2.2.2.	Закриване на производствени мощности по други съображения	63
1.3.	Други видове помощ в селскостопанския сектор	64
1.3.1.	Помощ за животновъдния сектор	64
1.3.2.	Помощ за рекламни мерки в полза на селскостопански продукти	65
1.3.3.	Помощ за най-отдалечените райони и за малките острови в Егейско море	67
1.3.4.	Помощ за комасация на селскостопанска земя	68
1.3.5.	Помощ за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение	68
1.3.6.	Помощ за научноизследователска и развойна дейност в селскостопанския сектор	69

Глава 2	Помощ в сектора на горското стопанство, която се съфинансира от ЕЗФРСР, отпусната като допълнително национално финансиране към такива съфинансирани мерки или като чиста държавна помощ	70
2.1.	Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване жизнеспособността на горите	71
2.1.1.	Помощ за залесяване и създаване на гористи местности	72
2.1.2.	Помощ за създаване на агро-лесовъдни системи	73
2.1.3.	Помощ за предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, други неблагоприятни климатични събития, нашествие на вредители по растенията и катастрофични събития	74
2.1.4.	Помощ за инвестиции за подобряване на устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми	75
2.1.5.	Помощ за инвестиции в лесовъдни технологии и в преработка, мобилизиране и търговия с горски продукти	75
2.1.6.	Помощ за инвестиции в инфраструктура, свързана с развитието, модернизиранието или адаптирането на горското стопанство	76
2.2.	Помощ за неблагоприятни условия във връзка с горските райони по „Натура 2000“	77
2.3.	Помощ за горско-екологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите	77
2.4.	Помощ за трансфер на знания и за информационни дейности в сектора на горското стопанство	79
2.5.	Помощ за консултантски услуги в сектора на горското стопанство	79
2.6.	Помощ за сътрудничество в сектора на горското стопанство	79
2.7.	Помощ за започване на дейност за групи производители и организации на производители в сектора на горското стопанство	80
2.8.	Друга помощ за сектора на горското стопанство с екологични, защитни и развлекателни цели	81
2.8.1.	Помощ за специфични горски дейности и интервенции, чиято основна цел е да допринесат за поддържане или възстановяване на горската екосистема и биологичното разнообразие или на традиционния ландшафт	81
2.8.2.	Помощ за поддържане и подобряване качеството на почвите и за осигуряване на балансирано и здравословно израстване на дърветата в сектора на горското стопанство	81
2.8.3.	Възстановяване и поддържане на природни пътеки, елементи и характеристики на ландшафта и природните местообитания на животни в сектора на горското стопанство	82
2.8.4.	Помощ за поддръжка на пътищата за предотвратяване на горски пожари	82
2.8.5.	Помощ за компенсирани на щети в гори, причинени от регламентирани от закона животни	82
2.8.6.	Помощ за изготвяне на планове за управление на горите	83
2.9.	Помощ в сектора на горското стопанство, съобразена с мерките за помощ в селското стопанство	83
2.9.1.	Помощ за научноизследователска и развойна дейност в сектора на горското стопанство	84
2.9.2.	Помощ за комасация на горски земи	85
Глава 3	Помощи в селските райони, съфинансирани от ЕЗФРСР или отпуснати като допълнително национално финансиране към съфинансирани мерки	85
3.1.	Помощ за инвестиции, свързани с преработка на селскостопански продукти в неселскостопански продукти, производство на памук или инвестиции в създаването и развитието на неселскостопански дейности	86
3.2.	Помощ за основни услуги и обновяване на селата в селските райони	87
3.3.	Помощ за започване на дейност за неселскостопански дейности в селските райони	88
3.4.	Помощ за агро-екологични и климатични задължения на други управители на земи и предприятия в селските райони, които нямат дейност в сектора на селското стопанство	89

3.5.	Помощ за неблагоприятни условия, свързани със зоните по „Натура 2000“ и на други управители на земи	89
3.6.	Помощ за трансфер на знания и за информационни дейности в селските райони	90
3.7.	Помощ за консултантски услуги в селските райони	90
3.8.	Помощ за ново участие на активни земеделски стопани в схеми за качество за памук и хранителни продукти	91
3.9.	Помощ за информационни и рекламни дейности, свързани с памук и хранителни продукти, обхванати от схема за качество	92
3.10.	Помощ за сътрудничество в селските райони	92
3.11.	Помощ за създаване на взаимоспомагателни фондове	94
ЧАСТ	III. ПРОЦЕДУРНИ ВЪПРОСИ	95
1.	Продължителност на схемите за помощ и оценка	95
2.	Клауза за преразглеждане	96
3.	Докладване и мониторинг	96
4.	Прилагане на настоящите насоки	96
5.	Предложения за подходящи мерки	97
6.	Изтичане на срока на действие	97

ЧАСТ I. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Глава 1 Въведение

- (1) Съгласно член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (наричан по-долу „Договора“) „освен когато е предвидено друго в Договорите, всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар“.
- (2) Възможно е обаче, въпреки тази обща забрана, държавната помощ да е необходим отговор в случаите на пазарна неефективност с цел осигуряване на добре функционираща и справедлива икономика. Поради това в Договора е предвидена възможност да се предоставя държавна помощ по отношение на няколко цели на политиката. От особено значение за сектора на земеделието и горското стопанство и, на първо място, в съответствие с член 107, параграф 2, буква б) от Договора помощта за компенсиране на щети, причинени от природни бедствия или други извънредни събития, е съвместима с вътрешния пазар. На второ място, въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от Договора Комисията може да приеме за съвместими с вътрешния пазар държавните помощи за насърчаване на икономическото развитие на секторите на селското и горското стопанство и това на селските райони, при условие че не се отразяват неблагоприятно на условията за търговия.
- (3) Освен това, поради спецификата на селскостопанския сектор, в член 42 от Договора е определено, че правилата за конкуренцията се прилагат по отношение на производството и търговията със селскостопански продукти само доколкото това е решено от Европейския парламент и Съвета.
- (4) В настоящите насоки Комисията определя условията и критериите, при които помощта за секторите на селското и горското стопанство и за селските райони ще се приема за съвместима с вътрешния пазар и установява критериите за определяне на районите, които отговарят на условията, посочени в член 107, параграф 3 от Договора. По отношение на помощта, предоставяна по член 107, параграф 2, буква б), Комисията определя с настоящите насоки условията, чието наличие ще е обект на проверка с цел да се определи дали дадена мярка, представляваща помощ за компенсиране на щети, причинени от природни бедствия или други извънредни събития, действително попада в обхвата на този член.

- (5) Отпускането на държавна помощ за насърчаване на икономическото развитие на секторите на селското и горското стопанство и това на селските райони е залегнало в по-всеобхватната обща селскостопанска политика (наричана по-долу „ОСП“). В рамките на ОСП ЕС осигурява финансова подкрепа за секторите на селското и горското стопанство и за селските райони. Тъй като икономическият ефект от държавната помощ не се променя в зависимост от това дали същата е финансирана (дори частично) от ЕС или се финансира напълно от държава членка, Комисията счита, че по принцип трябва да съществува последователност и съгласуваност между нейната политика по отношение на контрола на държавните помощи и подпомагането, предоставяно в рамките на общата селскостопанска политика на Съюза. Съответно използването на държавна помощ може да бъде оправдано само ако тя е в съответствие с целите на тази политика и по-специално с основните цели на реформата на ОСП до 2020 г. ⁽¹⁾. Следователно, когато Комисията прилага и тълкува разпоредбите на настоящите насоки за конкретни схеми за помощ, тя взема предвид правилата и политиките на ОСП.
- (6) Следните европейски инструменти са от особено значение при разглеждането на държавната помощ в светлината на ОСП:
- (а) Регламент (ЕО) № 3/2008 на Съвета от 17 декември 2007 г. относно действията за информиране и насърчаване, свързани със селскостопанските продукти на вътрешния пазар и в трети страни ⁽²⁾, или всеки заменящ го регламент, с който се уреждат мерките за информиране и насърчаване при селскостопанските продукти и метода им на производство, както и за хранителните продукти на основата на селскостопански продукти, провеждани на вътрешния пазар или в трети страни;
- (б) Регламент (ЕС) № 228/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2013 г. за определяне на специфични мерки за селското стопанство в най-отдалечените региони на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО) № 247/2006 на Съвета ⁽³⁾ и Регламент (ЕС) № 229/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2013 г. за определяне на специфични мерки в областта на селското стопанство по отношение на малките острови в Егейско море и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1405/2006 на Съвета ⁽⁴⁾. Съгласно тези регламенти програмите за подпомагане могат да се изготвят така, че да са съобразени с географските и икономическите ограничения на тези региони;
- (в) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета ⁽⁵⁾;
- (г) Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета ⁽⁶⁾, който има за цел насърчаване на устойчивото развитие на селските райони на цялата територия на ЕС по начин, допълващ останалите инструменти на ОСП, като преките плащания и пазарните мерки. Той допринася за развитието на един по-балансиран в териториално и екологично отношение, по-съобразен с и устойчив на изменението на климата, по-конкурентоспособен и иновативен селскостопански сектор на ЕС и за развитието на селските райони;
- (д) Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета ⁽⁷⁾;
- (е) Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета ⁽⁸⁾, с който се установяват правилата относно директните плащания, предоставяни директно на земеделски стопани под формата на основно подпомагане на доходите в рамките на определени програми за подпомагане;

⁽¹⁾ Повече подробности относно реформата на ОСП са публикувани на адрес: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/index_en.htm

⁽²⁾ ОВ L 3, 5.1.2008 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 78, 20.3.2013 г., стр. 23.

⁽⁴⁾ ОВ L 78, 20.3.2013 г., стр. 41.

⁽⁵⁾ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320.

⁽⁶⁾ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 487.

⁽⁷⁾ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 549.

⁽⁸⁾ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 608.

- (ж) Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007⁽⁹⁾, с който се установяват общи правила за селскостопанските пазари. По-специално, тези правила се отнасят до публичната интервенция на пазарите, квотните схеми и схемите за помощи, стандартите за производство и пускане на пазара и търговията с трети страни.
- (7) ОСП се основава на два стълба: първият се състои от инструменти, свързани с функционирането на земеделските пазари и веригата на предлагане на храни (Регламент (ЕС) № 1308/2013, Регламент (ЕО) № 3/2008, Регламент (ЕС) № 228/2013 и Регламент (ЕС) № 229/2013) и с преките плащания (Регламент (ЕС) № 1307/2013) и зависи от законоустановените изисквания за управление и стандартите за добро земеделско и екологично състояние. Взети заедно, тези мерки осигуряват базисното подпомагане на земеделските стопани в Съюза и са основа за поддържането на устойчиво земеделие в целия ЕС. Мерките по първия стълб са задължителни за държавите членки и — с много малко изключения — при тях няма съфинансиране. Това гарантира прилагането на обща политика в рамките на вътрешния пазар. Вторият стълб на ОСП е политиката за развитие на селските райони, която е уредена с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и чиято цел е подобряване на конкурентоспособността на селското стопанство, устойчиво управление на природните ресурси и дейностите, свързани с климата, и балансирано териториално развитие на селските райони. Мерките за развитие на селските райони са до голяма степен доброволни, от договорен характер, съфинансирани и предоставяни по стратегическа рамка и прилагани посредством програми за развитие на селските райони, които отговарят на приоритетите на Съюза за развитие на селските райони на национално, регионално и местно равнище.
- (8) В съответствие с член 39, параграф 1 от Договора, ОСП цели увеличаване на селскостопанската производителност, осигуряване на приемлив жизнен стандарт за хората, занимаващи се със селско стопанство, стабилизиране на пазарите и гарантиране на снабдяването като доставяните продукти достигат до потребителите на разумни цени. В съответствие с член 39, параграф 2 от Договора при разработването на ОСП и специалните методи за нейното прилагане, трябва да се вземат предвид специфичният характер на селскостопанската дейност, произтичащ от социалната структура на селското стопанство и от структурните и естествени неравенства между различните селскостопански райони, необходимостта да се извършват постепенно подходящите промени и фактът, че селското стопанство представлява сектор, тясно свързан с икономиката като цяло.
- (9) Селското стопанство трябва да се приспособява към новите реалности и да посреща предизвикателствата по отношение на безопасността на храните, околната среда и изменението на климата и да защитава жизнеспособността на икономиката в селските райони. В отговор на тези сериозни предизвикателства, в съобщението си относно „Общата селскостопанска политика през 2020 г.“⁽¹⁰⁾, Комисията очерта следните цели по отношение на ОСП за периода 2014—2020 г.: 1) жизнеспособно производство на храни; 2) устойчиво управление на природните ресурси и дейностите, свързани с климата и 3) балансирано териториално развитие.
- (10) Като неразделна част от ОСП, политиката за развитие на селските райони в периода 2014–2020 г. следва да допринася за постигане на следните цели: 1) стимулиране на конкурентоспособността на селското стопанство; 2) осигуряване на устойчиво управление на природните ресурси и дейности, свързани с климата; и 3) постигане на балансирано териториално развитие на икономиките и общностите в селските райони, включително създаване и поддържане на заетост. Следните приоритети на ЕС за развитие на селските райони ще спомогнат за постигането на горепосочените цели на политиката в тази област: 1) поощряване на трансфера на знания и иновациите в селското и горското стопанство и селските райони; 2) подобряване на жизнеспособността на стопанствата и конкурентоспособността на всички видове земеделие във всички региони; насърчаване на новаторски селскостопански технологии и устойчивото управление на горите; 3) подпомагане доброто организиране на хранителната верига, в т.ч. преработката и предлагането на пазара на селскостопански продукти, на хуманното отношение към животните и управлението на риска в селското стопанство; 4) възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите, свързани със селското и горското стопанство; 5) насърчаване на ефективното използване на ресурси и подпомагане на прехода към икономика с ниска въглеродна интензивност и устойчивост към измененията на климата в секторите на селското и горското стопанство и хранителната промишленост; и 6) насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие в селските райони⁽¹¹⁾.

⁽⁹⁾ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671.

⁽¹⁰⁾ Съобщение на Комисията от 18 ноември 2010 г. до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите. Общата селскостопанска политика през 2020 г.: подготовка за бъдещите предизвикателства в областта на хранителното снабдяване, природните ресурси и териториалния баланс, (COM(2010)672 final).

⁽¹¹⁾ Както е описано в член 4 и член 5 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

- (11) Целите на ОСП се припокриват с тези на стратегията „Европа 2020“, описани в Съобщението на Комисията от 3 март 2010 г.: „Европа 2020 — стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“⁽¹²⁾ и нейната водеща инициатива „Европа за ефективно използване на ресурсите“⁽¹³⁾, която задава цели в области като конкурентоспособността, климата, енергетиката и биологичното разнообразие.
- (12) Общата инициатива на Комисията за модернизиране на държавната помощ трябва да обхване и политиката за държавните помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони. В своето Съобщение относно модернизирането на държавната помощ⁽¹⁴⁾ Комисията обяви три цели, които да бъдат проследявани чрез модернизирането на контрола върху държавната помощ: 1) насърчаване на устойчивия, интелигентен и приобщаващ растеж в рамките на конкурентен вътрешен пазар; 2) съсредоточаване на превентивния контрол на Комисията върху случаите с най-голямо въздействие върху вътрешния пазар и същевременно укрепване на сътрудничеството с държавите членки в прилагането на правилата за държавните помощи; и 3) опростяване на правилата и ускоряване на вземането на решения. По-конкретно в съобщението се призовава за единен подход към преразглеждането на различните насоки и рамки с оглед на укрепването на вътрешния пазар, насърчаването на по-висока ефективност на публичните разходи чрез по-добро използване на държавната помощ за целите от общ интерес и засилен контрол върху стимулиращия ефект, свеждането на помощта до минимум и избягването на потенциалния отрицателен ефект от нея върху конкуренцията и търговията. Условието за съвместимост, посочени в настоящите насоки, се основават на тези общи принципи на оценяване и са приложими към схемите за помощ и индивидуалните помощи, за които се подава уведомление.

Глава 2 Приложно поле и определения

2.1. Отражение на ОСП и на политиката за развитие на селските райони върху приложното поле

- (13) В съответствие с член 42 от Договора, в случаите на селскостопански продукти, изброени в приложение I към Договора, правилата за държавна помощ, определени в членове 107—109 от Договора се прилагат в границите, определени от Европейския парламент и Съвета.
- (14) Принципно, съгласно член 211, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 правилата за държавните помощи се прилагат за производството и търговията със селскостопански продукти. Същевременно са налице редица дерогации от този общ принцип, които са установени, наред с други места, в член 211, параграф 2) от Регламент (ЕС) № 1308/2013, член 13 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, член 13, параграф 6) от Регламент (ЕО) № 3/2008, член 23 от Регламент (ЕС) № 228/2013 и член 17 от Регламент (ЕС) № 229/2013.
- (15) По отношение на подпомагането за развитие на селските райони основният принцип за приложимост на правилата за държавните помощи в този контекст е изложен в член 81, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1305/2013. Според член 81, параграф 2 и член 82 от посочения регламент правилата за държавните помощи не се прилагат по отношение на плащанията, извършени от държавите членки съгласно и в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 или по отношение на допълнителното национално финансиране, попадащо в обхвата на член 42 от Договора.
- (16) Следователно правилата за държавната помощ не се прилагат по отношение на съфинансирането за подпомагане на развитието на селските райони (както по частта ЕЗФРСР, така и по националната част), нито по отношение на допълнителното национално финансиране в допълнение към подобно подпомагане, при условие че въпросната мярка е свързана със селскостопанска дейност от приложното поле на член 42 от Договора и е част от програмата за развитие на селските райони.
- (17) Същевременно, правилата за държавната помощ се прилагат изцяло по отношение на всички съфинансирани мерки за помощ (както по частта ЕЗФРСР, така и по националната част) и по отношение на допълнителното национално финансиране за такива мерки, които са извън приложното поле на член 42 от Договора, предвидено в Регламент (ЕС) № 1305/2013, в следните случаи: а) мерки за подпомагане на дейности в селските райони и б) мерки, свързани с горското стопанство.
- (18) В случай, че държава членка планира да финансира изключително с национални средства (т.е. без съфинансиране от ЕЗФРСР) мярка, която е разработена до голяма степен в съответствие с условията на определена мярка за развитие на селските райони (т.е. „мярка, която е подобна на мярка за развитие на селските райони“), правилата за държавната помощ са изцяло приложими независимо дали мярката попада или не в приложното поле на член 42 от Договора.

⁽¹²⁾ COM (2010) 2020 final.

⁽¹³⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите (COM(2011) 21 final).

⁽¹⁴⁾ COM(2012) 209 от 8.5.2012 г.

2.2. Приложно поле

- (19) Комисията ще прилага тези насоки към схемите за помощ и индивидуалните помощи.
- (20) Настоящите насоки се отнасят за държавните помощи за първичното производство на селскостопански продукти, преработката на селскостопански продукти в друг селскостопански продукт и търговията със селскостопански продукти.
- (21) Въз основа на общите наблюдения в част I, раздел 2.1 от настоящите насоки с оглед осигуряване на съгласуваност с политиката за развитие на селските райони и за опростяване с оглед привеждане в съответствие с правилата за държавна помощ, е целесъобразно в настоящите насоки да бъдат включени и някои мерки за развитие на селските райони, които са извън обхвата на член 42 от Договора, били те съфинансирани от ЕЗФРСР или чрез допълнително национално финансиране, както и мерки, които са подобни на мерки за развитие на селските райони, финансирани изцяло с национални средства. Съответно, освен за сектора на селското стопанство, настоящите насоки определят критериите за съвместимост на държавните помощи за сектора на горското стопанство и за предприятия, извършващи дейност в селските райони, които иначе не са от приложното поле на член 42 от Договора.
- (22) При анализа на дадена държавна помощ и на нейната съвместимост с общите принципи за държавните помощи Комисията взема предвид, в рамките на възможното, условията по Регламент (ЕС) № 1305/2013, разпоредбите за неговото прилагане и делегирания акт.
- (23) Предвид горепосочените съображения настоящите насоки обхващат следните категории помощ:
- (a) мерки в сектора на селското стопанство, финансирани единствено от национални фондове, които се състоят от:
- i) мерки, които са подобни на мерки за развитие на селските райони, извън обхвата на програма за развитие на селските райони (част II, раздел 1.1);
 - ii) мерки, различни от посочените в точка i) и извън обхвата на Регламент (ЕС) № 1305/2013, например някои мерки за управление на риска и кризисни ситуации, помощ за животновъдния сектор и мерки за насърчаване (част II, раздели 1.2 и 1.3.);
- (б) помощ за сектора на горското стопанство, която може да бъде:
- i) предоставяна като част от програма за развитие на селските райони или като допълнително национално финансиране за такава мярка за развитие на селските райони (част II, раздели 2.1—2.7),
 - ii) финансирана изключително с национални средства, под формата на:
 - мярка за сектора на горското стопанство, която е подобна на мярка за развитие на селските райони, предвидена в Регламент (ЕС) № 1305/2013 и предоставяна в съответствие с условията по настоящите насоки (част II, раздели 2.1—2.7);
 - друга помощ за сектора на горското стопанство с екологични, защитни и развлекателни цели (част II, раздел 2.8);
 - помощ за сектора на горското стопанство, съобразена с помощите за селското стопанство (част II, раздел 2.9);
- (в) помощ за предприятия, които работят в селски райони, която може да бъде предоставяна като:
- i) мярка за помощ, включена в програма за развитие на селските райони, съфинансирана от ЕЗФРСР съгласно със и в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013, когато мярката за държавна помощ, за която се подава уведомление, е идентична с мярката в програмата за развитие на селските райони (част II, глава 3); или

- ii) допълнително национално финансиране, свързано с мярка в рамките на програма за развитие на селските райони (част II, глава 3);
- (24) помощ за местно развитие по метода LEADER, посочена в член 35 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и в членове 42—45 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, която се отнася за отделни проекти, изготвени и изпълнени от местни партньорства за преодоляване на специфични местни проблеми, може да бъде обхваната от настоящите насоки, доколкото изпълнява условията на съответните мерки за развитие на селските райони, както е предвидено в настоящите насоки.
- (25) В общия случай настоящите насоки се отнасят до помощта за МСП и за големи предприятия. Пазарната неефективност по принцип засяга в по-малка степен големите предприятия, отколкото МСП. Освен това, големите предприятия в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони е по-вероятно да са значителни участници на пазара и, съответно, в конкретни случаи, помощта, предоставяна на големи предприятия може особено силно да наруши конкуренцията и търговията на вътрешния пазар. Помощта за големите предприятия в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони и за други големи предприятия крие опасност от подобно нарушаване на конкуренцията и следователно правилата за държавните помощи за големи предприятия в настоящите насоки следва да се хармонизират с общите правила за държавните помощи и да са обект на общите принципи на оценяване, заложили в част I, глава 3 от настоящите насоки. Без да се засягат тези общи принципи на оценяване, що се отнася до мерките за развитие на селските райони от съображения за последователност и съгласуваност с политиката за развитие на селските райони, правилата за държавната помощ за големи предприятия следва да бъдат приведени в съответствие със съответните правила в Регламент (ЕС) № 1305/2013. По отношение на мерките за помощ за животновъдния сектор, които не са обхванати от Регламент (ЕС) № 1305/2013, Комисията запазва досегашната си политика самите големи предприятия да могат да финансират разходите по тези мерки. По тази причина помощите в животновъдния сектор следва да се ограничат до МСП.
- (26) Предприятията в затруднение⁽¹⁵⁾ са по принцип извън обхвата на настоящите насоки. Комисията е на мнение, че когато дадено предприятие е затруднено финансово и е застрашено самото му съществуване, то не може да се смята за подходящ проводник за насърчаване на изпълнението на други цели на публичната политика, докато не бъде възстановена неговата жизнеспособност. Поради това, когато бенефициер на помощта е финансово затруднен по смисъла на точка (35)15, помощта ще бъде оценявана в съответствие с Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение⁽¹⁶⁾ и изменящите или заменящи ги текстове. Този принцип не се прилага за помощ под формата на компенсации за щети, причинени от природни бедствия или извънредни събития, посочени в част II, раздели 1.2.1.1 и 2.1.3 от настоящите насоки, която е съвместима с вътрешния пазар по член 107, параграф 2, буква б) от Договора. Ако финансовите трудности на предприятие с дейност в секторите на селското и горското стопанство са причинени от рисково събитие, посочено в част II, раздели 1.2.1.2., 1.2.1.3, 1.2.1.5, 2.1.3 или 2.8.5. от настоящите насоки, помощите за компенсиране или възстановяване на загубите или щетите от подобни рискови събития и за покриване на разходите за изкореняване на вредителите по растенията могат да се предоставят в съответствие с настоящите насоки и е възможно да остават съвместими с вътрешния пазар по член 107, параграф 3, буква в) от Договора. В допълнение, от съображения за защита на общественото здраве и предвид извънредната ситуация, не следва да се поставя като разграничение, при определени условия, икономическото положение на дадено предприятие при помощта за унищожаване и отстраняване на мъртви животни в раздел 1.2.1.4. и помощта за мерки за изкореняване на болести по животните по точка (375), буква в) от раздел 1.2.1.3.
- (27) Когато оценява помощ, отпусната на предприятие, което не е изпълнило разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което помощта се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар, Комисията ще вземе предвид сумата на все още невъзстановената помощ⁽¹⁷⁾. Това не се отнася за помощта за компенсиране на щети, причинени от природни бедствия съгласно член 107, параграф 2, буква б) от Договора.

⁽¹⁵⁾ Вж. определението за предприятие в затруднение в точка (35)15.

⁽¹⁶⁾ ОВ С 244, 1.10.2004 г., стр. 2. Продължени с ОВ С 156, 9.7.2009 г., стр. 3 и с ОВ С 296, 2.10.2012 г., стр. 3.

⁽¹⁷⁾ В тази връзка вж. решение от 13 септември 1995 г. по съединени дела TWD Textilwerke Deggendorf GmbH/Комисия T-244/93 и T-486/93, Сборник, стр. II-02265.

- (28) Комисията няма да разрешава помощи за дейности по износ към трети страни или държави членки, които могат да бъдат пряко свързани с изнасяните количества, нито помощи, зависещи от използването на стоки собствено производство за сметка на вносни стоки, нито помощи за установяване и функциониране на дистрибуторска мрежа или за покриване на други разходи, свързани с дейности по износ. Помощите с цел покриване на разходите по участие в търговски панаири, разходите за проучвания или консултантски услуги, необходими за пускането на нов или на вече съществуващ продукт на нов пазар, принципно не представляват помощи за износ.
- (29) На държавите членки се напомня, че за системата на финансиране, например чрез парафискални налози, следва да бъде направено уведомление, когато системата е неразделна част от мярката за помощ (виж параграфи 41—44 от Дело T-275/11)⁽¹⁸⁾.
- (30) Комисията ще оцени всякакви мерки за помощ, извън обхвата на настоящите насоки или на каквито и да било приложими правила за държавните помощи, поотделно и директно въз основа на член 107, параграф 3 от Договора, като взема предвид правилата по членове 107, 108 и 109 от Договора, ОСП и по аналогия — настоящите насоки, когато това е възможно. Държавите членки, които изпращат нотификация за държавна помощ, която е извън приложното поле на настоящите насоки, трябва да докажат, че въпросната държавна помощ отговаря на Общите принципи на оценяване, както е предвидено в част I, глава 3 от настоящите насоки. Комисията ще одобрява такива мерки само ако положителният принос за развитие на сектора ясно превишава риска от нарушаване на конкуренцията на вътрешния пазар и търговията между държавите членки.

2.3. **Хоризонтални правила и инструменти за помощ, приложими към секторите на селското и горското стопанство и в селските райони**

- (31) Принципно погледнато, за да се опростят правилата за държавните помощи и поради сходствата между предприятията с дейност в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони и други предприятия, общите инструменти за държавна помощ, с които определят критериите за съвместимост на помощта, са приложими към секторите от обхвата на настоящите насоки. Това се отнася по-специално за Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение, Рамката за държавна помощ за научноизследователска, развойна дейност и иновации⁽¹⁹⁾ и нейните изменящи или заменящи текстове, Насоките на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда и за енергетиката в периода 2014—2020 г.⁽²⁰⁾ и техните изменящи или заменящи текстове, Насоките на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разполагане на широколентови мрежи⁽²¹⁾ и техните изменящи или заменящи текстове, Насоките относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране⁽²²⁾ и техните изменящи или заменящи текстове, Съобщението на Комисията — Критерии за анализ на съвместимостта на държавна помощ за обучение и случаи, подлежащи на индивидуално уведомяване⁽²³⁾ и техните изменящи или заменящи текстове, Съобщение на Комисията — Критерии за анализ на съвместимостта на държавна помощ за наемане на работници в неравностойно положение и работници с увреждания, подлежащи на индивидуално уведомяване⁽²⁴⁾ и техните изменящи или заменящи текстове и до инструментите, свързани с услуги от общ икономически интерес⁽²⁵⁾.

⁽¹⁸⁾ Дело T-275/11 *Télévision Française 1 (TF1) срещу Комисията*, Сборник 2013 г.; Вж. наред с останалото Дело C-174/02 *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant*, Сборник 2005 г., стр. I-85; Дело C-526/04 *Laboratoires Boiron*, Сборник 2006 г., стр. I-7529; Съединени дела C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 и C-83/90 *Compagnie commerciale de l'Ouest срещу Receveur principal des douanes de La Pallice-Port*, Сборник 1992 г., стр. I-1847; Дело C-234/99 *Niels Nygård срещу Svineafgiftsfonden и Ministeriet for Fødevarer*, Сборник 2002 г., стр. I-3657.

⁽¹⁹⁾ ОВ С 198, 27.6.2014 г., стр. 1.

⁽²⁰⁾ Текстът, приет на 9.4.2014 г. е публикуван на адрес: http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/legislation_en.html

⁽²¹⁾ ОВ С 25, 26.1.2013 г., стр. 1.

⁽²²⁾ ОВ С 19, 22.1.2014 г., стр. 4.

⁽²³⁾ ОВ С 188, 11.8.2009 г., стр. 1.

⁽²⁴⁾ ОВ С 188, 11.8.2009 г., стр. 6.

⁽²⁵⁾ Вж. Решението на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ L 7, 11.1.2012 г., стр. 3) и Рамка на Европейския съюз за държавна помощ под формата на компенсация за обществени услуги (ОВ С 8, 11.1.2012 г., стр. 15).

- (32) Посочените по-горе хоризонтални инструменти се отнасят за производството, преработката и търговията на селскостопански продукти, освен ако в настоящите насоки са предвидени специфични правила. Настоящите насоки предвиждат специфични мерки за помощ в областта на околната среда, като например помощи за изпълнение на ангажменти в областта на агроекологията и климата и на хуманното отношение към животните (част II, раздел 1.1.5), помощ за компенсиране на неблагоприятните условия, свързани със зоните по „Натура 2000“ и с Рамковата директива за водите⁽²⁶⁾ (част II, раздел 1.1.6) и помощ за биологично земеделие (част II, раздел 1.1.8). Помощите за инвестиции в преследване на екологичните цели в областта на първичното селскостопанско производство се оценява в съответствие с правилата, определени в част II, раздел 1.1.1.1. от настоящите насоки. Помощта за защита на околната среда в интерес на предприятия с дейност в преработката и търговията със селскостопански продукти се обявява за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако изпълнява условията от Насоките на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда и за енергетиката в периода 2014—2020 г. Помощта за инвестиции в енергоспестяване, биогорива и производство на енергия от възобновяеми източници е изключена от обхвата на част II, глави 2 и 3 от настоящите насоки, тъй като тази помощ следва да е съобразена с Насоките на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда и за енергетиката в периода 2014—2020 г., освен ако е освободена от задължението за уведомяване. Същевременно помощта за инвестиции в първично селскостопанско производство, свързано с производство на енергия от възобновяеми източници или на биогорива в стопанства, може да попадне в обхвата на настоящите насоки, при условие че подобно производство не надвишава средногодишната консумация на горива или енергия на въпросното земеделско стопанство (раздел 1.1.1.1).
- (33) Насоките за регионалните държавни помощи за периода 2014—2020 г.⁽²⁷⁾ не се прилагат по отношение на помощите за производството на първични селскостопански продукти поради спецификата на този сектор. Те обаче се прилагат по отношение на преработката и продажбата на селскостопански продукти, до степената, определена в настоящите насоки.
- (34) И общите правила за държавна помощ, и по-специфичните разпоредби на настоящите насоки могат да засягат предприятия с дейност в сектора на горското стопанство или в селските райони. Когато е приложимо, помощта за предприятия, с дейност в сектора на горското стопанство или в селските райони, може също да се приеме за съвместима при условията и в съответствие с общите правила на Съюза относно държавната помощ (по-специално с Насоките за регионалната помощ за периода 2014—2020 г., Рамката за държавната помощ за научноизследователска, развойна дейност и иновации и Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда и за енергетиката в периода 2014—2020 г.).

2.4. Дефиниции

(35) За целите на настоящите насоки:

1. „помощ“ означава всяка мярка, която изпълнява всички критерии, посочени в член 107, параграф 1 от Договора;
2. „селскостопански сектор“ означава всички предприятия, занимаващи се с първично производство, преработка и търговия със селскостопански продукти;
3. „селскостопански продукти“ означава продуктите, изброени в приложение I към Договора, с изключение на рибните продукти и продуктите от аквакултури, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁸⁾;
4. „схема за помощ“ означава всеки акт, на основата на който, и без да се изискват допълнителни мерки за прилагане, индивидуална помощ може да се предостави на предприятията, определени в този акт по общ и абстрактен начин, и всеки акт, на основата на който помощ, която не е свързана с конкретен проект, може да бъде предоставена на едно или няколко предприятия за неопределен период от време и/или в неопределен размер;

⁽²⁶⁾ Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (Рамкова директива за водите) (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

⁽²⁷⁾ ОВ С 209, 23.7.2013 г., стр. 1.

⁽²⁸⁾ Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 1).

5. „най-отдалечени региони“ означава регионите, посочени в алинея първа на член 349 от Договора;
6. „малки острови в Егейско море“ означава малките острови в Егейско море, посочени в член 1, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 229/2013 ⁽²⁹⁾;
7. „програма за развитие на селските райони“ означава програма за развитие на селските райони, както е предвидено в член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1305/2013;
8. „селскостопанска дейност“ означава производството, преработката и предлагането на пазара на селскостопански продукти;
9. „гора“ означава земна площ, която се простира върху повече от 0,5 хектара с дървета на височина над 5 метра и с покритие на короните над 10 %, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности *in situ*. Понятието не включва земна площ, която е с преобладаващо земеделско или градско земеползване. Дадена държава членка или регион може да избере да прилага друго определение за „гора“ въз основа на съществуващото национално законодателство или система за инвентаризация. Държавите членки или регионите трябва да представят такова определение в нотификацията и, когато се отнася до мярката за развитие на селските райони, то се представя в програмата за развитие на селските райони;
10. „първично селскостопанско производство“ означава производството на продукти на почвата и на животновъдството, изброени в приложение I към Договора, без да се извършват никакви по-нататъшни операции, с които се променя естеството на такива продукти;
11. „преработка на селскостопански продукти“ означава всяко обработване на селскостопански продукт, в резултат на което се получава продукт, който също е селскостопански продукт, с изключение на дейностите, извършвани в стопанството, нужни за приготвяне на животински или растителен продукт за първа продажба;
12. „търговия със селскостопански продукт“ означава държане или излагане с цел продажба, предлагане за продажба, доставяне или изобщо за пускане на пазара по какъвто и да било друг начин, с изключение на първата продажба от първичния производител на прекупвач или преработвач, както и всяка една дейност по подготвяне на продукта за тази първа продажба; продажба от първичен производител на крайни потребители се счита за търговия със селскостопански продукти, ако се осъществява в самостоятелни помещения, предвидени за тази цел;
13. „МСП“ или „микро-, малки и средни предприятия“ означава предприятия, които изпълняват критериите в приложение I към Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията ⁽³⁰⁾;
14. „големи предприятия“ означава предприятия, които не изпълняват критериите, определени в приложение I към Регламент (ЕС) № 702/2014;
15. „предприятие в затруднено положение“ означава предприятие, по отношение на което е изпълнено поне едно от следните обстоятелства:
 - (а) в случай на дружество с ограничена отговорност (различно от МСП, което съществува от по-малко от три години), когато повече от половината от записания акционерен капитал е изразходван поради натрупани загуби. Такъв е случаят, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, който надвишава половината от записания акционерен капитал. За целите на тази разпоредба „дружество с ограничена отговорност“ се отнася по-специално до видовете дружества, посочени в приложение I към Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽³¹⁾, а понятието „акционерен капитал“ включва, когато е приложимо, премии от акции;
 - (б) в случай на дружество, при което поне част от членовете носят неограничена отговорност за дълговете на дружеството (различно от МСП, което съществува от по-малко от три години), когато повече от половината от капитала му, посочен в баланса на дружеството, е изразходван поради натрупани загуби. За целите на настоящата разпоредба „дружество, при което поне част от членовете носят неограничена отговорност за дълговете на дружеството“ се отнася по-специално до видовете дружества, упоменати в приложение II към Директива 2013/34/ЕС;

⁽²⁹⁾ Регламент (ЕС) № 229/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2013 г. за определяне на специфични мерки в областта на селското стопанство по отношение на малките острови в Егейско море и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1405/2006 на Съвета (ОВ L 78, 20.3.2013 г., стр. 41).

⁽³⁰⁾ Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията от 25 юни 2014 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1857/2006 на Комисията (ОВ L 193, 1.7.2014 г., стр. 1).

⁽³¹⁾ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

- (в) когато предприятието е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на националното право, за да бъде подложено на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори;
- (г) когато предприятието е получило помощ за оздравяване и все още не е възстановило заема или не е прекратило гаранцията, или е получило помощ за реструктуриране и все още е обект на план за реструктуриране;
- (д) в случай на предприятие, което не е МСП и през последните две години:
- (i) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; както и
 - (ii) съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0.
16. „земеделско стопанство“ означава единица, състояща се от земя, помещения и съоръжения, използвани за първично селскостопанско производство;
17. „интензитет на помощ“ представлява брутният размер на помощта, изразен като процент от допустимите разходи преди приспадането на данъци или други такси;
18. „индивидуална помощ“ означава помощ *ad hoc* и предоставяне на помощ на отделни бенефициери въз основа на схема за помощ;
19. „помощ *ad hoc*“ означава помощ, която не е предоставена въз основа на схема за помощ;
20. „брутен еквивалент на безвъзмездна помощ“ означава размерът на помощта, ако тя е била предоставена на бенефициера под формата на безвъзмездни средства, преди приспадането на данъци или други такси;
21. „дата на предоставяне на помощта“ е датата, на която законовото право за получаване на помощта е предоставено на бенефициера съгласно приложимото национално законодателство;
22. „група производители и организация на производители“ означава група или организация, създадена за целите на:
- (а) адаптиране към пазарните изисквания на продукцията и производството на производители, които са членове на такава група производители или организация на производители; или
 - (б) съвместно пускане на стоки на пазара, включително подготовка за продажба, централизиране на продажбите и доставка до купувачите на едро; или
 - (в) установяване на общи правила за информация за продукцията, в частност за прибирането на реколтата и наличностите; или
 - (г) други дейности, които могат да се извършват от групи производители или организации на производители, като изграждане на умения и организация за стопанска и търговска дейност и улесняване на иновационните процеси;
23. „възстановяем аванс“ означава заем за проект, който се изплаща на една или повече части, като условията за погасяване зависят от изхода на проекта;
24. „вредител по растенията“ означава вредни организми, съгласно определеното в член 2, параграф 1, буква д) от Директива 2000/29/ЕО на Съвета ⁽³²⁾;
25. „начало на работа по проекта или на дейността“ означава настъпилото най-напред от следните: започване на дейностите; начало на строителните работи, свързани с инвестицията; първият правно обвързващ ангажимент за поръчване на оборудване; ползването на услуги или всеки друг ангажимент, който прави проекта или дейността необратими. Закупуването на земя и подготвителните дейности като получаването на разрешителни и провеждането на проучвания на осъществимостта не се считат за започване на работата по проекта или дейността. Закупуването на земя, посочено в точка (144)(а), второ изречение, (503)(а), второ изречение и (636)(а), когато допустимите разходи за закупуване на земя се равняват на 100 % от допустимите инвестиционни разходи, се приема за начало на работата по проекта или дейността;
26. „последваща фискална схема“ е схема под формата на данъчни предимства, която представлява изменена версия на вече съществуваща фискална схема под формата на данъчно предимство и която я заменя;

⁽³²⁾ Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността (ОВ L 169, 10.7.2000 г., стр. 1).

27. „мъртни животни“ означава животни, които са убити чрез евтаназия със или без установена диагноза, или са умрели, включително мъртвородени и неродени животни, в земеделско стопанство или в помещение, или при транспорт, но които не са заклани за консумация от човека;
28. „защитено животно“ означава всяко животно, което е защитено от законодателството на ЕС или от националното законодателство;
29. „млад земеделски стопанин“ означава лице на не повече от 40 години към датата на подаване на заявлението за помощ, което притежава съответни професионални умения и знания и за пръв път се установява в земеделско стопанство в качеството на ръководител на такова стопанство;
30. „голям инвестиционен проект“ означава инвестиция в селски райони, както е посочено в част II, глава 3 от настоящите насоки, с допустими разходи над 50 млн. EUR, изчислени по цени и обменни курсове към датата на отпускане на помощта;
31. „коригиран размер на помощта“ е позволеният максимум на размера на помощта за голям инвестиционен проект, изчислен по следната формула: максимален размер на помощта = $R \times (50 + 0,50 \times V + 0,34 \times C)$, където R е максималният интензитет на помощта, приложим в съответната зона, с изключение на увеличения интензитет на помощта за МСП. V е частта от допустимите разходи между 50 и 100 млн. EUR. C е частта от допустимите разходи над 100 млн. EUR;
32. „материални активи“ означава активи, свързани със земя, сгради и съоръжения, машини и оборудване;
33. „нематериални активи“ означава активи, които нямат физически или финансов израз, като патенти, лицензи, ноу-хау или друга интелектуална собственост;
34. „неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие“ означава неблагоприятни климатични условия като слана, бури и градушка, заледряване, пороен или непрекъснат дъжд или тежко засушаване, които унищожават над 30 % от средногодишната продукция, изчислена въз основа на предходния тригодишен период или от средния обем за три години на база предходния петгодишен период, като се изключват най-високият и най-ниският показател;
35. „друго неблагоприятно климатично събитие“ означава неблагоприятни метеорологични условия, които не отговарят на условията по точка (35)³⁴ от настоящите насоки;
36. „екологичен инцидент“ означава конкретен случай на замърсяване, заразяване или влошаване на качеството на околната среда, който е свързан с конкретно събитие и е с ограничен териториален обхват, разрушава повече от 30 % от средногодишното производство на предприятието с дейност в селскостопанския сектор през предходния тригодишен период или от средния обем за три години на база предходния петгодишен период, като се изключват най-високият и най-ниският показател. Тя не включва общи екологични рискове, които нямат връзка с конкретно събитие, като например изменението на климата или замърсяването на атмосферата;
37. „катастрофично събитие“ означава непредвидено събитие, свързано с живата или неживата природа, предизвикано от човешка дейност, което води до съществени нарушения в горските структури и евентуално причинява сериозни икономически щети на сектора на горското стопанство;
38. „стандарт на ЕС“ означава задължителен стандарт, който е определен в правото на Съюза и определя стандарта, който отделните предприятия трябва да постигнат, по-специално по отношение на околната среда, хигиената и хуманното отношение към животните; съответно стандартите или целите, определени на равнището на Съюза, които са задължителни за държавите членки, но не и за индивидуални предприятия, не се считат за стандарти на Съюза;
39. „инвестиции в непроизводствени дейности“ означава инвестиции, които не водят до нетно увеличение на стойността или рентабилността на стопанството;
40. „инвестиции за привеждане в съответствие със стандарт на Съюза“ означава инвестиции, направени за привеждане в съответствие със стандарт на Съюза след изтичането на преходния период, предвиден в законодателството на Съюза;
41. „консултация“ означава предоставена в рамките на един и същ договор пълна консултация;
42. „родословна книга“ означава всяка книга, регистър, досие или носител на данни,
 - (а) която се попълва от организация или сдружение на животновъди, официално признати в дадена държава членка, в която тази организация или сдружение на животновъди са били учредени, както и
 - (б) в която се вписват или регистрират чистопородните разплодни животни от определена порода, като се посочват и техните прародители;
43. „активен земеделски стопанин“ означава активен земеделски стопанин по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

44. „по-слабо развити райони“ означава райони, в които brutният вътрешен продукт (БВП) на глава от населението е по-малък от 75 % от средния БВП на ЕС—27;
45. „ЕС-25“ означава 25-те държави членки на Съюза, които са били държави членки към май 2005 г.;
46. „ЕС-27“ означава 27-те държави членки на Съюза, които са били държави членки към януари 2007 г.;
47. „капитални работи“ означава работи, предприети лично от земеделския стопанин или от негови работници, с които се създава актив;
48. „дребномашабна инфраструктура“ означава инфраструктура с допустими разходи, ограничени до 2 млн. EUR;
49. „биогориво, произведено от хранителни култури“ означава биогориво, произведено от зърнени култури и други култури, богати на скорбяла, захар и маслодайни култури, съгласно определението в Предложението на Комисията за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 98/70/ЕО относно качеството на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници⁽³³⁾;
50. „земеделска площ“ означава площ, която е заета от обработваема земя, постоянно затревени площи и постоянни пасища или трайни насаждения, определени в член 4 от Регламент (ЕС) № 1307/2013;
51. „управител на земя“ означава предприятие, което управлява земи, различно от предприятие с дейност в селскостопанския сектор;
52. „разходи по трансакции“ означава допълнителни разходи, свързани с изпълнението на ангажимент, които обаче не произтичат непосредствено от изпълнението му или които не са включени в разходите или в пропуснатите доходи, които са компенсирани директно; те могат да бъдат изчислени въз основа на стандартни разходи;
53. за целите на опазването на генетичните ресурси в селското и в горското стопанство:
 - (а) „опазване in situ“ в селското стопанство означава опазване на генетичен материал в екосистемите и естествените местообитания, и запазване и възстановяване на жизнеспособни популации от видове или диви породи в естествената им среда, а в случая на опитомени породи животни или култивирани растителни видове — в земеделската среда, в която са развили своите отличителни качества;
 - (б) „опазване in situ“ в горското стопанство означава опазване на генетичен материал в екосистемите и естествените местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации от видове в тяхното естествено обкръжение;
 - (в) „опазване в земеделско или горско стопанство“ означава опазване in situ и развитие на ниво земеделско или горско стопанство;
 - (г) „опазване ex situ“ означава опазване на генетичен материал за селското или горското стопанство извън естественото му местообитание;
 - (д) „колекция ex situ“ означава колекция на генетичен материал за селското стопанство, държан извън естественото му местообитание;
54. „храни“ означава храни, които не са селскостопански продукти и които са изброени в приложение I към Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁴⁾;
55. „постоянни разходи, произтичащи от участие в схема за качество“ означава разходите, възникнали от присъединяването към подпомагана схема за качество, и годишната вноска за участие в тази схема за качество, включително, когато е необходимо, разходите за проверки, които се изискват за удостоверяване спазването на спецификациите на схемата за качество;
56. „къса верига на доставки“ означава верига на доставки, в която участват ограничен брой икономически оператори, поели ангажимент да си сътрудничат и посветени на местното икономическо развитие и близките териториални и социални отношения между производители, преработватели и потребители;

⁽³³⁾ COM(2012) 595, 17.10.2012 г.

⁽³⁴⁾ Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни (ОВ L 343, 14.12.2012, стр. 1).

57. „член на земеделско домакинство“ означава физическо или юридическо лице или група физически или юридически лица, независимо от статута на групата и нейните членове по силата на националното законодателство, с изключение на селскостопанските работници. Когато юридическо лице или група от юридически лица се счита за член на земеделското стопанство, този член трябва да упражнява селскостопанска дейност в земеделското стопанство към момента на подаване на заявлението за помощи;
58. „кълъстер“ означава групиране на независими предприятия, включително новосъздадени предприятия, малки, средни и големи предприятия, както и консултативни органи и/или научноизследователски организации, които целят да стимулират икономическата/иновативната дейност чрез утвърждаване на усилено взаимодействие, споделянето на съоръжения и обмена на знания и експертен опит, както и чрез ефективно допринасяне за трансфера на знания, свързването в мрежа и разпространяването на информация сред предприятията в кълъстера;
59. „малък оператор“ означава микропредприятие, съгласно определението в Препоръка 2003/361 на Комисията ⁽³⁵⁾, или физическо лице без стопанска дейност към момента на подаване на заявлението за помощ;
60. „местни пазари“ означава:
- (а) пазари в радиус от 75 км от стопанството на произход на продукта, в който радиус трябва да се осъществяват както преработката на продукта, така и продажбата му на крайния потребител; или
 - (б) пазари, за които съответната програма за развитие на селските райони определя радиус в километри от стопанството на произход на продукта, в рамките на който трябва да се осъществяват както преработката на продукта, така и продажбата му на крайния потребител; или
 - (в) пазари, за които съответната програма за развитие на селските райони дава убедително алтернативно определение;
61. „разходи за изпитвания за трансмисивна спонгиформна енцефалопатия (ТСЕ) и спонгиформна енцефалопатия по говедата (СЕГ)“ означава всички разходи, включително тези за комплекти за изпитвания и за събиране, транспортиране, изпитване, съхраняване и унищожаване на проби, необходими за пробовземане и лабораторни изпитвания в съответствие с глава В от приложение X към Регламент (ЕО) № 999/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁶⁾;
62. „организация за научни изследвания и разпространение на знания“ означава субект (например университети и научноизследователски институти, агенции за технологичен трансфер, иновационни посредници, ориентирани към изследователската дейност, физически и/или виртуални организации за сътрудничество), независимо от неговия правен статут (учреден съгласно публичното или частното право) или начин на финансиране, чиято основна цел е да извършва независими фундаментални научни изследвания, индустриални научни изследвания или експериментална развойна дейност, съгласно определеното в Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации, или да осигурява широко разпространение на резултатите от тези дейности чрез обучения, публикации или трансфер на знания. В случай че такъв субект извършва и стопански дейности, разходите и приходите от стопанските дейности трябва да се отчитат отделно. Предприятията, които могат да упражняват влияние върху такъв субект, например в качеството си на акционери или членове, не могат да се ползват с правото на преференциален достъп до неговия капацитет за научноизследователска дейност или до постигнатите от него резултати;
63. „сделка между несвързани лица“ са условията на сделка между договарящи се страни, които не се различават от условията, които биха били договорени между независими предприятия, и които не съдържат елемент на колюзия. Всяка сделка, която е резултат от открита, прозрачна и безусловна процедура, се разглежда като съответстваща на принципа на сделка между несвързани лица;
64. „устойчиво управление на горите“ означава използването на горите и залесените земи по начин и в степен, позволяващи да се съхрани биологичното им разнообразие, производителността, способността за възстановяване, жизнеността и потенциалът им да изпълняват, понастоящем и в бъдеще, подходящи екологични, икономически и социални функции на местно, национално и глобално равнище, без да се причинява вреда на други екосистеми;
65. „агро-лесовъдни системи“ означава системи за използване на земята, при които се отглеждат комбинирано дървета и селскостопански култури на една и съща площ;

⁽³⁵⁾ Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36)

⁽³⁶⁾ Регламент (ЕО) № 999/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно определяне на правила за превенция, контрол и ликвидиране на някои трансмисивни спонгиформни енцефалопатии (ОВ L 147, 31.5.2001 г., стр. 1).

66. „бързорастящи дървета“ означава видове с кратка ротация на гората, когато минималното време преди сечта е определено на по-малко от 8 години, а максималното — на не повече от 20 години;
67. „дървесни култури с кратък цикъл на ротация“ означава дървесни видове с код по КН 0602 90 41, определени от държавите членки, които се състоят от дървесни многогодишни култури, чиито корени или дънери остават в почвата след прибиране на реколтата, като през следващия сезон се появяват нови издънки и с максимален цикъл на реколтиране, определян от държавите членки, както е посочено в член 4, параграф 1, буква к) от Регламент (ЕС) № 1307/2013;
68. „слабо населени региони“ са регионите, приети от Комисията като такива в индивидуалните решения относно карти на регионалните помощи за периода от 1 юли 2014 до 31 декември 2020 г.;
69. „региони от тип „а““ означава регионите, определени в одобрена карта на регионалните помощи за периода от 1 юли 2014 до 31 декември 2020 г. в изпълнение на разпоредбите на член 107, параграф 3, буква а) от Договора;
70. „региони от тип „в““ означава регионите, определени в одобрена карта на регионалните помощи за периода от 1 юли 2014 до 31 декември 2020 г. в изпълнение на разпоредбите на член 107, параграф 3, буква в) от Договора;
71. „регион по NUTS 3“ означава регион, определен на ниво 3 от общата класификация на териториалните единици за статистически цели в съответствие с Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁷⁾;
72. „неопределени предварително региони от тип „в““ означава региони, които дадена държава членка определя по свой избор като региони от тип „в“, при условие че докаже, че тези региони отговарят на определени социално-икономически критерии и че са посочени в одобрена карта за регионалната помощ за периода от 1 юли 2014 г. до 31 декември 2020 г. в изпълнение на разпоредбите на член 107, параграф 3, буква в) от Договора;
73. „предишни региони от тип „а““ означава регионите, определени като „региони от тип „а““ в одобрена карта на регионалните помощи за периода от 1 януари 2011 г. до 30 юни 2014 г.;
74. „карта на регионалните помощи“ означава списъкът с региони, посочени от дадена държава членка в съответствие с условията, определени в Насоките за регионалната държавна помощ за периода 2014—2020 г., и одобрени от Комисията;
75. „преработка на селскостопански продукти в неселскостопански продукти“ означава всяко обработване на селскостопански продукти, в резултат на което се получава продукт, който не е селскостопански продукт;
76. „план за оценка“ означава документ, който съдържа най-малко следните минимални елементи: целите на схемата за помощ, които трябва да бъдат оценени; оценяващите въпроси; показателите за резултатите; плануваната методология при провеждането на оценката; изискванията спрямо събирането на данни; предложения график за оценката, включително датата на представяне на окончателния доклад по оценката; описание на независимия орган, който провежда оценката, или на критериите за избирането му и реда и условията за гарантиране на публичност на оценката.

2.5. Помощ, подлежаща на уведомление

- (36) Когато условията по член 107, параграф 1 от Договора са спазени, държавите членки трябва да уведомяват Комисията за помощите в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони в съответствие с член 108, параграф 3 от Договора и отлагат прилагането на предложените мерки до окончателното решение по тази процедура, освен в случай на мерки, които изпълняват условията в регламент за групово освобождаване.
- (37) Индивидуалната помощ, предоставена въз основа на схема за помощ, продължава да бъде обхваната от задължението за отправяне на уведомление съгласно член 108, параграф 3 от Договора, ако помощта надхвърля следните прагове за уведомяване:
- (а) за индивидуална инвестиционна помощ за преработката и продажбата на селскостопански продукти съгласно част II, раздел 1.1.1.4 от настоящите насоки: приемливи разходи, надхвърлящи 25 млн. EUR или когато брутният еквивалент на безвъзмездна помощ надхвърля 12 млн. EUR;

⁽³⁷⁾ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

- (б) за помощ за компании за популяризиране съгласно част II, раздел 1.3.2. от настоящите насоки: за компании за популяризиране с годишен бюджет, надхвърлящ 5 млн. EUR;
- (в) за индивидуални инвестиционни помощи, отпуснати съгласно част II, глава 3, раздели 3.1, 3.2, 3.6 и 3.10 от настоящите насоки:

Интензитет на помощта	Праг за уведомяване
10 %	7,5 млн. EUR
15 %	11,25 млн. EUR
25 %	18,75 млн. EUR
35 %	26,25 млн. EUR
50 % и повече	37,5 млн. EUR

Глава 3 Общи принципи на оценяване

- (38) За да оцени дали дадена мярка за помощ, за която е изпратено уведомление, може да се разглежда като съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3 от Договора, Комисията по принцип анализира дали нейният замисъл гарантира, че положителните ефекти от нея за постигането на цел от общ интерес са по-големи от потенциалните въздействия върху търговията и конкуренцията.
- (39) В Съобщението относно модернизирването на държавната помощ бе отправен призив да бъдат набелязани и уточнени общите принципи, с които да е съобразена извършваната от Комисията оценка на съвместимостта на всички мерки за помощ. За тази цел Комисията ще счита, че мерките за помощ са съвместими с Договора само ако отговарят на всеки един от следните критерии:
- (а) принос за ясно определена цел от общ интерес: мярката за държавна помощ трябва да е предназначена за постигането на цел от общ интерес в съответствие с член 107, параграф 3 от Договора;
- (б) необходимост от държавна намеса: към мярката за държавна помощ трябва да се прибегва в ситуация, при която помощта може да доведе до съществено подобрене, което пазарът не може да постигне сам, като се преодолее съвсем конкретна пазарна неефективност;
- (в) целесъобразност на мярката за помощ: предложената мярка за помощ трябва да бъде подходящ инструмент на политиката за постигането на целта от общ интерес;
- (г) стимулиращ ефект: помощта трябва да промени поведението на съответното/ите предприятие/я по такъв начин, че то/те да започне/ат допълнителна дейност, която не би предприело/не биха предприели без помощта или би я предприело/биха я предприели, но по ограничен или различен начин;
- (д) пропорционалност на помощта (ограничаване на помощта до минимално необходимото): размерът на помощта трябва да бъде ограничен до необходимия минимум за стимулирането на дейността във въпросния сектор;
- (е) избягване на съществени неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията между държавите членки: отрицателните ефекти на помощта трябва да бъдат ограничени в достатъчна степен, така че целокупният ефект от мярката да е положителен;
- (ж) прозрачност на помощта: държавите членки, Комисията, икономическите оператори и заинтересованите страни трябва да имат лесен достъп до всички актове и до значимата информация относно помощта, предоставена по силата на настоящите насоки.
- (40) Общият баланс на определени категории схеми може допълнително да бъде обвързан с изискване за последваща оценка, както е описано в точки (721)—(724). В такива случаи Комисията може да ограничи действието на тези схеми във времето (обикновено до четири години или по-малко) с възможност впоследствие да се изпрати повторно уведомление за тяхното продължаване.

- (41) Освен това, ако дадена мярка за държавна помощ или свързаните с нея условия (включително метода за финансирането ѝ, когато той представлява неразделна част от мярката) води до неотделимо нарушение на законодателството на Съюза, помощта не може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар⁽³⁸⁾. По-специално, следните помощи се смята, че водят до неотделимо нарушение на законодателството на ЕС:
- (а) помощи, чието предоставяне е свързано със задължението седалището на бенефициера да се намира в съответната държава членка или основното му място на установяване да бъде в тази държава членка;
 - (б) помощи, чието предоставяне е свързано със задължението бенефициерът да използва национално произведени стоки или услуги;
 - (в) помощи, които ограничават възможността бенефициерите да се възползват от резултатите от научноизследователска, развойна дейност и иновации в други държави членки.
- (42) Общите принципи на оценяване трябва да се разглеждат в конкретния контекст на ОСП. Следователно тези общи съображения в областта на политиката за конкуренция се прилагат за всички помощи от приложното поле на настоящите насоки, освен при наличие на дерогации в част I, раздели 3.1.—3.7., поради специфични съображения, приложими в селскостопанския сектор.

3.1. Принос за постигането на обща цел

- (43) Целите на помощта в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони са да се гарантира жизнеспособно производство на храни и да се насърчава ефективното и устойчиво използване на ресурсите за постигане на интелигентен и устойчив растеж.
- (44) Помощта в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони следва да е тясно свързана с ОСП, да е в съгласие с целите за развитие на селските райони, посочени в точка (10) от настоящите насоки и да е съвместима с правилата относно общата организация на пазарите на селскостопански продукти.

Цели за развитието на селските райони

- (45) Съвместимостта на помощта ще се оценява, като се взимат предвид целите за развитие на селските райони и общите принципи за държавните помощи.
- (46) Комисията е на мнение, че мерките, прилагани съгласно и в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и неговите актове за изпълнение и делегирани актове или като допълнително национално финансиране в рамките на програма за развитие на селските райони, са по самото си естество в съгласие с целите за развитие на селските райони.
- (47) Колкото до мерките, подобни на мерки за развитие на селските райони, финансирани изключително с държавни средства, с оглед на тяхната съгласуваност с мерките за развитие на селските райони, съфинансирани от ЕЗФРСР по програми за развитие на селските райони, държавите членки следва да докажат по какъв начин въпросната държавна помощ се вписва в и е в съгласие със съответните програми за развитие на селските райони. Всяко уведомление трябва да бъде придружено от тази документация.
- (48) Комисията счита, че принципът за допринасяне за постигане на целите на развитието на селските райони е изпълнен по отношение на мерките за помощ от част II, раздели 1.2, 1.3, 2.8 и 2.9 от настоящите насоки, които са извън обхвата на развитието на селските райони, тъй като Комисията е натрупала достатъчен опит по отношение на приноса на тези мерки за постигане на целите за развитие на селските райони.

Допълнителни условия за помощ, за която се изисква индивидуално уведомление

- (49) Когато отпуска помощ въз основа на схема на инвестиционни проекти, за които се изисква индивидуално уведомление, предоставящият орган трябва да докаже, че избраният проект ще допринесе да бъде постигната целта на схемата и съответно целите на помощта в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони. За тази цел държавите членки могат да се опират на информацията от кандидатстващия за помощ, в която той трябва да опише положителните ефекти от инвестицията.

⁽³⁸⁾ Вж. например решение от 19 септември 2000 г. по дело Германия/Комисия (C-156/98, Сборник 2000 г., стр. I-6857, точка 78) и решение от 22 декември 2008 г. по дело Régie Networks/Rhone Alpes Bourgogne (C- 333/07, Сборник 2008 г., стр. I-10807, точки 94—116).

Правила на общата организация на пазарите на селскостопански продукти

- (50) Поради спецификата на сектора на селското стопанство⁽³⁹⁾, макар правилата за държавните помощи да са по принцип приложими за този сектор, тяхното прилагане се подчинява въпреки това на разпоредбите на регламентите от първия стълб на ОСП. С други думи дадена държава членка не може да прибегне преимуществено до мерки за държавна помощ вместо до мерките по Регламент (ЕС) № 1308/2013⁽⁴⁰⁾. Поради това Комисията няма да разрешава държавна помощ, която е несъвместима с разпоредбите, регламентиращи общата организация на пазара или която би възпрепятствала правилното функциониране на общата организация на пазара.
- (51) Освен това в част II, раздел 1.1.1.1 относно инвестиционната помощ на територията на земеделски стопанства, свързани с първичното селскостопанско производство, в раздел 1.1.4. относно помощта за започване на дейност за групи производители и организации и в раздел 1.2.2. относно помощта за закриване на производствени мощности от настоящите насоки се съдържат специфични условия относно съответствието с принципите на общата организация на пазарите на селскостопански продукти.

Цели в областта на околната среда

- (52) Член 11 от Договора гласи: „Изискванията за защита на околната среда трябва да бъдат включени в определянето и изпълнението на политиките и действията на Съюза, в частност, за да се насърчи устойчивото развитие“. Правното основание за значителните мерки в областта на околната среда по първия и втория стълб на ОСП е член 11 от Договора. В съответствие с това изискване изпълнението на приоритетите на Съюза за развитие на селските райони следва да се осъществява съгласно нормите на устойчивото развитие. Действията на Съюза за утвърждаване на целта за опазване на околната среда, както е предвидено в член 11 от Договора, отчитат принципа за „замърсителят плаща“⁽⁴¹⁾. Поради това в бъдещите уведомления за държавна помощ следва да се обръща специално внимание на въпросите, свързани с околната среда. За в бъдеще всички уведомления за държавна помощ следва да съдържат оценка на това дали подпомаганата дейност би се отразила на околната среда. При отражение върху околната среда, уведомленията за държавна помощ следва да представят информация, доказваща, че мярката за помощ няма да доведе до нарушение на приложимите стандарти на Съюза за опазване на околната среда. Например, при схема за помощ за инвестиции, които имат за цел да повишат производството, при което се повишава използването на ограничени ресурси или се увеличава замърсяването, ще е необходимо да се докаже, че схемата няма да доведе до нарушение на приложимото законодателство на Съюза, включително законодателството за защита на околната среда⁽⁴²⁾, както и доброто селскостопанско и екологично състояние (ДСЕС) при кръстосаното спазване съгласно Регламент (ЕС) № 1307/2013. В случаите на нотифицирана държавна помощ, която е част от програмата за развитие на селските райони, изискването за съобразяване с околната среда при такава мярка за държавна помощ следва да е идентично с изискването за съобразяване с околната среда на мярката за развитие на селските райони.

3.2. Необходимост от държавна намеса

- (53) За да се оцени дали държавната помощ е необходима за постигането на целта от общ интерес, първо трябва да се диагностицира проблемът, за който се търси решение. Държавната помощ следва да бъде насочена към ситуации, при които помощта може да доведе до съществено подобрение, което пазарът не е в състояние да постигне без външна намеса.
- (54) При определени условия мерките за държавна помощ наистина могат да коригират пазарна неефективност, като по този начин допринасят за ефективното функциониране на пазарите и за повишаването на конкурентоспособността. Освен това когато пазарите показват ефективни резултати, но тези резултати се считат за незадоволителни от гледна точка на справедливостта и сближаването, държавната помощ може да се използва за постигане на по-желан, справедлив пазарен резултат.

⁽³⁹⁾ Вж. точки (13) и (14) от настоящите насоки.

⁽⁴⁰⁾ Решение на Съда на Европейския съюз по дело 177/78 Pigs and Bacon Commission срещу McCarren (1979), Сборник, стр. 2161, параграф 11.

⁽⁴¹⁾ Вж. съображение 5 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

⁽⁴²⁾ Що се отнася до законодателството на Съюза в областта на околната среда: Директива 2009/147/ЕО (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7) (Директива за птиците); Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7) (Директива за естествените местообитания); Директива 91/676/ЕИО на Съвета (ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1) (Директива за нитратите); Рамкова директива за водите; Директива 2006/118/ЕО (ОВ L 372, 27.12.2006 г., стр. 19) (Директива за подземните води); Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 71) (Директива за устойчивата употреба на пестицидите); Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1.) Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 26, 28.1.2012 г., стр. 1) („Директива за оценка на въздействието върху околната среда“) и, където е приложимо, Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30) („Директива за стратегическата екологична оценка“).

- (55) За целите на настоящите насоки, Комисията е на мнение, че пазарът не способства за постигането на заложените цели без държавна намеса по отношение на мерките за помощ, изпълняващи специфичните условия в част II от настоящите насоки. Следователно тази помощ трябва да се разглежда като необходима за постигането на целите от общ интерес, посочени в част I, раздел 3.1 от настоящите насоки.

3.3. Целесъобразност на помощта

- (56) Предлаганата мярка за помощ трябва да е адекватен инструмент на политиката за постигането на съответната цел. Мярката за помощ няма да се разглежда като съвместима, ако е възможно други инструменти на политиката или други видове помощ, които нарушават конкуренцията в по-малка степен, да допринесат също толкова положително за постигането на целите на ОСП и на целите за развитие на селските райони. Не бива да се забравя, че е възможно други, по-подходящи инструменти, като например регламент, пазарни инструменти, развитието на инфраструктурата и подобряването на бизнес средата, да постигнат въпросните цели.

Целесъобразност в сравнение с алтернативни инструменти на политиката

- (57) Комисията е на мнение, че помощта в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони, която отговаря на специфичните условия в съответните раздели на част II от настоящите насоки, е подходящ инструмент на политиката.
- (58) В случай, че дадена държава членка реши да въведе мярка за помощ, подобна на мярка за развитие на селските райони, финансирана изключително с национални средства, като едновременно с това същата мярка е предвидена в съответната програма за развитие на селските райони, държавата членка следва да докаже предимствата на такъв инструмент за национално подпомагане в сравнение с въпросната програмна мярка за развитие на селските райони.

Целесъобразност на различните инструменти за помощ

- (59) Помощта може да се предоставя под различни форми. Държавата членка следва обаче да гарантира, че помощта е предоставена под формата с потенциално най-слаб отрицателен ефект върху търговията и конкуренцията.
- (60) В случай че е предвидена конкретна форма за мярка за помощ, описана в част II от настоящите насоки, тази форма се приема за подходящ инструмент за помощ за целите на настоящите насоки.
- (61) Освен това Комисията е на мнение, че по отношение на мерките за развитие на селските райони, съфинансирани от ЕЗФРСР или предоставяни като допълнително финансиране по такива съфинансирани мерки за развитие на селските райони, помощта, предоставяна във формата, предвидена в съответната мярка за развитие на селските райони е подходящ инструмент за помощ.
- (62) По отношение на инвестиционната помощ, която не попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 1305/2013 като част от програмата за развитие на селските райони или като допълнително финансиране за такава мярка за развитие на селските райони, ако помощта се предоставя във форми, които осигуряват пряко финансово предимство (например преки безвъзмездни средства, освобождаване от или намаляване на данъци, социални осигуровки или други задължителни отчисления и др.), държавата членка трябва да докаже защо други форми на помощ с потенциално по-слаб отрицателен ефект върху конкуренцията, като възстановими аванси или формите на помощ, които се основават на дългови или капиталови инструменти (например нисколихвени заеми или лихвени субсидии, държавни гаранции или друг вид предоставяне на капитал при преференциални условия), са по-малко целесъобразни.
- (63) По отношение на мерките в областта на горското стопанство от част II, раздел 2.8 от настоящите насоки, държавите членки трябва да докажат, че екологичните, защитни и развлекателни цели, към които се стремят, не могат да бъдат постигнати с мерките за сектора на горското стопанство, подобни на мерки за развитие на селските райони, от част II, раздели 2.1—2.7 от настоящите насоки.
- (64) При няколко категории помощ, като например помощ за покриване на разходи за дейности по пазарни проучвания, за разработване и дизайн на продукти и за подготвяне на заявленията за признаване на схеми за качество, за дейности по трансфер на знания и информация, за консултантски услуги, за услуги по заместване в стопанството, за рекламна дейност, за компенсиране на разходите по предотвратяване и изкореняване на болести по животните и ликвидиране на нашествия на вредители по растенията и помощ за животновъдния сектор, помощта трябва да се предоставя на крайните бенефициери непряко, в натура, посредством субсидирани услуги. В тези случаи помощта се изплаща на доставчика на въпросната услуга или дейност.

- (65) Оценката на съвместимостта с вътрешния пазар на дадена мярка за помощ не засяга приложимите правила за възлагане на обществени поръчки и принципите на прозрачност, откритост и недискриминация в процеса на подбор на доставчик на услуги.

3.4. Стимулиращ ефект и необходимост от помощта

- (66) Помощта в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони може да се приема за съвместима с вътрешния пазар, ако има стимулиращ ефект. Стимулиращият ефект е налице, когато помощта променя поведението на дадено предприятие по такъв начин, че то да започне допълнителна дейност, допринасяща за развитието на даден сектор, която то не би предприело без помощта или би предприело, но по ограничен или различен начин. Помощта обаче не трябва да субсидира разходи за дейност, които едно предприятие неизбежно е щяло да направи, и не трябва да е обезщетение за обичайния предприемачески риск, свързан с всяка стопанска дейност.
- (67) Освен в случаите когато в законодателството на Съюза или в настоящите насоки изрично са предвидени изключения, едностранни мерки за държавна помощ, предназначени само за подобряване на финансовото състояние на предприятия, но които по никакъв начин не допринасят за развитие на сектора, и по-конкретно помощи, предоставени изцяло въз основа на цена, количество, единица продукция или единица средство за производство, се считат за оперативна помощ, която е несъвместима с вътрешния пазар. Освен това, поради самото си естество такива помощи вероятно ще окажат въздействие върху механизмите, регулиращи организацията на вътрешния пазар.
- (68) По същите причини Комисията разреши предоставянето на помощи за улесняване спазването на задължителни стандарти, доколкото те изпълняват целите на политиката за развитие на селските райони.
- (69) Аналогично, помощта, предоставена съгласно част II, раздели 1.2 и 2.8.5 от настоящите насоки, следва да е ограничена до подпомагане на предприятията с дейност в секторите на селското и горското стопанство, които срещат различни трудности, въпреки положените разумни усилия за свеждане до минимум на подобни рискове. Държавната помощ не бива да подтиква предприятията да поемат ненужен риск. Предприятията с дейност в секторите на селското и горското стопанство следва сами да поемат отговорността за последиците от неблагоприятен избор на производствени методи или продукти.
- (70) По същите причини Комисията е на мнение, че помощта не представлява стимул за бенефициера, когато работата по съответния проект или дейност вече е започнала, преди бенефициерът да подаде заявление за помощ до националните органи.
- (71) Заявлението за помощ трябва да включва най-малко името и размерите на предприятието на заявителя, описание на проекта или дейността, включително мястото на изпълнение, начална и крайна дата, размера на търсената помощ за изпълнението и допустимите разходи.
- (72) Освен това големите предприятия трябва да опишат в заявлението варианта без подпомагане, така наречения съпоставителен сценарий или алтернативен вариант на проекта или дейността, и да представят документи, в подкрепа на описания от тях в заявлението съпоставителен сценарий.
- (73) При получаване на заявление предоставящият орган трябва да извърши проверка на правдоподобността на съпоставителния сценарий и да потвърди, че регионалната помощ притежава необходимия стимулиращ ефект. Съпоставката е правдоподобна, ако отговаря на действителното положение и представя факторите, влияещи на решенията на бенефициера и преобладаващи към момента на решението му в полза на въпросния проект или дейност.
- (74) Чрез дерогация от точки (70)—(73), помощта под формата на данъчни облекчения за МСП се смята, че има стимулиращ ефект, ако със схемата за помощ се създава право на помощ по обективни критерии и без по-нататъшна свобода на действие от страна на държавата членка, и ако въпросната схема е била одобрена и влязла в сила преди да е започнала работата по подпомаганя проект или дейност. Последното условие не се прилага в случай на последващи фискални схеми, при условие че дейността вече е била обхваната от предходните схеми под формата на данъчни предимства.
- (75) Чрез дерогация от точки (70)—(74) за следните категории помощи от настоящите насоки не се изисква да имат или се приема, че имат стимулиращ ефект:
- (a) схеми за помощ за комасация на земята в съответствие с раздел 1.3.4. и раздел 2.9.2. и схеми за помощ с екологични, защитни и развлекателни цели в съответствие с част II, раздел 2.8, и когато:
- (i) схемата за помощ предвижда право на помощ в съответствие с обективни критерии и без свобода на действие от страна на държавата членка;

- (ii) схемата за помощ е приета и е в сила преди бенефициерът да е направил допустимите разходи по раздели 1.3.4, 2.9.2 и 2.8; както и
- (iii) схемата за помощ обхваща само МСП;
- (б) помощ за неблагоприятни условия, свързани със зоните по „Натура 2000“ и Рамковата директива за водите, предоставяна на МСП в съответствие с част II, раздел 1.1.6;
- (в) помощ за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения, в съответствие с част II, раздел 1.1.7;
- (г) помощ за компенсиране на щети, причинени от природни бедствия или от извънредни обстоятелства в съответствие с част II, раздел 1.2.1.1;
- (д) помощ за компенсиране на щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени към природно бедствие в съответствие с част II, раздел 1.2.1.2;
- (е) помощ за компенсиране на разходите за изкореняване на болести по животните и ликвидиране на нашествия на вредители по растенията и на загубите, причинени от тях в съответствие с част II, раздел 1.2.1.3;
- (ж) помощ за покриване на разходите по отстраняване и унищожаване на мъртви животни в съответствие с част II, раздел 1.2.1.4;
- (з) помощ за компенсиране на щети, причинени от защитени животни в съответствие с част II, раздел 1.2.1.5;
- (и) помощ за компенсиране на щети в гори, причинени от защитени от закона животни в съответствие с част II, раздел 1.2.1.5;
- (й) инвестиционна помощ за покриване на стандарти в съответствие с точка (148), букви а) и б);
- (к) инвестиционна помощ за покриване на стандарти, предоставена на МСП в съответствие с точка (148), буква в); инвестиционна помощ за покриване на стандарти, предоставена на големи предприятия в съответствие с точка (148), буква в), може да се счита, че има стимулиращ ефект, когато въпросното предприятие може да докаже, че без помощта би било изложено на риск от прекратяване на дейността.
- (л) помощ за инвестиции в полза на опазването на културното и природното наследство на територията на земеделското стопанство в съответствие с част II, раздел 1.1.1.2 с изключение на индивидуални помощи над 500 000 EUR на предприятие на инвестиционен проект;
- (м) помощ за рекламни мерки в съответствие с точка (465), букви б) и в), и за рекламни кампании от общ характер в съответствие с точка (465), буква г);
- (н) помощ за научноизследователска и развойна дейност в секторите на селското и горското стопанство в съответствие с част II, раздел 1.3.6 и раздел 2.9.1;
- (о) помощ за поддръжка, възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на села, селския ландшафт и обекти с висока природна стойност в съответствие с точка (645), буква д); тази дерогация не се прилага за инвестиционна помощ, свързана с културното и природното наследство на села, селския ландшафт и обекти с висока природна стойност, която надвишава праговете за уведомяване по точка (37), буква в);
- (п) помощ за изготвяне и актуализиране на планове за развитие на общините и селата в селските райони и на техните основни услуги и на планове за защита и управление, отнасящи се до обекти от „Натура 2000“ и други райони с висока природна стойност в съответствие с точка (644), буква а);
- (р) помощ за възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични условия, нашествия на вредители по растенията, болести по животните, катастрофични събития и събития, свързани с изменението на климата в съответствие с част II, раздел 2.1.3.

Допълнителни условия за инвестиционна помощ, за която се изисква индивидуално уведомление

- (76) Освен горепосочените изисквания, за инвестиционна помощ, за която се изисква индивидуално уведомление, държавата членка трябва да предостави недвусмислени доказателства, че помощта действително оказва въздействие върху решението да се инвестира. За целите на обстойната оценка държавата членка трябва да предостави не само информация относно подпомогнатия проект, но и подробно описание на съпоставителния сценарий спрямо случая, при който на бенефициера не се предоставя помощ от никой публичен орган.
- (77) Държавите членки се приканват да използват документи, като например официални документи на управителния съвет, оценки на риска, включително оценка на специфичните за местоположението рискове, финансови доклади, вътрешни бизнес планове, експертни становища и други проучвания, свързани с оценявания инвестиционен проект. Документи, съдържащи информация относно прогнози за търсенето, прогнози за разходите, финансови разчети, документи, представени пред инвестиционен комитет, в които са разработени различни инвестиционни сценарии, или документи, предоставени на финансовите институции, могат да помогнат на държавите членки да докажат стимулиращия ефект.
- (78) В този контекст степента на рентабилност може да се оцени чрез използване на методики, които са част от стандартната практика в съответния отрасъл и които могат да включват: методи за оценка на настоящата нетна стойност на проекта (ННС) ⁽⁴³⁾, вътрешната норма на възвръщаемост (ВНВ) ⁽⁴⁴⁾ или средната възвръщаемост на вложения капитал. Рентабилността на проекта трябва да бъде сравнена с нормалната възвръщаемост, която преследва предприятието в други сходни инвестиционни проекти. Когато нормалната възвръщаемост не е известна, рентабилността на проекта трябва да бъде сравнена с разходите за капитал на предприятието като цяло или с обикновено отчитаната възвръщаемост в съответния сектор.
- (79) Когато не е наличен конкретен съпоставителен сценарий, може да се счете, че има стимулиращ ефект, когато е налице недостиг на средства, т.е. когато инвестиционните разходи надхвърлят нетната настояща стойност (NPV) на очакваните оперативни приходи от инвестицията въз основа на предварителен бизнес план.
- (80) Ако помощта не променя поведението на бенефициера, стимулирайки допълнителни инвестиции, тя няма положително въздействие за развитието на въпросния сектор. Поради това помощта няма да бъде одобрена в случаите, в които изглежда, че инвестицията би била извършена и без подпомагане.

3.5. Пропорционалност на помощта

- (81) Помощта в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони се приема за пропорционална, ако сумата на помощта за всеки бенефициер се ограничава до минимума, необходим за постигане на общата цел.

Максимални интензитети на помощта и максимални размери на помощта

- (82) По принцип, за да бъде помощта пропорционална, Комисията е на мнение, че размерът на помощта не бива да надхвърля допустимите разходи. Това не засяга правилата за екологичните или други публични стимули, които са изрично предвидени в част II, раздели 1.1.3 и 1.2.2.
- (83) С цел да осигури предсказуемост и равнопоставеност в настоящите насоки Комисията прилага освен това максимални интензитети за помощта. Ако максималният интензитет на помощта не може да бъде определен, например при помощите за започване на дейност при младите земеделски стопани и развитието на малки стопанства, се определят максимални размери на помощта, в номинално изражение, с цел да се гарантира пропорционалността на помощта.
- (84) Ако допустимите разходи са правилно изчислени и максималният интензитет на помощта или максималният размер на помощта, установени в част II от настоящите насоки, са спазени, критерият за пропорционалност се счита за изпълнен.
- (85) Максималният интензитет на помощта и размерът на помощта трябва да бъдат изчислени от предоставящия орган, когато се предоставя помощта. Допустимите разходи трябва да се подкрепят с документни доказателства, които са ясни, конкретни и актуални. За целите на изчисляването на интензитета на помощта и допустимите разходи, всички използвани данни трябва да се отчетат преди приспадането на данъци и други такси.

⁽⁴³⁾ Нетната настояща стойност (ННС) на проекта е разликата между положителните и отрицателните парични потоци през жизнения цикъл на инвестицията, дисконтирани до текущата им стойност (обикновено спрямо разходите за капитал).

⁽⁴⁴⁾ Методът на вътрешната норма на възвръщаемост (ВНВ) не се основава на счетоводната печалба през дадена година, но взема предвид бъдещите парични потоци, които инвеститорът очаква да получи през целия жизнен цикъл на инвестицията. Тя се определя като дисконтовия процент, за който ННС на паричните потоци е равна на нула.

- (86) Данъкът върху добавената стойност (ДДС) не е допустим за подпомагане, освен в случаите, когато не подлежи на възстановяване съгласно националното законодателство в областта на ДДС.
- (87) Когато помощта се предоставя под форма, различна от безвъзмездни средства, за размер на помощта се приема brutният еквивалент на безвъзмездна помощ.
- (88) Помощ, предоставяна на няколко части, се сконтира до нейната стойност към момента на предоставянето. Допустимите разходи се сконтират до тяхната стойност към момента на предоставянето. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е сконтовият процент, приложим към датата на предоставяне на помощта.
- (89) Когато помощта се предоставя под формата на данъчни облекчения, сконтирането на отделните траншове помощ се осъществява въз основа на лихвените проценти, приложими към различните моменти, в който данъчното облекчение поражда действие.
- (90) Що се отнася до инвестиционната помощ в селските райони, максималният интензитет на помощта за големи инвестиционни проекти трябва да бъде намален до коригирания размер на помощта, определен в точка (35).31. В допълнение големите инвестиционни проекти не могат да се ползват от по-големия интензитет на помощта за МСП.
- (91) Когато поетите задължения по част II, раздели 1.1.5.1, 1.1.8, 2.3 и 3.4 от настоящите насоки са изразени в единици, различни предвидените в приложение II към Регламент (ЕС) № 1305/2013, държавите членки могат да изчисляват плащанията въз основа на тези различни единици. В такива случаи държавите членки трябва да гарантират, че се спазват максималните суми за година.
- (92) С изключение на помощта за поети задължения за отглеждане на местни породи, заплашени от изчезване, посочена в раздел 1.1.5.1, помощта по част II, раздели 1.1.5.1, 1.1.8, 2.3 и 3.4. от настоящите насоки не може да се предоставя на животинска единица. Ставките за преобразуване на различните категории животни в животински единици се съдържат в приложение II към акта за изпълнение на Регламент (ЕС) № 1305/2013.
- (93) Държавите членки могат да определят размера на помощта за мерките или видовете операции, посочени в част II, раздели 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 2.3, 3.4 и 3.5 от настоящите насоки въз основа на стандартни предположения за допълнителните разходи и пропуснатите доходи. Държавите членки следва да гарантират, че изчисленията и съответната помощ: а) съдържат само проверими елементи; б) са основани на стойности, установени въз основа на адекватна експертна оценка; в) посочват ясно източника на стойностите; г) са диференцирани, така че да отчитат регионалните или местни условия и действителното земеползване, където е приложимо; и д) не съдържат елементи, свързани с инвестиционни разходи.
- (94) При оценката на съвместимостта на помощта, Комисията ще взема предвид всяка сключена от бенефициера застраховка или всяка застраховка, която бенефициерът потенциално е можел да сключи. По отношение на отпускането на помощ за компенсиране на загуби, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени към природно бедствие, с цел да се избегне рискът от нарушаване на конкуренцията, помощ при максимален интензитет следва да се предоставя само на предприятие, което не може да се застрахова срещу подобни загуби. Затова, с цел по-нататъшно подобряване на управлението на риска, земеделските бенефициери трябва да бъдат насърчавани винаги, когато е възможно, да сключват застраховки.

Допълнителни условия за инвестиционна помощ, за която се изисква индивидуално уведомление и за инвестиционна помощ за големи предприятия по схеми, за които е подадено уведомление

- (95) Като общо правило инвестиционната помощ, за която се изисква индивидуално уведомление, се приема за сведена до минимум, ако размерът на помощта съответства на нетните допълнителни разходи за реализиране на инвестицията в съответния регион в сравнение със съпоставителния сценарий при липса на помощ. Аналогично, в случай на инвестиционна помощ, отпусната на големи предприятия по схеми, за които е подадено уведомление, държавите членки трябва да гарантират, че размерът на помощта е ограничен до минимум въз основа на подхода на „нетните допълнителни разходи“.
- (96) Размерът на помощта следва да не надхвърля необходимия минимум, за да бъде проектът достатъчно рентабилен, например тя не бива да води до увеличение на неговата ВНВ над нормалните проценти на възвръщаемост, прилагани от предприятието за други сходни инвестиционни проекти, или, ако не са налице тези проценти, до увеличение на неговата ВНВ над разходите за капитал на предприятието като цяло или над обичайната възвръщаемост в съответния сектор.

- (97) За инвестиционни помощи, отпуснати на големи предприятия по схеми, за които е подадено уведомление, държавата членка трябва да гарантира, че размерът на помощта съответства на нетните допълнителни разходи за реализиране на инвестицията в съответния регион в сравнение със съпоставителния сценарий без помощ. Методът, обяснен в точка (96) трябва да бъде използван заедно с максималните интензитети на помощ като горна граница.
- (98) По отношение на инвестиционната помощ, за която се изисква индивидуално уведомление, Комисията ще провери дали размерът на помощта надвишава необходимия минимум, за да стане проектът достатъчно рентабилен, като използва метода, посочен в точка (96). Изчисленията, използвани при анализа на стимулиращия ефект, могат също да се използват за оценка на това дали помощта е пропорционална. Държавата членка трябва да докаже пропорционалността въз основа на документацията, посочена в точка (77). Това изискване не се прилага за инвестиционна помощ, свързана с първичното селскостопанско производство.

Натрупване на помощ

- (99) Помощ може да бъде предоставяна паралелно по няколко схеми или да бъде натрупвана с помощ *ad hoc*, при условие че общият размер на държавната помощ за дейност или проект не надхвърля таваните на помощта, заложили в настоящите насоки.
- (100) Помощ с установими допустими разходи може да се натрупва с друга държавна помощ, доколкото тези помощи се отнасят до различни, установими и приемливи разходи. Помощ с установими допустими разходи може да се натрупва с друга държавна помощ по отношение на едни и същи допустими разходи, които се припокриват отчасти или изцяло, само ако подобно съчетаване не води до надхвърляне на най-високия интензитет или размер на помощта, приложим за този вид помощ, съгласно настоящите насоки.
- (101) Помощ без установими допустими разходи, посочена в част II, раздели 1.1.2 и 3.3 от настоящите насоки, може да се натрупва с всяка друга мярка за държавна помощ с установими допустими разходи. Помощта без установими допустими разходи може да се натрупва с друга държавна помощ без установими допустими разходи до най-високия общ праг за финансиране, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с настоящите насоки или други насоки за държавните помощи, регламент за групово освобождаване или решение на Комисията.
- (102) Държавна помощ в полза на селскостопанския сектор следва да не се натрупва с плащанията, упоменати в член 81, параграф 2 и член 82 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 за едни и същи допустими разходи, ако в резултат на това натрупване интензитетът на помощта или размерът на помощта превишава стойностите, определени в настоящите насоки.
- (103) Когато финансиране от Съюза, управлявано централно от институциите, агенциите, съвместните предприятия или другите органи на Съюза, което не е пряко или косвено под контрола на държавата членка, е съчетано с държавна помощ, само държавната помощ се взема предвид, за да се установи дали са спазени праговете за уведомяване и максималните интензитети и тавани на помощта, при условие че общият размер на публично финансиране, предоставено във връзка със същите допустими разходи, не надхвърля най-благоприятния(те) процент(и) на финансиране, установен(и) в приложимите правила на законодателството на Съюза.
- (104) Помощ, разрешена съгласно настоящите насоки, следва да не се натрупва с каквато и да е помощ *de minimis* за едни и същи допустими разходи, ако това натрупване би довело до интензитет или размер на помощта, надвишаващ определения в настоящите насоки.
- (105) Помощ за инвестиции, целящи възстановяване на селскостопански производствен потенциал, съгласно точка (143)(e) следва да не се натрупва с помощ за обезщетение за материални щети, посочени в раздели 1.2.1.1, 1.2.1.2 и 1.2.1.3 от настоящите насоки.
- (106) Двойното финансиране на селскостопански практики, благоприятни за климата и околната среда, съгласно част II, раздели 1.1.5.1., 1.1.6, 1.1.8 и 3.5 от настоящите насоки, и на еквивалентни практики, посочени в член 43 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, следва да бъде изключено. Клаузата за преразглеждане, предвидена в точка (725) от настоящите насоки, следва също така да гарантира избягване на двойното финансиране.
- (107) Помощта за започване на дейност за групи производители и организации в селскостопанския сектор, посочена в част II, раздел 1.1.4 от настоящите насоки, следва да не се натрупва с помощ за учредяване на групи и организации на производители в селскостопанския сектор, уредена с член 27 от Регламент (ЕС) № 1305/2013. Помощта за започване на дейност за млади селскостопански производители и помощта за развитието на малки земеделски стопанства, посочена в раздел 1.1.2, следва да не се натрупва с помощта за започване на дейност за млади земеделски стопани или за развитието на малки земеделски стопанства, посочена в член 19, параграф 1, буква а), точки i) и iii) от Регламент (ЕС) № 1305/2013, ако подобно натрупване води до размер на помощта, надвишаващ посочения в настоящите насоки.

3.6. Избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията

(108) За да бъде съвместима мярката за помощ, нейните отрицателни ефекти, изразяващи се в нарушение на конкуренцията и въздействие върху търговията между държавите членки, трябва да бъдат ограничени и по-малки от положителните ефекти, изразяващи се в принос за постигането на целта от общ интерес.

Общи съображения

(109) При оценяване на отрицателните ефекти на мярката за помощ Комисията ще съсредоточи своя анализ на нарушаване на конкуренцията върху ефекта, който помощите в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони се очаква да окажат върху конкуренцията между предприятията в засегнатите продуктови пазари⁽⁴⁵⁾.

(110) По начало, ако помощта е добре насочена, пропорционална и ограничена по размер до нетните допълнителни разходи, се намалява отрицателното въздействие на помощта и рискът помощите прекомерно да нарушат конкуренцията ще бъде по-ограничен. Второ, Комисията установява максимални интензитети на помощ. Те представляват основни изисквания за съвместимост, чиято цел е да бъде предотвратено използването на държавна помощ за проекти, при които съотношението между размера на помощта и допустимите разходи трябва бъде сметнато за много високо и особено вероятно да наруши конкуренцията. По принцип колкото по-големи са положителните ефекти, които е вероятно да породи подпомаганият проект, и колкото по-голяма е вероятната необходимост от помощ, толкова по-висока е горната граница на интензитета на помощ.

(111) Същевременно, дори когато помощта е необходима и пропорционална, тя може да доведе до промяна в действията на бенефициерите, което да наруши конкуренцията. Това е по-вероятно в селскостопанския сектор, който се различава от другите пазари със специфичната структура на първичното селскостопанско производство, което се характеризира с голям брой малки предприятия. На такива пазари рискът от нарушаване на конкуренцията е висок, дори при помощи в малки размери.

(112) Помощта за секторите на селското и горското стопанство и за селските райони потенциално може да доведе до две основни нарушения на конкуренцията и търговията. Става дума за нарушенията на продуктовите пазари и ефектите, свързани с местоположението. И двата вида нарушения могат да доведат до неефективност при отпускането на средства (което подронва икономическите резултати на вътрешния пазар) и до проблеми с разпределението (което засяга разпределението на икономическите дейности между регионите).

(113) По принцип, благодарение на положителния ѝ ефект за развитието на отрасъла, Комисията е на мнение, че когато дадена помощ отговаря на условията и не надвишава съответните максимални интензитети на помощта, предвидени в приложимите раздели на част II от настоящите насоки, отрицателните ефекти върху конкуренцията и търговията са максимално ограничени.

(114) Същевременно, тъй като инвестиционната помощ за предприятия с дейност в областта на преработката и търговията на селскостопански продукти и за предприятия с дейност в други сектори, например в сектора на хранително-вкусовата промишленост⁽⁴⁶⁾, има подобна тенденция да нарушава конкуренцията и търговията, общите съображения в областта на политиката за конкуренция относно въздействието върху конкуренцията и търговията трябва да се прилагат и за тези сектори. Затова условията по точки (115)—(127) трябва да бъдат спазени по отношение на инвестиционната помощ за преработката и търговията със селскостопански продукти, в сектора на горското стопанство и в селските райони.

⁽⁴⁵⁾ Редица пазари могат да бъдат засегнати от помощта, тъй като въздействието ѝ не може да се ограничи само до пазара, който съответства на подпомаганата дейност, а може да се разпростре и към други пазари, които са свързани с този пазар, тъй като са нагоре или надолу по веригата, или са допълващи, или пък защото бенефициерът вече присъства на тях или може да присъства в близко бъдеще.

⁽⁴⁶⁾ В Насоките на Общността за държавните помощи в секторите на земеделието и горското стопанство за 2007—2013 г. (ОВ С 319, 27.12.2006 г., стр. 1) правилата по отношение на предприятията за преработка и търговия със селскостопански продукти бяха вече хармонизирани с тези за неселскостопанските предприятия (точка 17 от настоящите насоки).

Схеми за инвестиционни помощи за преработката и търговията със селскостопански продукти, в сектора на горското стопанство и в селските райони

- (115) Схемите за помощ не трябва да водят до значително нарушаване на конкуренцията и търговията. По-специално, дори когато нарушенията могат да се считат за ограничени на индивидуално равнище (при условие че са спазени всички условия за инвестиционната помощ), кумулирани, схемите за инвестиционна помощ могат да водят до сериозно нарушаване на конкуренцията и търговията. Тези нарушения могат да засягат продуктови пазари, като създават или задълбочават ситуация на свръхкапацитет или създават, увеличават или поддържат значителната пазарната мощ на някои бенефициери, така че това да се отрази отрицателно на динамичните стимули. Помощта, предоставяна по схеми за инвестиционна помощ, може също да доведе до значителна загуба на икономическа дейност в други региони на Европейското икономическо пространство (ЕИП). Когато дадена схема за инвестиционна помощ е насочена изключително към определени сектори, рискът от такова нарушаване е дори по-голям.
- (116) Следователно съответната държава членка трябва да докаже, че всякакви отрицателни ефекти ще бъдат сведени до минимум, отчитайки например големината на съответните проекти, индивидуалните и кумулативните размери на помощта, очакваните бенефициери, както и спецификите на целевите сектори. За да е възможно Комисията да оцени евентуалните отрицателни ефекти, държавата членка се призовава да представи оценка на въздействието, ако разполага с такава, както и последващи оценки, извършени за подобни предходни схеми.

Инвестиционна помощ, за която се изисква индивидуално уведомление, за преработката и търговията със селскостопански продукти и за селските райони

- (117) При оценката на отрицателните ефекти от индивидуалната инвестиционна помощ Комисията набляга особено на отрицателните ефекти, свързани с увеличаването на свръхкапацитета в западащи пазари, предотвратяването на напускането на пазара и понятието „значителна пазарна мощ“. Тези отрицателни ефекти са описани в точки (118)—(127) и трябва да бъдат балансирани с положителните ефекти от помощта.
- (118) С цел да бъдат установени и оценени потенциалните нарушения на конкуренцията и търговията, държавата членка следва да представи доказателства, които да позволят на Комисията да установи засегнатите продуктови пазари (т.е. продукти, засегнати от промените в поведението на бенефициера на помощта) и да идентифицира засегнатите конкуренти и клиенти/потребители.
- (119) Комисията прилага различни критерии за оценка на тези потенциални нарушения, като структурата на пазара на засегнатия продукт, състояние на пазара (западащ или разрастващ се пазар), процес на подбор на бенефициера на помощта, бариери за навлизане на пазара и излизане от него, продуктова диференциация.
- (120) Когато едно предприятие ползва системно държавна помощ, това може да означава, че то не е способно да устои на конкуренцията самостоятелно или че се ползва от неправомерни предимства в сравнение с конкурентите си.
- (121) Комисията разграничава два основни източника на потенциални отрицателни ефекти върху продуктовете пазари:
- (а) случаи на значително увеличаване на капацитета, което води до или влошава съществуващо положение на свръхкапацитет, особено на западащ пазар; както и
 - (б) случаите, в които бенефициерът на помощта разполага със значителна пазарна мощ.
- (122) За да оцени дали помощта може да стане причина за създаване или поддържане на неефективни пазарни структури, Комисията ще вземе предвид допълнителните производствени мощности, създадени с проекта, както и това дали пазарът е с изоставащ растеж.
- (123) Когато въпросният пазар расте, обикновено има по-малко причини за опасения, че помощта ще се отрази отрицателно на динамичните стимули или че неправомерно ще възпрепятства напускането или навлизането на пазара.
- (124) Опасенията са по-сериозни, когато пазарите западат. В това отношение Комисията прави разграничение между случаите, за които в дългосрочна перспектива съответният пазар е структурно западащ (т.е. отчита отрицателен растеж), и случаите, в които съответният пазар е относително западащ (т.е. отчита положителен растеж, който обаче не надвишава референтния растеж).

- (125) Обикновено изоставането на пазара се измерва чрез съпоставка с растежа на БВП в ЕИП за последните три години преди началото на проекта (референтен растеж). То може да бъде установено и въз основа на прогнозния растеж през следващите три до пет години. Като показатели могат да се използват предвидимият бъдещ растеж на съответния пазар и свързаните с него очаквани равнища на оползотворяване на капацитета, както и възможното въздействие на увеличаването на капацитета върху конкурентите, реализирано чрез ефекти върху цените и нормите на печалба.
- (126) В някои случаи оценяването на растеж на продуктивния пазар в ЕИП може да не е подходящ показател за пълната оценка на ефектите от помощта, особено ако географският пазар е световен. В такива случаи Комисията ще разгледа ефекта от помощта върху съответните пазарни структури, като вземе предвид по-специално нейния потенциал да изтласка производителите вън от пазара в ЕИП.
- (127) За да оцени наличието на значителна пазарна мощ, Комисията ще вземе предвид позицията на бенефициер за определен период от време преди получаването на помощта и очакваната пазарна позиция след осъществяването на инвестицията. Следователно Комисията ще вземе предвид пазарните дялове на бенефициера и на неговите конкуренти, както и други фактори от значение, сред които например структурата на пазара, като анализира концентрацията на пазара, възможните бариери за навлизане⁽⁴⁷⁾, покупателната мощ⁽⁴⁸⁾ и бариерите за разрастване или излизане от пазара.

3.7. Прозрачност

- (128) Държавите членки трябва да гарантират публикуването на следната информация на общ уебсайт за държавната помощ на национално и регионално ниво:
- (а) пълния текст на схемата за помощ и разпоредбите за нейното прилагане или правното основание за индивидуална помощ, или линк към него;
 - (б) наименованието на органа (органите), предоставящ помощта;
 - (в) самоличността на индивидуалните бенефициери, формата и размера на помощта, отпуснатата на всеки бенефициер, датата на предоставяне, вида на предприятието (МСП/голямо предприятие), региона, в който се намира бенефициерът (по NUTS ниво II) и основния стопански сектор, в който бенефициерът упражнява своята дейност (на равнище група по NACE). Това изискване може да бъде отменено по отношение на индивидуалните помощи, които не надхвърлят следните прагове:
 - (i) 60 000 EUR за бенефициери в първичното производство на селскостопански продукти;
 - (ii) 500 000 EUR за бенефициери с дейност в секторите на преработката на селскостопански продукти, търговията със селскостопански продукти, горското стопанство или с дейности извън обхвата на член 42 от Договора.
- (129) При схеми за помощ под формата на данъчни облекчения информацията за размера на всяка отделна помощ може да се предоставя в следните интервали (в милиони евро): 0,06–0,5 само за първично селскостопанско производство; 0,5–1; 1–2; 2–5; 5–10; 10–30; и ≥30.
- (130) Ако индивидуалната помощ е в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1305/2013 и или се съфинансира от ЕЗФРСР, или се предоставя като допълнително национално финансиране за подобни съфинансирани мерки, въпросната държава членка може да реши да не я публикува на уебсайта за държавната помощ, посочен в точка (128), при условие че отпуснатата индивидуална помощ е била вече публикувана в съответствие с членове 111, 112 и 113 от Регламент (ЕС) № 1306/2013. В този случай на уебсайта за държавната помощ, посочен в точка (128), държавата членка следва да постави препратка към уебсайта, посочен в член 111 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.
- (131) Тази информация трябва да се публикува, след като бъде взето решението за отпускане на помощта, да се съхранява в продължение на най-малко десет години и да бъде достъпна за широката общественост без ограничения⁽⁴⁹⁾. Държавите членки не се задължават да публикуват горепосочената информация преди 1 юли 2016 г.⁽⁵⁰⁾.

⁽⁴⁷⁾ Тези бариери за навлизане на пазара включват правни бариери (по-конкретно права на интелектуална собственост), икономии, свързани с мащаба или обхвата, бариери за достъп до мрежи и инфраструктури. Когато помощта е свързана с пазар, на който бенефициерът на помощта е титуляр, възможните бариери за навлизане могат да увеличат потенциалната значителна пазарна мощ на бенефициера на помощта, а с това и възможните отрицателни ефекти от тази пазарна мощ.

⁽⁴⁸⁾ Когато на пазара оперират купувачи със силни позиции, е по-малко вероятно бенефициерът на помощта да е в състояние да увеличи цените за тези купувачи.

⁽⁴⁹⁾ Тази информация трябва да се публикува в срок от шест месеца от датата на предоставяне на помощта (или за помощ под формата на данъчно предимство — в рамките на една година от датата на данъчната декларация). В случай на неправомерна помощ от държавите членки ще се изисква да осигурят публикуването на тази информация *ex post*, в рамките на не повече от шест месеца, считано от датата на решението на Комисията. Информацията трябва да бъде във формат, който позволява данните да бъдат търсени, извлечени и лесно публикувани в интернет, например във формат CSV или XML.

⁽⁵⁰⁾ Няма да се изисква публикуване на информация за помощи, предоставени преди 1 юли 2016 г., а за данъчна помощ няма да се изисква публикуване на заявените или отпуснати помощи преди 1 юли 2016 г.

- (132) От съображения за прозрачност държавите членки трябва да докладват и преразглеждат, както се изисква в част III, глава 2 от настоящите насоки.

ЧАСТ II КАТЕГОРИИ ПОМОЩ

Глава 1 Помощ в полза на МСП с дейност в областта на първичното производство, преработката или търговията със селскостопански продукти

1.1. Мерки за развитие на селските райони

1.1.1. Помощ за инвестиции

- (133) Настоящият раздел се отнася за инвестициите в земеделски стопанства, свързани с първичното селскостопанско производство, инвестициите в преработката на селскостопански продукти и търговията с тях.
- (134) Всяка помощ за инвестиции в обхвата на част II, раздели 1.1.1.1, 1.1.1.2, 1.1.1.3. и 1.1.1.4. от настоящите насоки трябва да се придържа към общите принципи на оценка, всяка помощ за инвестиции трябва да отговаря на следното условие: когато обща организация на пазара, включваща схема за директно подпомагане, финансирана от ЕФГЗ поставя рестрикции върху производството или ограничения на подпомагането от Съюза на равнище отделно предприятие, стопанство или преработвателно предприятие, чрез държавни помощи не могат да се подпомагат инвестиции, които биха увеличили производството над тези рестрикции или ограничения.
- 1.1.1.1. Помощ за инвестиции в материални и нематериални активи на територията на земеделски стопанства, свързани с първичното селскостопанско производство
- (135) Комисията ще разглежда помощта за инвестиции в материални или нематериални активи в земеделски стопанства, свързани с първичното селскостопанско производство, като съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако отговаря на общите принципи на оценяване в настоящите насоки, с общото условие за инвестиционната помощ, посочено в точка (134) от настоящите насоки, и със следните условия.
- (136) Настоящият раздел се прилага за помощта за инвестиции в материални и нематериални активи на територията на земеделски стопанства, свързани с първичното селскостопанско производство. Инвестицията се извършва от един или повече бенефициери или се отнася за материален или нематериален актив, използван от един или повече бенефициери.
- (137) Настоящият раздел се прилага за инвестиции в материални и нематериални активи, свързани с производството на биогорива или енергия от възобновяеми източници в земеделски стопанства и които отговарят на следните условия:
- (а) когато инвестициите са в производството на биогорива по смисъла на Директива 2009/28/ЕО⁽⁵¹⁾ в земеделски стопанства, съоръженията за производство на възобновяема енергия отговарят на условията за подпомагане само ако производственият им капацитет не надвишава еквивалента на средното годишно потребление на транспортно гориво на земеделското стопанство; произвежданото биогориво не се продава на пазара;
- (б) когато инвестициите са в производството на топлинна енергия и/или електроенергия от възобновяеми източници в земеделски стопанства, съоръженията за производство на възобновяема енергия отговарят на условията за подпомагане единствено ако целта е да бъдат задоволени енергийните нужди на самите стопанства и производственият им капацитет не надвишава еквивалента на комбинираното средно годишно потребление на топлинна енергия и електроенергия от земеделското стопанство, включително и от домакинството на земеделското стопанство; що се отнася до електроенергията, продажбата на електроенергия и подаването ѝ към електроенергийната мрежа е разрешено, при условие че е спазен годишният лимит за лично потребление.
- (138) Когато повече от едно земеделско стопанство инвестира в производството на енергия от възобновяеми източници, за да задоволи собствените си енергийни нужди или за производството на биогорива в стопанствата, средногодишната консумация възлиза на сумата от средногодишната консумация на всички бенефициери.
- (139) Държавите членки трябва да изискват спазване на минимални стандарти за енергийна ефективност за инвестиции в инфраструктура за енергия от възобновяеми източници, която консумира или произвежда енергия, ако такива стандарти съществуват на национално равнище.
- (140) Инвестициите в инсталации, чиято основна цел е производството на електроенергия от биомаса, не са допустими за помощ, освен ако не се използва минимален процент на топлинна енергия, който се определя от държавите членки.

⁽⁵¹⁾ Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО, (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16).

- (141) Държавите членки трябва да установят прагове за максималното процентно съотношение на зърнени храни или други богати на скорбяла култури, захарни и маслодайни култури, използвани за производството на биоенергия, включително биогорива, за различните видове инсталации. Помощта за проекти за биоенергия трябва да е ограничена до биоенергията, която отговаря на приложимите критерии за устойчивост, определени в законодателството на Съюза, включително в член 17, параграфи 2—6 от Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.
- (142) Ако производственият капацитет на съоръжението надвишава средногодишната консумация на бенефициера(ите), посочени в точки (137) и (138) на настоящите насоки, държавите членки трябва да се съобразят с условията в Насоките на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда и за енергетиката в периода 2014—2020 г., освен ако помощта не е освободена от задължението за уведомяване.
- (143) Инвестициите трябва да си поставят най-малко една от следните цели:
- (а) подобряване на общата производителност и устойчивост на земеделското стопанство, по-специално чрез намаляване на производствените разходи или подобряване и пренасочване на производството;
 - (б) подобряване на природната среда, хигиената или стандартите за хуманно отношение към животните, при условие че целта на въпросната инвестиция е да се надскочат изискванията на действащите стандарти на Съюза;
 - (в) създаването и подобряването на инфраструктура, свързана с развитието, приспособяването и модернизирането на селското стопанство, включително достъп до земеделска земя, комасация и мелиорация на земята, доставката и спестяването на енергия и вода;
 - (г) постигането на целите в областта на селското стопанство, околната среда и климата, включително тези за природозащитния статус на видовете и местообитанията, свързан с биологичното разнообразие, както и увеличаването на привлекателността на зоните по „Натура 2000“ или други системи с висока природна стойност, доколкото инвестициите не водят до производство;
 - (д) възстановяването на селскостопанския производствен потенциал, пострадал от природни бедствия, извънредни обстоятелства или неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, от болести по животните и нашествия на вредители по растенията и от защитени животни, както и предотвратяване на и намаляване на риска от щети, причинени от горепосочените събития и фактори;
 - (е) спазването на стандартите при условията, посочени в точка (148) по-долу.

Допустими разходи

- (144) Помощта обхваща следните допустими разходи:
- (а) изграждането, придобиването, включително на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество, като закупена земя бива допустима само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие; при изключителни и добре обосновани случаи може да се разреши по-висок процент за операции, свързани със съхранение на околната среда;
 - (б) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на активите;
 - (в) общите разходи, свързани с разходите, посочени в букви а) и б), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за съвети относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост остават допустими разходи дори когато, въз основа на резултатите от тях, не са извършени разходи по букви а) и б);
 - (г) придобиването или разработката на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права и търговски марки;
 - (д) разходи за непроизводствени инвестиции, свързани с целите, посочени в точка (143), буква г) по-горе;
 - (е) в случай на инвестиции, целящи възстановяване на селскостопанския производствен потенциал, засегнат от природни бедствия, извънредни обстоятелства или неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, болести по животните и нашествия на вредители по растенията и от защитени животни, допустимите разходи могат да включват разходите, направени за възстановяване на производствения потенциал до нивото преди настъпването на посочените събития;

- (ж) в случай на инвестиции за предотвратяване на щетите от природни бедствия, извънредни обстоятелства, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени към природно бедствие, болести по животните и нашествия на вредители по растенията и от защитени животни, допустимите разходи могат да включват разходи за конкретни превантивни мерки, насочени към намаляване на последиците от такива вероятни събития.
- (145) Помощ не може да бъде предоставяна за:
- (а) закупуване на права за производство, права на плащане и едногодишни растения;
 - (б) засаждане на едногодишни растения;
 - (в) закупуване на животни;
 - (г) инвестиции за привездане в съответствие с действащите стандарти на Съюза.
 - (д) разходи, различни от посочените в точка (144), свързани с договори за лизинг, например марж на лизингодателя, разходи за рефинансиране на лихви, административни разходи и разходи за застраховка;
 - (е) оборотен капитал.
- (146) Чрез дерогация от точка (145), буква в) помощ може да се предоставя за закупуване на животни, извършвано за целите на точка (143), буква д) от настоящите насоки.
- (147) Чрез дерогация от точка (145), буква в) помощ може да бъде предоставяна за закупуване на животни за разплод за подобряване на генетичното качество на стадата, при условие че тя отговаря на следните условия:
- (а) Комисията е на мнение, че подобряването на генетичното качество на стадата в общия случай може да се постига чрез изкуствено осеменяване с генетичен материал от расови животни. Същевременно се признава фактът, че общоприетите начини на стопанисване на животните поставят известни ограничения пред изкуственото осеменяване при стадата от говеда, овце и кози; помощ следователно може да се предоставя само за закупуване на животни за разплод за генетично подобряване на стадата от говеда, овце и кози;
 - (б) единствено инвестиции в генетично подобряване на стадата чрез закупуване на расови животни за разплод (мъжки и женски), регистрирани в родословни книги, следва да се приемат за допустими; при подмяна на съществуващи животни за разплод помощ може да се предоставя само за подмяна на животни, които не са били регистрирани в родословна книга;
 - (в) само активните земеделски стопани отговарят на условията за подпомагане;
 - (г) следва да се закупуват единствено животни, които гарантират оптимален репродуктивен потенциал за определен период от време; съответно само закупените нераждали женски животни следва да се смятат за отговарящи на условията;
 - (д) закупените животни следва да останат в стадото най-малко четири години.
- (148) Чрез дерогация от точка (145), буква г) помощ за покриване на стандарти може да се предоставя при следните условия:
- (а) на млади земеделски стопани, които за пръв път установяват земеделско стопанство, на което са управители, може да бъде предоставена помощ за инвестиции с цел съобразяване със стандартите на Съюза, приложими за селскостопанското производство, включително безопасността на труда; за максимален период от 24 месеца от датата на започване на дейността;
 - (б) Хърватия може да отпуска помощ за изпълнението на Директивата за нитратите⁽⁵²⁾ в срок най-много от четири години от датата на присъединяването си към ЕС в съответствие с член 3, параграф 2 и член 5, параграф 1 от посочената директива;
 - (в) когато правото на Съюза налага нови изисквания за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство, помощ може да се отпуска за инвестиции, целящи съобразяване с тези изисквания за максимален период от 12 месеца от датата, на която те са станали задължителни за въпросното предприятие.

⁽⁵²⁾ Вж. бележка под линия 64 от настоящите насоки.

- (149) По отношение на напояването в нови и във вече напоявани площи само инвестициите, които отговарят на следните условия, ще се приемат за допустими разходи:
- (а) на Комисията е бил представен изискваният по Рамковата директива за водите план за управление на речния басейн за цялата площ, за която се отнася инвестицията, както и за всички други площи, където инвестицията може да засегне околната среда; мерките, които се въвеждат с плана за управление на речния басейн, в съответствие с член 11 от посочената директива, и които засягат селскостопанския сектор, са били определени в съответната програма от мерки;
 - (б) налице са водомери, позволяващи измерването на потреблението на вода на равнището на подпомаганата инвестиция или такива ще бъдат монтирани като част от инвестицията.
 - (в) инвестиция в подобряване на съществуваща инсталация за напояване или елемент на напоителна инфраструктура се приема за допустима само ако предварителната оценка установи, че потенциално ще се осъществи икономия на вода от минимум 5—25 % според техническите параметри на съществуващите инсталации или инфраструктура; ако инвестицията се отнася за водни обекти от подпочвени или повърхностни води, чиито статус е бил определен като незадоволителен в съответния план за управление на речни басейни, по причини, свързани с количеството на водата:
 - (i) инвестицията трябва да осигурява действително намаляване на използваната вода, на нивото на инвестицията, възлизащо на най-малко 50 % от потенциалната икономия на вода благодарение на инвестицията;
 - (ii) при инвестиция в отделно земеделско стопанство тя трябва също да доведе до намаляване на общото потребление на вода на стопанството, възлизащо на най-малко 50 % от потенциалната икономия на вода благодарение на инвестицията; общото потребление на вода на стопанството трябва да включва водата, продадена от стопанството:
нито едно от условията по буква в) не следва да се прилага спрямо инвестиция в съществуваща инсталация, която засяга само енергийната ефективност или за инвестициите в създаването на резервоар, или спрямо инвестиция в използването на рециклирана вода, без отражение върху водни обекти от подпочвени или повърхностни води;
 - (г) инвестиция, водеща до нетно увеличение на напояваните площи, с отражение върху даден воден обект от подпочвени или повърхностни води се приема за допустима, само при условие че:
 - (i) статусът на водния обект не е бил определен като незадоволителен в съответния план за управление на речни басейни, по причини, свързани с количеството на водата; както и
 - (ii) анализ на околната среда показва, че няма да има значително отрицателно въздействие върху околната среда вследствие инвестицията. Подобен анализ на въздействието върху околната среда трябва да бъде или извършен, или одобрен от компетентния орган и може да се отнася до групи от стопанства;
 - (д) чрез дерогация от буква г), подточка i), инвестициите, които водят до нетно увеличение на напояваните площи могат все пак да бъдат допустими, ако:
 - (i) инвестицията е комбинирана с инвестиция в подобряване на съществуваща инсталация за напояване или елемент на напоителна инфраструктура, чиято предварителна оценка е установила, че потенциално ще се осъществи икономия на вода от минимум 5—25 % според техническите параметри на съществуващата инсталация или инфраструктура; както и
 - (ii) инвестицията осигурява действително намаляване на използваната вода, на нивото на инвестицията като цяло, възлизащо на най-малко 50 % от потенциалната икономия на вода благодарение на инвестицията в съществуващата инсталация за напояване или елемент на напоителна инфраструктура;
 - (е) чрез дерогация условията по буква г), подточка i) не се прилагат към инвестициите за изграждане на нова напоителна инсталация, снабдявана с вода от съществуващо водохранилище, одобрено от компетентен орган преди 31 октомври 2013 г., ако са изпълнени следните условия:
 - (i) въпросният резервоар е включен в съответния план за управление на речния басейн и подлежи на контролния режим, посочен в член 11, параграф 3, буква д) от Рамковата директива за водите;
 - (ii) на 31 октомври 2013 г. са били в сила или максимална граница на общото водочерпене от резервоара или минимално изисквано равнище за потока във водните басейни, засегнати от резервоара;

- (iii) този максимален лимит или това минимално изисквано ниво на водотока отговаря на условията по член 4 от Рамковата директива за водите; както и
 - (iv) въпросната инвестиция не води до водочерпения над максималния лимит в сила към 31 октомври 2013 г. или до намаляване на нивото на водотока в свързаните водни обекти под минимално изискваното ниво в сила към 31 октомври 2013 г.
- (150) Районите, които не се напояват, но в които до неотдавна е функционирала напоителна инсталация (да бъдат посочени и да се изложат основанията за това от държавите членки), могат да се считат за напоявани площи за целите на определянето на нетното увеличение на напояваната площ.
- (151) Считано от 1 януари 2017 г., в случай на напояване, помощ може да се изплаща само от държавите членки, които гарантират, че в района на речния басейн, в който се инвестира, различните потребители на вода допринасят секторът на селското стопанство да си възвръща разходите за водоснабдителни услуги в съответствие с член 9, параграф 1, първа алинея от Директива 2000/60/ЕО като се взимат предвид, където е целесъобразно, социалните, екологичните и икономическите последици от възстановяването, както и географските и климатичните условия на съответната област или области.

Интензитет на помощта

- (152) Интензитетът на помощта не трябва да надхвърля:
- (а) 75 % от размера на допустимите разходи в най-отдалечените региони;
 - (б) 75 % от размера на допустимите разходи в малките острови в Егейско море;
 - (в) 75 % от размера на допустимите разходи в Хърватия за прилагането на Директивата за нитратите в съответствие с точка (148), буква б) от настоящите насоки;
 - (г) 50 % от размера на допустимите разходи в по-слабо развитите региони и във всички региони, чийто брутен вътрешен продукт (БВП) на глава от населението за периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г. е бил под 75 % от средния за ЕС—25 през референтния период, но чийто БВП на глава от населението е над 75 % от средния БВП за ЕС—27;
 - (д) 40 % от размера на допустимите разходи в други региони;
 - (е) 30 % от размера на допустимите разходи за закупуване на животните за разплод, посочени в точка (147).
- (153) Посочените в точка (151) по-горе ставки на интензитета на помощта могат да бъдат увеличени с 20 процентни пункта, ако максималната комбинирана помощ не надхвърля 90 %, за:
- (а) млади земеделски стопани или земеделски стопани, които са се установили като такива през петте години преди датата на заявлението за помощ;
 - (б) колективни инвестиции, като съоръжения за складиране, които се използват от група земеделски стопани или съоръжения за подготовка на продуктите, преди предлагането им на пазара; интегрирани проекти, обхващащи няколко мерки, предвидени в Регламент (ЕС) № 1305/2013, включително мерките, свързани със сливане на организации на производители;
 - (в) инвестиции в райони с природни или други специфични ограничения в съответствие с член 32 от Регламент (ЕС) № 1305/2013;
 - (г) действия, финансирани в рамките на Европейското партньорство за иновации (ЕПИ), като инвестицията за нов обор, позволяваща изпитване на нова практика за подслоняване на животни, която е била разработена от оперативна група, съставена от земеделски стопани, учени и неправителствени организации в областта на хуманното отношение към животните;
 - (д) инвестиции за подобряване на природната среда, хигиенните условия или стандартите за хуманно отношение към животните, както е посочено в точка (143), буква б) по-горе; в този случай увеличеният интензитет на помощта, както е посочено в настоящата точка, се прилага само за допълнителните разходи, които са необходими за постигане на ниво, надхвърлящо действащите стандарти на Съюза, и които не водят до увеличаване на производствения капацитет;
 - (е) инвестиции за подобряване на устойчивостта на земеделското стопанство, както е посочено в точка (143), буква а), които са свързани с поети задължения за агроекология и дейности, свързани с климата, и с биологично земеделие съгласно част II, раздели 1.1.5.1. и 1.1.8.

- (154) При инвестициите в непроизводствени дейности, посочени в точка (143), буква г), и инвестициите за възстановяване на производствения потенциал, посочени в точка (143), буква д), максималният интензитет на помощта не трябва да превишава 100 % от допустимите разходи.
- (155) При инвестициите с превантивни цели, посочени в точка (143), буква д), максималният интензитет на помощта не трябва да превишава 80 % от тези разходи. Въпреки това той може да бъде увеличен до 100 %, ако инвестицията се извършва колективно от повече от един бенефициер.
- 1.1.1.2. Помощ за инвестиции в полза на опазването на културното и природното наследство, разположено в земеделски стопанства
- (156) Комисията ще разглежда помощта за инвестиции в полза на опазването на културното и природното наследство, разположено в земеделски стопанства, като съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора, ако отговаря на общите принципи на оценяване, на общото условие за инвестиционната помощ, посочено в точка (134) от настоящите насоки, и на следните условия.
- (157) Настоящият раздел се прилага за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство.
- (158) Помощта следва да се отпуска за културно и природно наследство под формата на природен ландшафт и сгради, което е официално признато като културно или природно наследство от компетентните публични органи на държавата членка.

Допустими разходи

(159) Следните разходи, предназначени за опазване на културното и природното наследство, са допустими:

- (а) разходи за инвестиции в материални активи;
- (б) капитални работи.

Интензитет на помощта

(160) Прилагат се следните интензитети на помощ:

- (а) в случай на инвестиции за опазване на културно наследство, което е свързано с производството и разположено на територията на земеделски стопанства, и при условие че инвестицията не води до увеличение на производствения капацитет, интензитетът на помощта трябва да е ограничена до:
 - (i) 80 % от действителните разходи в райони с природни или други специфични ограничения в съответствие с член 32 от Регламент (ЕС) № 1305/2013;
 - (ii) 70 % от действителните разходи в по-слабо развитите райони;
 - (iii) 60 % от действителните разходи в други райони;
- (б) когато се увеличава производственият капацитет, се прилагат интензитетите на помощ за инвестиции, посочени в точки (151) и (153);
- (в) допълнителна помощ може да се предоставя с интензитет до 100 % от допустимите разходи за покриване на допълнителните разходи, произтичащи от използването на традиционни материали, необходими за опазване на елементите, които изразяват характера на културно наследство на сградите, разположени в земеделски стопанства;
- (г) независимо от правилата по букви а), б) и в), максималният интензитет на помощта може да достига 100 % от допустимите разходи, ако инвестицията се отнася за дребномащабни инфраструктури;
- (д) в случай на инвестиции за опазване на културно наследство, което няма отношение към производството на територията на земеделски стопанства, като например археологически или исторически ценности, интензитетът на помощта може да достига 100 % от реално извършените разходи;
- (е) помощта за капитални работи трябва да е ограничена до 10 000 EUR годишно.

1.1.1.3. Помощ за инвестиции, свързани с преместването на селскостопански сгради

(161) Комисията ще разглежда помощта за инвестиции в преместването на селскостопански сгради, като съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако отговаря на общите принципи на оценяване от настоящите насоки, на общото условие за инвестиционната помощ, посочено в точка (134), и на следните условия.

- (162) Настоящият раздел се прилага за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство.
- (163) Преместването на селскостопанската сграда трябва да преследва цел от обществен интерес. Общественият интерес, с който се обосновава предоставянето на помощ по настоящия раздел, следва да е определен в съответни разпоредби на въпросната държава членка.

Интензитети на помощта по отношение на приемливите разходи

(164) Прилагат се следните интензитети на помощ:

- (а) когато преместването на селскостопанска сграда се състои в разглобяване, преместване и повторно изграждане на съществуващи помещения, интензитетът на помощта може да достигне 100 % от действително извършените за такива дейности разходи;
- (б) когато, в допълнение към буква а) по-горе, преместването води до модернизиране на помещенията или увеличение на производствения капацитет, интензитетите на помощта за инвестиции, посочени в букви (151) и (152), се прилагат по отношение на разходите, свързани с модернизирането на помещенията или увеличението на производствения капацитет. За целите на настоящата точка, простата замяна на съществуваща сграда или помещения с нова модерна сграда или помещения без съществена промяна в производството или в използваната технология не се разглежда като свързано с модернизиране;
- (в) когато преместването се отнася до дейности в близост до населени места от селски тип, с оглед подобряване на качеството на живота и на екологичните показатели на населеното място в селски район и засяга маломерна инфраструктура, интензитетът на помощта може да достигне до 100 % от допустимите разходи.

1.1.1.4. Помощ за инвестиции, свързани с преработката на селскостопански продукти и търговията със селскостопански продукти

- (165) Комисията ще разглежда помощта за инвестиции в преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, като съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако отговаря на общите принципи на оценяване от настоящите насоки, на общото условие за инвестиционната помощ, посочено в точка (134), и на следните условия.
- (166) Помощ за биогорива, произведени от хранителни култури следва да не се предоставя по настоящия раздел, за да се стимулира преминаването към производство на по-усъвършенствани форми на биогорива, както предвиждат хоризонталните правила за държавна помощ в областта на околната среда и енергетиката.
- (167) Настоящият раздел се прилага за помощта за инвестиции в материални и нематериални активи, свързани с преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, както е посочено в точки (35)11 и (35)12.
- (168) Държавите членки могат да отпускат помощ за инвестиции, свързани с преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, ако помощта изпълнява всички условия на един от следните инструменти за помощ:
- (а) Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора⁽⁵³⁾; или
- (б) Насоки за регионалната помощ за периода 2014—2020 г.; или
- (в) условията в този раздел от настоящите насоки.

Допустими разходи

(169) Допустимите разходи по точка (168)(с) трябва да се ограничават до:

- (а) изграждането, придобиването, включително на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество, като закупена земя бива допустима само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие;
- (б) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;

⁽⁵³⁾ ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1.

- (в) общите разходи, свързани с разходите, посочени в букви а) и б), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за съвети относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост остават допустими като разходи дори когато, въз основа на резултатите от тях, не са извършени разходи по букви а) и б);
 - (г) придобиването или разработката на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права и търговски марки.
- (170) Не са допустими следните разходи:
- (а) разходи, различни от посочените в точка (169), свързани с договори за лизинг, например марж на лизингодателя, разходи за рефинансиране на лихви, административни разходи и разходи за застраховка;
 - (б) оборотен капитал;
 - (в) разходи по инвестиции за привеждане в съответствие с действащите стандарти на Съюза.

Интензитет на помощта

- (171) Максималният интензитет на помощта съгласно тези насоки не трябва да надвишава:
- (а) 75 % от размера на допустимите разходи в най-отдалечените региони;
 - (б) 75 % от размера на допустимите инвестиционни разходи в малките острови в Егейско море;
 - (в) 50 % от размера на допустимите инвестиционни разходи в по-слабо развитите региони и във всички региони, чийто БВП на глава от населението за периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г. е бил под 75 % от средния за ЕС—25 през референтния период, но чийто БВП на глава от населението е над 75 % от средния БВП за ЕС—27;
 - (г) 40 % от размера на допустимите инвестиционни разходи в други региони.
- (172) Посочените в точка (171) по-горе ставки на помощта могат да бъдат увеличени с 20 процентни пункта, ако максималният интензитет на помощта не надхвърля 90 % за операции:
- (а) свързани със сливането на организации на производители; или
 - (б) подпомагани в рамките на Европейското партньорство за иновации (ЕПИ).
- (173) индивидуална помощ, надвишаваща прага за уведомление, посочен в точка (37), буква а), трябва да бъде заявена пред Комисията в съответствие с член 108, параграф 3 от Договора.

1.1.2. Помощ за започване на дейност от млади земеделски стопани и за развитие на малки стопанства

- (174) Комисията ще разглежда помощта за започване на дейност за млади земеделски стопани и помощта за започване на дейност за развитие на малки стопанства като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (175) Настоящият раздел се прилага за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство.
- (176) Помощта се предоставя на млади земеделски стопани, съгласно определеното в точка (35).29 от настоящите насоки, които са микро- и малки предприятия, или на малки стопанства. Държавите членки трябва да дадат определение за малки стопанства въз основа на обективни критерии като същите трябва да са ограничени до микро- и малки предприятия.
- (177) Държавите членки трябва да определят горните и долните прагове по отношение на производствения потенциал на земеделското стопанство, измерен в стандартен производствен обем, съгласно определението в член 5 от Регламент (ЕО) № 1242/2008 на Комисията⁽⁵⁴⁾, или в негов еквивалент, за достъп до подпомагане за започване на дейност за млади земеделски стопани и за развитие на малки земеделски стопанства. Долният праг за достъп до подпомагане за започване на дейност за млади земеделски стопани трябва да е по-висок от горния праг за достъп до подпомагане за развитие на малки земеделски стопанства.

⁽⁵⁴⁾ Регламент (ЕО) № 1242/2008 на Комисията от 8 декември 2008 г. за установяване на типология на Общността за земеделските стопанства (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 3.).

- (178) Когато помощта се предоставя на млад стопанин, който създава земеделско стопанство като юридическо лице, същият трябва да упражнява ефективен и дългосрочен контрол над юридическото лице по отношение на решенията, свързани с управлението, печалбите и финансовите рискове. Когато в капитала или управлението на юридическото лице участват няколко физически лица, включително лица, които не са млади земеделски стопани, младият земеделски стопанин трябва да е в състояние да упражнява въпросният ефективен и дългосрочен контрол самостоятелно или съвместно с други лица. Когато юридическо лице е контролирано еднолично или съвместно от друго юридическо лице, тези изисквания трябва да се прилагат към всяко физическо лице, което има контрол над въпросното друго юридическо лице.
- (179) Помощта трябва да се предоставя само при представяне на бизнес план на компетентния орган на съответната държава членка, чието изпълнение трябва да започне в срок от девет месеца от датата на приемане на решението за отпускане на помощта.
- (180) В случай на помощ за млади земеделски стопани бизнеспланът трябва да предвижда, че бенефициерът е длъжен да отговаря на определението за активен земеделски стопанин по член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, в рамките на 18 месеца от датата на започване на дейността.
- (181) Младите земеделски стопани, които не притежават съответните професионални умения и знания имат право на подпомагане, при условие че поемат ангажимент да придобият тези професионални умения и знания в срок от 36 месеца от датата на приемане на решението за отпускане на помощта. Този ангажимент трябва да бъде включен в бизнес плана.
- (182) Бизнес планът трябва да описва най-малко следното:
- (а) в случай на помощ за започване на дейност от млади земеделски стопани:
 - (i) първоначалното състояние на земеделското стопанство;
 - (ii) ориентировъчни етапи и цели за развитието на дейностите на земеделското стопанство.
 - (iii) сведения за мерките, включително мерките, свързани с екологичната устойчивост и ресурсната ефективност, необходими за развитие на дейностите на земеделското стопанство, например инвестиции, обучение, консултации или всяка друга дейност;
 - (б) в случай на помощ за започване на дейност за развитието на малки земеделски стопанства:
 - (i) първоначалното състояние на земеделското стопанство; както и
 - (ii) сведения за действия, включително свързаните с екологичната устойчивост и ресурсната ефективност, които биха спомогнали за постигане на икономическа жизнеспособност, например инвестиции, обучение, сътрудничество или всяко друго действие.
- (183) Помощта трябва да се предоставя или да се изплаща най-малко на два транша или части за максимален период от пет години. За младите земеделски стопани последният транш или последната част от помощта трябва да са обвързани с правилното изпълнение на бизнес плана, посочен в точка (179).

Интензитет на помощта

- (184) Максималният размер на предоставяната помощ трябва да е ограничен до 70 000 EUR за млад земеделски стопанин и до 15 000 EUR за малко земеделско стопанство. Държавите членки трябва да определят размера на помощта за млади земеделски стопани, като отчитат и социално-икономическата ситуация във въпросния район.

1.1.3. Помощи за прехвърляне на земеделски стопанства

- (185) Комисията ще разглежда помощта за прехвърляне на земеделски стопанства като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (186) Настоящият раздел се отнася за предприятия с дейност в първичното селскостопанско производство, които прехвърлят за постоянно стопанството си на друго предприятие с дейност в първичното селскостопанско производство.
- (187) Помощта се предоставя на предприятия, които отговарят на условията за участие в схемата за дребни земеделски стопани, установена в дял V от Регламент (ЕС) № 1307/2013, които към момента на подаване на заявлението си за помощ са отговаряли на условията за период от най-малко една година и които се задължават да прехвърлят цялото си стопанство и съответните права на плащания на друго предприятие.

- (188) Помощта трябва да се изплаща годишно или еднократно.
- (189) Помощта трябва да се изплаща от датата на прехвърляне на земеделското стопанство до 31 декември 2020 г.

Интензитет на помощта

- (190) Помощта съответства на 120 % от годишното плащане, за чието получаване бенефициерът отговаря на условията в рамките на схемата за дребни земеделски стопани.

1.1.4. Помощ за започване на дейност за групи производители и организации в сектора на селското стопанство

- (191) Комисията има положително отношение към помощта за започване на дейност за групи производители и организации на производители, тъй като тя стимулира обединяването на земеделските стопани. Следователно Комисията ще разглежда всяка помощ за започване на дейност за групи производители и организации на производители като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя отговаря на общите принципи на оценяване в настоящите насоки и на следните условия.
- (192) Настоящият раздел се отнася за целия селскостопански сектор ⁽⁵⁵⁾.
- (193) Единствено групи производители или организации на производители, които са официално признати от компетентния орган на съответната държава членка въз основа на представянето на бизнес план, са допустими за помощ.
- (194) Предоставянето на помощта за започване на дейност трябва да е обвързано със задължение от страна на държавата членка да провери дали целите на бизнес плана са били постигнати в рамките на пет години след датата на официалното признаване на групата производители или организацията.
- (195) Споразуменията, решенията и съгласуваните практики, сключени в рамките на групата производители или организацията на производители, трябва да отговарят на правилата за конкуренция, които се прилагат по силата на членове 206—210 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.
- (196) Като алтернатива на предоставянето на помощ за започване на дейност на групи производители или организации, на производителите може да се отпуска директна помощ до същия общ размер за компенсиране на техните вноски в разходите за функционирането на групите или организациите през първите пет години след създаването им.
- (197) Държавите членки могат да продължат да предоставят помощ за започване на дейност на групи производители дори след признаването им за организации на производители съгласно условията на Регламент (ЕС) № 1308/2013.
- (198) Помощта трябва да се ограничава до групи производители и организации на производители, които отговарят на определението за МСП ⁽⁵⁶⁾. Комисията няма да разрешава държавна помощ в полза на големи предприятия ⁽⁵⁷⁾ за разходите по настоящия раздел.
- (199) Схемите за подпомагане, разрешени в настоящия раздел, са обвързани с условието да бъдат адаптирани така, че да вземат предвид евентуални промени в разпоредбите, регламентиращи общата организация на пазарите на селскостопански продукти.

Допустими разходи

- (200) Допустимите разходи могат да включват разходи за наеми на подходящи помещения, придобиване на офис оборудване, включително компютърен хардуер и софтуер, разходи за административен персонал, административни разходи и такси за правни и административни услуги. Когато са закупени помещенията, допустимите разходи за помещения трябва да са ограничени до разходите за наем по пазарни цени.
- (201) Помощ не се предоставя на:
- (а) производствени организации, субекти или органи, като дружества или кооперативи, чиято цел е управлението на едно или повече земеделски стопанства и които по тази причина на практика представляват отделни производители;

⁽⁵⁵⁾ Вж. определението за селскостопански сектор в точка (35)2 от настоящите насоки.

⁽⁵⁶⁾ Вж. определението за МСП в точка (35)13 от настоящите насоки.

⁽⁵⁷⁾ Вж. определението за голямо предприятие в точка (35)14 от настоящите насоки.

- (б) земеделски сдружения, които изпълняват задачи, като взаимно подпомагане и услуги по заместване и управление на стопанствата в стопанствата на членовете, без да участват в съвместното адаптиране на предлагането за пазара;
- (в) групи производители, организации или сдружения на производители, чиито цели са несъвместими с член 152, параграф 1, буква в) и параграф 3 и с член 156 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.
- (202) Помощта трябва да се изплаща под формата на фиксирана сума на годишни вноски през първите пет години от датата, на която групата производители или организацията на производители е била официално призната от компетентния орган въз основа на своя бизнес план. Държавите членки трябва да изплатят последната вноска след проверка на коректното изпълнение на бизнес плана.
- (203) Помощи, предоставени на група производители или организации на производители с цел покриване на разходи, които не са свързани с първоначални разходи, като разходи за инвестиции или за дейности за популяризиране, се оценяват в съответствие с разпоредбите, регламентиращи такъв вид помощи.

Интензитет на помощта

- (204) Интензитетът на помощта трябва да е ограничен до 100 % от допустимите разходи.
- (205) Общият размер на помощта трябва да е ограничен до 500 000 EUR. Помощта трябва да е прогресивно намаляваща.
- 1.1.5. *Помощ за поети задължения за агроекология, дейности, свързани с климата и хуманно отношение към животните*
- (206) Настоящият раздел се прилага за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство.
- 1.1.5.1. *Помощ за ангажименти в областта на агроекологията и климата*
- (207) Комисията ще разглежда помощта за ангажименти в областта на агроекологията и климата като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (208) Настоящият раздел се отнася за помощ за предприятия и групи предприятия, които приемат доброволно да извършват дейности, състоящи се в поемането на един или повече ангажименти, свързани с агроекологията и климата на селскостопанска земя, която следва да бъде определена от държавите членки, включително, но не само, селскостопанска площ, съгласно определеното в точка (35)50 от настоящите насоки.
- (209) Мярката трябва да цели както запазването, така и насърчаването на необходимите промени в селскостопанските практики с положително отражение върху околната среда и климата.
- (210) Помощта ще покрива само онези доброволни ангажименти, които надхвърлят съответните задължителни стандарти съгласно дял VI, глава I от Регламент (ЕС) № 1306/2013, приложимите критерии и минимални дейности съгласно член 4, параграф 1, буква в), подточки ii) и iii) от Регламент (ЕС) № 1307/2013, и приложимите минимални изисквания за употреба на торове и препарати за растителна защита, както и други приложими задължителни изисквания, установени от националното право. Всички упоменати задължителни стандарти и изисквания трябва да са установени и описани в уведомлението до Комисията.
- (211) Държавите членки следва да се стремят да гарантират, че предприятията, които се ангажират с дейности по настоящата мярка, разполагат с необходимите знания и информация за тяхното изпълнение, като например с експертни консултации във връзка с ангажиментите и/или чрез обвързването на помощта по тази мярка с преминаването на съответно обучение.
- (212) Ангажиментите по тази мярка трябва да се поемат за период между пет и седем години. Държавите членки могат обаче да определят по-дълъг период за определени видове ангажименти, включително чрез предвиждане на едногодишно удължаване след изтичане на първоначалния период, когато това е необходимо с оглед постигането или запазването на търсените ползи за околната среда⁽⁵⁸⁾. За нови ангажименти, които пряко следват поетите в първоначалния период, държавите членки могат да определят по-кратък период.

⁽⁵⁸⁾ Например в случай на подмерки, насочени към възстановяване и поддържане на местообитанията във влажни зони, помощта може да се отпуска за период от над седем години в зависимост от трудностите по постигането на тези цели.

- (213) Когато е приложимо, следва да се спазват правилата за плащания на площ, предвидени в член 47 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 и във всеки делегиран акт, приет в съответствие с посочената разпоредба.
- (214) Помощта за поети задължения за агроекология и дейности, свързани с климата, за управители на земи и групи бенефициери, различни от предприятия с дейност в сектора на селското стопанство, може да се предоставя съгласно част II, раздел 3.4 от настоящите насоки.
- (215) Задълженията по мярка за агроекология и дейности, свързани с климата, за преминаване към екстензивно животновъдство трябва да са съобразени най-малко със следните условия:
- (а) цялата пасищна площ на стопанството трябва да се управлява и поддържа така, че да се избягва както свръхпашата, така и недостатъчната паша;
 - (б) гъстотата на животните трябва да се определя, като се отчита броят на всички пасищни животни, които се отглеждат в стопанството, или, когато е поет ангажимент за ограничаване на излужването на почвата, се отчита броят на животните, които се отглеждат в стопанството и за които се отнася въпросният ангажимент.
- (216) Задълженията по мярка за агроекология и дейности, свързани с климата, за отглеждане на местни породи, застрашени от изчезване, или за запазване на растителни генетични ресурси, застрашени от генетична ерозия, трябва да изискват:
- (а) отглеждането на домашни животни от местни породи, генетично адаптирани към една или повече традиционни производствени системи или условия в страната, които са застрашени от изчезване; или
 - (б) запазване на растителни генетични ресурси, които са естествено приспособени към местните и регионални условия и са застрашени от генетична ерозия.
- (217) На условията за подпомагане отговарят следните видове селскостопански животни: говеда; овце; кози; нечифтокопитни животни (еднокопитни); свине и птици.
- (218) Местните породи ще се приемат за застрашени от изчезване в животновъдството, ако са изпълнени следните условия и същите са описани и включени в уведомлението до Комисията:
- (а) посочен е броят в съответната държава на женските животни за разплод;
 - (б) този брой, както и статусът на застрашени породи, е удостоверен от надлежно признат съответен научен орган;
 - (в) надлежно признат съответен технически орган регистрира и актуализира племенната книга за породата;
 - (г) Въпросният орган трябва да притежава необходимите умения и познания, за да определя животните от съответните породи,
- (219) Растителните генетични ресурси ще се разглеждат като застрашени от генетична ерозия, при условие че в уведомлението до Комисията са описани и включени достатъчни доказателства за генетична ерозия, основаващи се върху научни резултати или показатели за намаляването на ендемични/оригинални местни сортове, тяхното разнообразие от популации и, когато това е от значение, за измененията в преобладаващите селскостопански практики на местно равнище.
- (220) Може да се отпуска помощ за опазване и устойчиво използване и развитие на генетичните ресурси в земеделието за дейности, които не попадат в обхвата на разпоредбите на точки (208)—(219) от настоящия раздел.

Попустими разходи

- (221) С изключение на помощта за операции за съхранение на генетични ресурси, посочени в точка (220), помощта покрива обезщетението на бенефициери изцяло или отчасти за всички допълнителни разходи и пропуснати доходи, произтичащи от поетите от тях ангажименти. Помощта трябва да се предоставя ежегодно.

- (222) В надлежно обосновани случаи за операции, които засягат опазването на околната среда, помощта може да бъде предоставяна като плащане на фиксирана сума или еднократно плащане на самостоятелен имот за поети задължения за отказ от търговска употреба на площи, изчислена на основата на допълнителни разходи и пропуснати доходи.
- (223) При необходимост помощта може да покрива и разходи по транзакции на стойност до 20 % от платимата премия за ангажменти за агроекология и климат. Когато задълженията се поемат от групи земеделски стопани, максималното равнище трябва да бъде 30 %.
- (224) Ако обаче дадена държава членка желае да компенсира разходи по трансакции, които са следствие от поети ангажменти в областта на агроекологията и климата, тя трябва да представи убедителни доказателства за такива разходи, например чрез представяне на сравнение с разходите на предприятия без подобни ангажменти. Следователно обичайно Комисията няма да разрешава държавни помощи за разходи по трансакции за продължаване на вече поети в миналото ангажменти в областта на агроекологията и климата, освен ако държавата членка не докаже, че такива разходи продължават да възникват или че са поети нови разходи по трансакции.
- (225) Когато разходите по трансакции са изчислени на базата на средните разходи и/или средните по размер земеделски стопанства, държавите членки трябва да докажат, по-специално, че големите предприятия не са свръхкомпенсирани. За целите на изчисляването на компенсациите държавите членки трябва да вземат предвид дали въпросните разходи по трансакции са извършени на предприятие или на хектар.
- (226) Не се предоставя помощ по тази мярка за ангажменти, които попадат в обхвата на мярката за биологично земеделие, определена в част II, раздел 1.1.8 от настоящите насоки.
- (227) Помощта за опазване на генетични ресурси в селското стопанство покрива разходите за следните дейности:
- (а) целеви действия: действия, които популяризират съхранението, охарактеризирането, събирането и оползотворяването на генетични ресурси *in situ* и *ex situ* в селското стопанство, включително уеб-базирани описи на текущо съхранени *in situ* генетични ресурси, включително съхранение *in situ*/в селското стопанство и колекции *ex situ* и бази данни;
 - (б) дейности за насърчаване на обмена на информация за съхранението, охарактеризирането, събирането и оползотворяването на генетични ресурси в селското стопанство на Общността сред компетентни организации в държавите членки;
 - (в) съпътстващи действия: действия по осведомяване, разпространение на информация и консултиране, в които участват неправителствени организации и други заинтересовани страни, курсове за обучение, както и подготовка на технически доклади.

Размер и интензитет на помощта

- (228) С изключение на помощта за операции за съхранение на генетични ресурси, посочена в точка (220), помощта трябва да е ограничена до следните максимални суми: 600 EUR на хектар годишно за едногодишни култури; 900 EUR на хектар годишно за специализирани многогодишни култури; 450 EUR на хектар годишно за други видове земеползване; 200 EUR на животинска единица годишно за местни породи, заплашени от изчезване в животновъдството.
- (229) Тези суми могат да бъдат увеличени в надлежно обосновани случаи с оглед на специфични обстоятелства, които следва да бъдат разяснени в уведомлението до Комисията.
- (230) За опазването на горските генетични ресурси в селското стопанство, помощта трябва да е ограничена до 100 % от допустимите разходи.

1.1.5.2. Помощ за задължения за хуманно отношение към животните

- (231) Комисията ще разглежда помощта за ангажменти за хуманно отношение към животните като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (232) Настоящият раздел се отнася за помощ за предприятия с дейност в първичното селскостопанско производство, които доброволно се задължават да извършват дейности, състоящи се в поемането на един или повече ангажменти за хуманно отношение към животните, и които са активни земеделски стопани.
- (233) Помощта обхваща само онези ангажменти, които надхвърлят съответните задължителни стандарти съгласно глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013, и други приложими задължителни изисквания, установени от националното законодателство. Тези приложими изисквания трябва да са установени и описани в уведомлението до Комисията.

- (234) Задълженията за хуманно отношение към животните, които отговарят на условията за получаване на помощ, трябва да осигуряват по-високи стандарти при методите на производство в една от следните области:
- (а) поене, хранене и грижи за животните в съответствие с естествените потребности в животновъдството;
 - (б) условия, в които се отглеждат животните, например увеличено пространство, подови повърхности, материали, предназначени за облагородяване, естествена светлина;
 - (в) достъп до открито пространство;
 - (г) практики, при които се избягва отстраняване на части от тялото и/или кастрация на животните, или в специфични случаи, когато отстраняването на части от тялото или кастрацията на животните се смятат за необходими, се предвижда използването на анестетични, аналгетични и противовъзпалителни медикаменти или имунокастрация.
- (235) Ангажиментите за хуманно отношение към животните трябва да се поемат за период от една до седем години, който подлежи на подновяване.
- (236) Подновяването на договор може да бъде и автоматично, ако подробностите за това се съдържат в Договора. Механизмът за подновяване на ангажиментите за хуманно отношение към животните трябва да бъде установен от държавите членки в съответствие с приложимите им национални разпоредби. Този механизъм трябва да се съобщава на Комисията като част от уведомлението за държавни помощи съгласно настоящия раздел. Във всички случаи подновяването трябва да се извършва при спазване на условията, одобрени от Комисията за помощи по настоящия раздел.

Попустими разходи

- (237) Плащанията трябва да се отпускат годишно и могат да компенсират изцяло или отчасти допълнителните разходи и пропуснатите приходи на предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство, вследствие поетите от тях задължения.
- (238) При необходимост те могат да покриват и разходи по трансакции на стойност до 20 % от платимата премия за задълженията за хуманно отношение към животните. Ако обаче държава членка желае да компенсира разходи по трансакции, предизвикани от поемането задължения за хуманно отношение към животните, тя трябва да представи убедителни доказателства за такива разходи, например чрез представяне на сравнение с разходите на предприятия, които не са поели подобни ангажименти за хуманно отношение към животните. Следователно в общия случай Комисията няма да разрешава държавни помощи за разходи по трансакции за продължаване на вече поети в миналото ангажименти за хуманно отношение към животните, освен ако държавата членка не докаже, че такива разходи продължават да възникват или че са поети нови разходи по трансакции.
- (239) Когато разходите по трансакции са изчислени на базата на средните разходи и/или средните по размер земеделски стопанства, държавите членки трябва да докажат, по-специално, че големите предприятия не са свъръхкомпенсирани. За целите на изчисляването на компенсациите държавите членки трябва да вземат предвид дали въпросните разходи по трансакции са извършени на предприятието или на хектар.

Размер на помощта

- (240) Помощта трябва да е ограничена до 500 EUR на животинска единица.

1.1.6. *Помощ за неблагоприятни условия, свързани със зоните по „Натура 2000“ и Рамковата директива за водите*

- (241) Комисията ще разглежда помощта, свързана с неблагоприятни условия вследствие зоните по „Натура 2000“ и Рамковата директива за водите като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако изпълнява общите принципи на оценка от настоящите насоки и следните условия.
- (242) Настоящият раздел се прилага за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство.
- (243) Помощ за други управители на земи, различни от предприятия с дейност в сектора на селското стопанство, може да се предоставя в надлежно обосновани случаи в съответствие с част II, раздел 3.5 от настоящите насоки.

Попустими разходи

- (244) Помощта покрива компенсацията на бенефициерите за допълнителните разходи и пропуснати приходи, произтичащи от породените в съответните райони неблагоприятни условия, свързани с прилагането на Директивата за местообитанията, тази за птиците и на Рамковата директива за водите⁽⁵⁹⁾.

⁽⁵⁹⁾ Вж. точка (52) и бележка под линия 42 от настоящите насоки.

- (245) Помощта, която е свързана с Директивата за местообитанията и Директивата за птиците, може да се предоставя единствено във връзка с неблагоприятни условия, произтичащи от изисквания, които надхвърлят условията за добро земеделско и екологично състояние, посочени в член 94 и в приложение II към Регламент (ЕС) № 1306/2013, и приложимите критерии и минимални дейности, установени съгласно член 4, параграф 1, буква в), подточки ii) и iii) от Регламент (ЕС) № 1307/2013.
- (246) Помощта във връзка с Рамковата директива за водите може да се отпуска само по отношение на специфични изисквания, които:
- (а) са били въведени с Рамковата директива за водите, са съгласувани с програмите от мерки, които са част от плановете за управление на речните басейни, с цел да се постигнат набелязаните в същата директива екологични цели, и надхвърлят мерките, изисквани във връзка с прилагането на друго законодателство на Съюза в областта на защитата на водите;
 - (б) надхвърлят законоустановените изисквания за управление и стандартите за добро земеделско и екологично състояние, предвидени в глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013, и приложимите критерии и минимални дейности, установени съгласно член 4, параграф 1, буква в), подточки ii) и iii) от Регламент (ЕС) № 1307/2013;
 - (в) надхвърлят равнището на защита, предвидено в действащото право на Съюза към момента на приемане на Рамковата директива за водите, както е установено в член 4, параграф 9 от същата директива; както и
 - (г) налагат съществени промени в начина на използване на земята и/или съществени ограничения в селскостопанската практика, които водят до значителна загуба на доходи.
- (247) Изискванията по точки (245) и (246) трябва да са набелязани и описани в уведомлението до Комисията.
- (248) Следните области отговарят на условията за помощ:
- (а) Земеделските зони от мрежата на програма „Натура 2000“, определени съгласно Директивата за местообитанията и Директивата за птиците;
 - (б) други определени защитени природни райони с екологични ограничения по отношение на селскостопанските дейности, които допринасят за прилагане на член 10 от Директивата за местообитанията; тези зони не трябва да надхвърлят 5 % от определените по „Натура 2000“ зони, които попадат в териториалния обхват на съответната програма за развитие на селските райони.
 - (в) селскостопански райони, включени в плановете за управление на речните басейни съгласно Рамковата директива за водите.

Размер на помощта

- (249) Помощта трябва да е ограничена до следните суми: максимум 500 EUR на хектар годишно през първоначалния период, не по-дълъг от пет години; и максимум 200 EUR на хектар годишно впоследствие. Помощта във връзка с Рамковата директива за водите трябва да възлиза на минимум 50 EUR на хектар годишно.
- (250) Максималните размери от 500 EUR и 200 EUR могат да бъдат увеличени в извънредни случаи, като се вземат предвид специфичните обстоятелства, които трябва да бъдат обосновани. Минималният размер от 50 EUR за помощта във връзка с Рамковата директива за водите може да бъде намален в надлежно обосновани случаи, с оглед на специфични обстоятелства, които трябва да бъдат обосновани.

1.1.7. *Помощ за райони с природни или други специфични ограничения*

- (251) Комисията ще разглежда помощта за планински райони и други райони с природни или други специфични ограничения като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако изпълнява общите принципи на оценка от настоящите насоки и следните условия.
- (252) Настоящият раздел се прилага за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство.
- (253) Помощ може да бъде предоставена на предприятия, които се ангажират да продължат да упражняват своята селскостопанска дейност в райони, определени съгласно член 32 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, и които са активни земеделски стопани.

Допустими разходи

- (254) Помощта покрива отчасти или изцяло компенсирането на предприятия с дейност в първичното селскостопанско производство за допълнителните разходи и пропуснатите доходи, произтичащи от ограниченията за производство на селскостопански продукти в съответния район. Държавите членки трябва да докажат въпросните ограничения и да представят доказателства, че размерът на компенсацията, която трябва да се изплати, не надхвърля допълнителните разходи и пропуснатите доходи, произтичащи от тези ограничения.
- (255) Допълнителните разходи и пропуснатите доходи трябва да се изчисляват чрез съпоставяне с райони, които не са засегнати от природни или други специфични ограничения, като се вземат предвид плащанията по реда на дял III, глава 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.
- (256) При изчисляване на допълнителните разходи и пропуснатите доходи държавите членки могат да направят разграничение в размера на плащането, когато това е надлежно обосновано, за да се вземат предвид:
- (а) сериозността на установените постоянни природни ограничения, които се отразяват на селскостопанските дейности;
 - (б) селскостопанската система.
- (257) Помощта се предоставя ежегодно на хектар ИЗП.

Размер на помощта

- (258) Плащанията трябва да се фиксират между следните минимални и максимални суми: средно минимум 25 EUR на хектар годишно за площта, за която бенефициерът получава помощ, и максимум 250 EUR на хектар годишно. Същевременно, максималният размер може да достигне 450 EUR на хектар годишно в планински райони, съгласно член 32, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.
- (259) Тези максимални суми могат да бъдат увеличени в надлежно обосновани случаи с оглед на специфични обстоятелства, които следва да бъдат разяснени в уведомлението до Комисията.
- (260) Държавите членки трябва да предвидят намаляващи помощи над прагово ниво за площ от стопанството, което следва да се определи, освен в случай че безвъзмездната помощ се отнася само до минималната сума на хектар годишно, както е определено в точка (258) от настоящите насоки. За тази цел в уведомленията следва да се посочва размерът на земеделското стопанство, което е бенефициер на тази помощ.
- (261) В случай на юридическо лице или група физически или юридически лица държавите членки могат да прилагат намаляваща помощ на равнището на членовете на тези юридически лица или групи, при което националното право предвижда отделните членове да поемат права и задължения, сравними с тези на отделните земеделски стопани, които имат статут на ръководител на стопанство, по-специално по отношение на техния икономически, социален и данъчен статут, при условие че те са допринесли за укрепването на селскостопанските структури на съответните юридически лица или групи.
- (262) В допълнение към плащанията, предвидени в точка (253), държавите членки могат да предоставят помощ по тази мярка в периода от 2014 г. до 2020 г. на бенефициери от области, които са отговаряли на условията за подпомагане съгласно член 36, буква а), подточка ii) от Регламент (ЕО) № 1698/2005⁽⁶⁰⁾ през програмния период за развитие на селските райони 2007—2013 г. За бенефициери от райони, които вече не отговарят на условията за помощ след определянето на новите граници, според посоченото в член 32, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, тази помощ трябва да е прогресивно намаляваща за максимален период от четири години, считано от датата на която приключи определянето на границите съгласно член 32, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, и най-късно през 2018 г. Тази помощ трябва да започне при не повече от 80 % от средното плащане, определено в програмата за развитие на селските райони за периода 2007—2013 г., или, ако мярката е била финансово подсигурана изключително с национални средства, в съответното решение за държавна помощ, в съответствие с член 36, буква а), подточка ii) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, и трябва да приключи най-късно през 2020 г. при не повече от 20 %. Когато в резултат на прилагането на прогресивното намаляване равнището на плащанията достигне 25 EUR, държавата членка може да продължи предоставянето на помощ на това равнище до изтичането на предвидения за намаляващите плащания срок.
- (263) След завършване на очертаването на границите бенефициерите в районите, които продължат да отговарят на условията за помощ, трябва да получават пълния размер на плащанията по тази мярка.

⁽⁶⁰⁾ Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1.)

1.1.8. Помощ за биологично земеделие

- (264) Комисията ще разглежда помощта за биологично земеделие като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (265) Настоящият раздел се прилага за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство.
- (266) Помощ за хектар обработваема земя може да се предоставя на предприятия или групи предприятия, които се ангажират доброволно да преминават към или да запазят практиките и методите на биологично земеделие, съгласно определеното в Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета⁽⁶¹⁾, и които са активни земеделски стопани.
- (267) Помощ се предоставя само за ангажименти, които надхвърлят следните стандарти и изисквания, които трябва да бъдат набелязани и описани в уведомлението до Комисията:
- (а) съответните задължителни стандарти, установени в дял VI, глава 1 от Регламент (ЕС) № 1306/2013;
 - (б) съответните критерии и минимални дейности, установени съгласно член 4, параграф 1, буква в), подточки ii) и iii) от Регламент (ЕС) № 1307/2013;
 - (в) съответните минимални изисквания, приложими по отношение на употребата на торове и продукти за растителна защита; както и
 - (г) други приложими задължителни изисквания, предвидени в националното законодателство.
- (268) Ангажиментите следва да се спазват за първоначален период от пет до седем години. Същевременно, при предоставяне на помощ за преминаване към биологично земеделие държавите членки могат да определят по-кратък първоначален период, съответстващ на преходния период. Когато помощта се предоставя за поддържането на биологично земеделие, държавите членки могат да предвидят ежегодно удължаване след изтичане на първоначалния период. За нови ангажименти по отношение на поддръжката, поети непосредствено след тези от първоначалния период, държавите членки могат да определят по-кратък период.
- (269) Когато е приложимо, следва да се спазват правилата за плащания на площ, предвидени в член 47 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 и във всеки делегиран акт, приет в съответствие с посочената разпоредба.

Допустими разходи

- (270) Помощта покрива обезщетение на бенефициери за част от или за всички допълнителни разходи и загуба на доходи в резултат от поетите ангажименти.
- (271) При необходимост помощта може да покрива и разходи по трансакции на стойност до 20 % от изплатената премия за поети ангажименти. Когато ангажиментите се поемат от групи предприятия, максималното равнище е 30 %. Тази помощ се предоставя ежегодно.
- (272) Ако обаче държава членка желае да компенсира разходи по трансакции, предизвикани от поемането задължения за хуманно отношение към животните, тя трябва да представи убедителни доказателства за такива разходи, например чрез представяне на сравнение с разходите на предприятия, които не са поели подобни ангажименти. Следователно в общия случай Комисията няма да разрешава държавни помощи за разходи по трансакции за продължаване на вече поети в миналото ангажименти за биологично земеделие, освен ако държавата членка не докаже, че такива разходи продължават да възникват или че са поети нови разходи по трансакции.
- (273) Когато разходите по трансакции са изчислени на базата на средните разходи и/или средните по размер земеделски стопанства, държавите членки трябва да докажат, по-специално, че големите предприятия не са свръхкомпенсирани. За целите на изчисляването на компенсациите държавите членки следва да вземат предвид дали въпросните разходи по трансакции са извършени на земеделско стопанство или на хектар.
- (274) Помощ не може да бъде отпусната по настоящия раздел за ангажименти по мярката за агроекология и дейности, свързани с климата, или за разходи по раздела относно помощта за насърчаване участието на производители на селскостопански продукти в системи за качество.
- (275) Помощ за инвестиции в първичното производство, преработка и търговия с биологични продукти се предоставя съгласно разпоредбите на разделите относно помощта за инвестиции.

⁽⁶¹⁾ Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетването на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91 (ОВ L 189, 20.7.2007 г., стр. 1).

Размер на помощта

- (276) Максималният размер на помощта е: 600 EUR на хектар годишно за едногодишни култури; 900 EUR на хектар годишно за специализирани многогодишни култури; 450 EUR на хектар годишно за други видове земеползване.
- (277) Тези тавани могат да бъдат надвишавани в изключителни случаи, като се вземат предвид специфични обстоятелства, които трябва да бъдат обосновани.

1.1.9. *Помощ за участието на производители на селскостопански продукти в схеми за качество*

- (278) Комисията ще разглежда помощта за участие на производители на селскостопански продукти и на групи производители в схеми за качество като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи на оценяване в настоящите насоки и следните условия:
- (279) Настоящият раздел се отнася единствено за производителите на селскостопански продукти. Само активните земеделски стопани отговарят на условията за предоставяне на помощта, посочена в точка (280), буква а).

Допустими разходи

- (280) Помощта обхваща следните допустими разходи във връзка със схеми за качество, както е посочено в точка (282) от настоящите насоки:
- (а) разходите за ново участие в схеми за качество;
 - (б) разходите за задължителни контролни мерки по отношение на схемите за качество, предприети съгласно законодателството на Съюза или националното законодателство от компетентните органи или от тяхно име;
 - (в) разходите за дейности, свързани с проучването на пазара, разработването и проектирането на продукти и за изготвяне на заявления за признаване на схеми за качество.
- (281) Помощта, посочена в точка (280), букви а) и б) не трябва да се предоставя за разходите за проверки, предприети от самите бенефициери, или когато законодателството на Съюза предвижда разходите по контрол да се поемат от производители на селскостопански продукти и от група производители, без да се конкретизира действителният размер на разходите.
- (282) Схемите за качество, описани в точка (280), буква а) от настоящите насоки, трябва да бъдат следните:
- (а) схеми за качество, установени по силата на следните регламенти и разпоредби:
 - (i) Част II, дял II, глава I, раздел 2 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 по отношение на виното;
 - (ii) Регламент (ЕС) № 1151/2012;
 - (iii) Регламент (ЕО) № 834/2007⁽⁶²⁾;
 - (iv) Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁶³⁾;
 - (v) Регламент (ЕС) № 251/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁶⁴⁾;
 - (б) схеми за качество, включително схеми за сертифициране на земеделски стопанства, за селскостопански продукти, които държавите членки признават като отговарящи на следните критерии:
 - (i) спецификата на крайния продукт, произведен по такива схеми за качество, трябва да произтича от ясни задължения, с които се гарантират:
 - специфични характеристики на продукта; или
 - специфични селскостопански или производствени методи; или

⁽⁶²⁾ Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91 (ОВ L 189, 20.7.2007 г., стр. 1).

⁽⁶³⁾ Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно определянето, описанието, представянето, етикетането и защитата на географските указания на спиртните напитки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1576/89 на Съвета (ОВ L 39, 13.2.2008 г., стр. 16).

⁽⁶⁴⁾ Регламент (ЕС) № 251/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за определяне, описание, представяне, етикетане и правна закрила на географските указания на ароматизирани лозаро-винарски продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1601/91 на Съвета (ОВ L 84, 20.3.2014 г., стр. 14).

- определено качество на готовия продукт, което значително надхвърля пазарните стокови стандарти по отношение на общественото здраве, здравето на животните или растенията, хуманното отношение към животните или опазването на околната среда;
- (ii) схемата за качество трябва да е отворена за всички производители;
- (iii) схемата за качество трябва да включва задължителни спецификации за крайния продукт и спазването на тези спецификации трябва да се удостоверява от публични органи или от независим орган за инспекции;
- (iv) схемата за качество трябва да е прозрачна и да осигурява пълна проследимост на селскостопанските продукти;
- (в) схеми за доброволно сертифициране на селскостопански продукти, които засегнатите държави членки признават като отговарящи на изискванията, посочени в Съобщението на Комисията „Насоки за най-добри практики на ЕС за схемите за доброволно сертифициране на селскостопански продукти и храни“⁽⁶⁵⁾.
- (283) Помощта трябва да бъде достъпна за всички отговарящи на критериите за подпомагане предприятия в съответната област, въз основа на обективно определени условия.
- (284) Помощта по в точка (280), букви б) и в) от настоящите насоки не трябва да включва преки плащания на бенефициерите и трябва да се изплаща на органа, отговорен за мерките за контрол, на субекта, осигуряващ научни изследвания или на този, който осигурява консултации.

Размер на помощта

- (285) Помощта по точка (280), буква а) по-горе трябва да се предоставя за максимален срок от пет години и да е ограничена до 3 000 EUR на бенефициер годишно. Тя трябва да се предоставя като годишно поощрение под формата на плащане, чийто размер се определя в съответствие с размера на постоянните разходи, произтичащи от участието в схеми за качество.
- (286) Помощта по точка (280), букви б) и в) може да достигне до 100 % от реално извършените разходи.

1.1.10. Помощ за предоставяне на техническа помощ в сектора на селското стопанство

- (287) Настоящият раздел обхваща помощта за предоставяне на техническа помощ в сектора на селското стопанство, с изключение на помощта за услуги по заместване в стопанствата, която може да се предоставя само на предприятия с дейност в първичното производство на селскостопански продукти.
- (288) Техническа помощ могат да предоставят групи производители или други организации, независимо от техния размер.
- (289) Помощта трябва да бъде достъпна за всички, отговарящи на критериите за подпомагане в съответната област, въз основа на обективно определени условия. Ако техническата помощ се предоставя от групи производители или организации, членството в тези групи или организации не трябва да е условие за достъп до услугата. Участието на нечленувачи лица в административните разходи на съответната група или организация трябва да бъде ограничено до разходите за предоставяне на услугата.

1.1.10.1. Помощ за трансфер на знания и за информационни дейности

- (290) Комисията ще разглежда помощта за трансфер на знания и за информационни дейности като съвместима с вътрешния пазар по член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи на оценяване в настоящите насоки, общите условия за техническата помощ и следните условия.
- (291) Помощта обхваща дейности за професионално обучение и придобиване на умения, включително курсове за обучение, семинари и индивидуално обучение, демонстрационни дейности и информационни дейности.
- (292) Помощта може да обхваща и краткосрочен обмен на опит в управлението на стопанства и посещения на стопанства.

⁽⁶⁵⁾ ОВ С 341, 16.12.2010 г., стр. 5.

Допустими разходи

(293) Помощта обхваща следните допустими разходи:

- (а) разходите за организиране на професионално обучение, дейности за придобиване на умения, демонстрационни дейности или информационни дейности;
- (б) разходите за път, настаняване и дневните командировъчни на участниците;
- (в) разходите за осигуряване на услуги за заместване по време на отсъствието на участниците;
- (г) в случай на демонстрационни проекти следните инвестиционни разходи също са допустими:
 - (i) изграждането, придобиването, включително на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество, като земята е допустима само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие;
 - (ii) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;
 - (iii) общите разходи, свързани с разходите, посочени в точки i) и ii), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за съвети относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост остават допустими разходи дори когато, въз основа на резултатите от тях, не са извършени разходи по точки i) и ii);
 - (iv) придобиването или разработката на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права и търговски марки;
 - (v) когато това е надлежно обосновано, помощ за демонстрационни проекти в малък мащаб може да се предоставя за допълнителни разходи и пропуснати доходи, свързани с демонстрационния проект.

(294) Разходите по точка (293), буква г), подточки i)—iv) са допустими, доколкото се използват за демонстрационния проект и докато трае този демонстрационен проект. Само амортизационните разходи, докато трае демонстрационният проект, изчислени въз основа на общоприетите счетоводни принципи, се разглеждат като допустими.

(295) Органите, предоставящи услуги по трансфер на знания и информационни услуги, трябва да разполагат с необходимия капацитет под формата на квалификации на персонала и редовно обучение за изпълнение на тези задачи.

(296) Помощта по точка (293), букви а), в) и г), подточки i)—iv) не трябва да включва преки плащания на бенефициерите и трябва да се изплаща на доставчика на услугата по трансфер на знания и осведомителни мероприятия. Помощта по точка (293), буква г), подточка (v) трябва да се изплаща директно на бенефициерите. Помощта за демонстрационни проекти в малък мащаб по точка (293), буква г), подточки i)—iv) може да се изплаща директно на бенефициерите.

Интензитет на помощта

(297) Интензитетът на помощта трябва да е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

(298) В случая на допустимите разходи, посочени в точка (293), буква г), максималният размер на помощта трябва да е ограничен до 100 000 EUR за период от 3 данъчни години.

1.1.10.2. Помощ за консултантски услуги

(299) Комисията ще разглежда помощта за предоставяне на консултантски услуги като съвместима с вътрешния пазар по член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи на оценяване в настоящите насоки, общите условия за техническата помощ и следните условия.

(300) Помощта следва да се разработва с оглед подпомагане на предприятия с дейност в селскостопанския сектор и на млади земеделски стопани да се възползват от консултантски услуги за подобряване на икономическите и екологичните показатели, както и на климатичната съобразеност и устойчивостта на изменението на климата на своите предприятия и/или инвестиции.

- (301) Консултацията трябва да е свързана най-малко с един приоритет на ЕС за развитие на селските райони и да обхваща най-малко един от следните елементи:
- (а) задължения, произтичащи от законоустановените изисквания за управление и/или стандартите за добро земеделско и екологично състояние, предвидени в дял VI, глава I от Регламент (ЕС) № 1306/2013;
 - (б) където е приложимо, селскостопанските практики от полза за климата и околната среда, установени в дял III, глава 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, и поддръжката на земеделските площи съгласно член 4, параграф 1, буква в) от същия регламент;
 - (в) мерки, целящи модернизиране на стопанствата, постигане на конкурентоспособност, секторна интеграция, иновации и пазарна ориентация, както и насърчаване на предприемачеството;
 - (г) изискванията, определени от държавите членки за изпълнението на член 11, параграф 3 от Рамковата директива за водите;
 - (д) изисквания, определени от държавите членки за целите на прилагането на член 55 от Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁶⁶⁾, и по-специално спазването на общите принципи на интегрираното управление на вредителите, както е посочено в член 14 от Директивата за устойчивата употреба на пестицидите⁽⁶⁶⁾;
 - (е) когато е приложимо, стандартите за безопасност на труда и стандартите за безопасност на стопанствата;
 - (ж) специфични съвети за земеделски стопани, които създават стопанство за първи път, включително съвети относно икономическата и екологичната устойчивост.
- (302) Консултациите могат да обхващат други въпроси, по-специално информация, свързана с мерките за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, биологичното разнообразие и опазването на водите, както е посочено в приложение I към Регламент (ЕС) № 1307/2013, или въпроси, свързани с икономическите и екологичните показатели на земеделското стопанство, включително въпросите на конкурентоспособността. Това може да включва консултация за развитие на късите вериги на доставки, биологичното земеделие и здравни аспекти на животновъдството.
- (303) Помощта не трябва да включва директни плащания към бенефициерите. Тя трябва да се изплаща на доставчика на консултантски услуги.
- (304) Субектите, избрани да предоставят консултантската услуга, трябва да разполагат с подходящи ресурси от редовно обучен и квалифициран персонал и консултантски опит и надеждност по отношение на сферите, в които дават консултации.
- (305) При предоставянето на консултации предоставящите консултантските услуги съблюдават задълженията за поверителност на информацията съгласно член 13, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.
- (306) Когато това е обосновано и уместно, част от консултациите могат да се предоставят на групи, като същевременно се отчита положението на всеки отделен потребител на консултантските услуги.

Размер на помощта

- (307) Максималният размер на помощта е ограничен до 1 500 EUR на консултация.

1.1.10.3. Помощ за услуги по заместване в стопанството

- (308) Комисията ще разглежда помощта за услуги по заместване в стопанството като съвместима с вътрешния пазар по член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи на оценяване в настоящите насоки, общите условия за техническата помощ и следните условия.
- (309) Помощта не трябва да включва директни плащания към земеделския стопанин. Тя се изплаща на предоставящата услугата по заместване в стопанството.

⁽⁶⁶⁾ Вж. бележка под линия 64 от настоящите насоки.

Допустими разходи

- (310) Помощта покрива реалните разходи по заместване на земеделски стопанин, физическо лице, което е член на земеделско домакинство, или на селскостопански работник по време на тяхното отсъствие от работа поради болест, включително заболяване на тяхно дете, празници, включително отпуск по майчинство и родителски отпуск, или в случай на смърт.
- (311) Общата продължителност на заместването следва да е ограничена до 3 месеца годишно на бенефициер, с изключение на заместването поради отпуск по майчинство и родителски отпуск, което е ограничено до 6 месеца във всеки отделен случай. Същевременно, в надлежно обосновани случаи, Комисията може да разреши по-дълъг период от време.

Интензитет на помощта

- (312) Интензитетът на помощта е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

1.1.11. Помощ за сътрудничество в сектора на селското стопанство

- (313) Комисията ще разглежда помощта за сътрудничество в сектора на селското стопанство като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (314) Настоящият раздел се отнася за целия селскостопански сектор ⁽⁶⁷⁾.
- (315) Помощ следва да се предоставя за насърчаване на форми на сътрудничество, в които участват най-малко два субекта, независимо дали осъществяват дейност в сектора на селското стопанство, но при условие, че сътрудничеството се отразява положително на селското стопанство, и по-специално за:
- (а) подходи за сътрудничество между различни предприятия в селскостопанския сектор, по хранителната верига (само ако в резултат от обработката е получен селскостопански продукт) и други участници с дейност в сектора на земеделието, които допринасят за постигане на целите и приоритетите на политиката за развитие на селските райони, включително организациите на производители, кооперативите и междубраншовите организации;
 - (б) създаване на клъстери и мрежи;
 - (в) сформирването и функционирането на оперативни групи в рамките на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, посочени в член 56 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.
- (316) Помощта ще се предоставя за сътрудничество, свързано по-специално със следните дейности:
- (а) пилотни проекти;
 - (б) разработването на нови продукти, практики, процеси и технологии в секторите на селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост, само доколкото става дума за селскостопански продукти;
 - (в) сътрудничество между малки икономически оператори в сектора на селското стопанство за организиране на съвместни работни процеси и за споделяне на оборудване и ресурси;
 - (г) хоризонтално и вертикално сътрудничество между участниците във веригата на доставки за изграждане и развитие на къси вериги на доставки и местни пазари;
 - (д) дейности на местно равнище за популяризиране, свързани с развитието на късите вериги на доставки и местните пазари;
 - (е) предприемане на съвместни действия с оглед смекчаване на последиците от и адаптиране към изменението на климата;
 - (ж) съвместни подходи към екологични проекти и провеждани практики за опазване на околната среда, включително ефективното управление на водите, използването на енергия от възобновяеми източници ⁽⁶⁸⁾ и опазването на земеделския ландшафт;

⁽⁶⁷⁾ Вж. определението за селскостопански сектор в точка (35)2 от настоящите насоки.

⁽⁶⁸⁾ Става дума за сътрудничество, свързано с производството на енергия от възобновяеми източници на енергия или производството на биогорива в стопанствата, при условие че са изпълнени условията по част II, раздел 1.1.1.1 от настоящите насоки.

- (з) хоризонтално и вертикално сътрудничество между участниците във веригата на доставки за устойчиво производство на биомаса за приложение при производството на храни, ако резултатът е продукт от приложение I или производство на енергия за собствено потребление;
- (и) изпълнение, по-специално от групи от публични и частни партньори, различни от определените в член 32, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, на стратегии за местно развитие, различни от определените в член 2, параграф 19, от Регламент (ЕС) № 1303/2013, насочени към един или повече от приоритетите на Съюза за развитие на селските райони.
- (317) Помощ за създаване на клъстери и мрежи трябва да се предоставя само на новосформирани клъстери и мрежи, както и на започващите нова за тях дейност.
- (318) Помощ за дейности по точка (316), букви а) и б) може да се предоставя и на отделни участници. Когато помощта се предоставя на отделни участници, резултатите от подпомаганя проект или дейност трябва да се разпространяват публично.
- (319) Помощта за създаване и развитие на къси вериги на доставки, както е посочено в точка (316), букви г) и д), трябва да обхваща само вериги за доставки с не повече от един посредник между земеделските производители и потребителите.
- (320) Помощта по настоящия раздел следва да отговаря на съответните разпоредби на законодателството в областта на конкуренцията, по-специално на членове 101 и 102 от Договора, приложими по силата на членове 206—210 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.

Допустими разходи

- (321) Помощта покрива следните допустими разходи, доколкото те се отнасят до селскостопански дейности:
- (а) разходи за проучвания в съответния район, за проучвания за техническа осъществимост и за съставяне на бизнес план или на стратегия за местно развитие, различна от стратегията, посочена в член 33 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;
- (б) разходи за стимулиране на интерес в съответния район с цел създаване на условия за осъществяване на колективен териториален проект или проект, който да бъде осъществен от оперативна група в рамките на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, както е посочено в член 56 от Регламент (ЕС) № 1305/2013. При клъстерите стимулирането на интерес може да е свързано и с организиране на обучение, изграждане на мрежа между членовете и набиране на нови членове;
- (в) текущи разходи за сътрудничество, като например заплата на „координатор“;
- (г) преки разходи за конкретни проекти, свързани с изпълнението на бизнес план, екологичен план, стратегия за местно развитие, различна от стратегията, посочена в член 33 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, или с други дейности, насочени към иновации, включително изпитвания; преките разходи трябва да са ограничени до допустимите разходи за помощ за инвестиции, както е посочено в част II, раздел 1.1.1.1 от настоящите насоки относно инвестиционната помощ;
- (д) разходи за дейности по популяризиране.
- (322) Помощта трябва да е ограничена до период от максимум седем години, освен за съвместни дейности по опазване на околната среда в надлежно обосновани случаи.

Интензитет на помощта

- (323) Помощта може да достигне до 100 % от допустимите разходи.
- (324) Преките разходи по точка (321), буква г) по-горе трябва да са ограничени до максималния интензитет на помощта за инвестиционна помощ, както е посочено в раздела за инвестиционната помощ.

1.2. Управление на рискове и кризи

- (325) Предоставянето на държавни помощи може да бъде подходящо средство за подпомагане за определени видове рискове в сектора на селското стопанство, тъй като селскостопанската дейност като цяло е особено изложена на рискове и кризи. Съществуват обаче разлики между предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство и тези с дейност в преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, които по принцип разполагат с по-добри възможности да се подсигурият срещу рискове. Следователно някои категории помощи в настоящия раздел са на разположение единствено за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство.

- (326) При предоставянето на държавна помощ за дейности, изложени на рискове и кризи, Комисията отчита нуждата да се избегне несъразмерното нарушаване на конкуренцията, като изисква минимално участие на производителите в покриването на загубите или на разходите по такива мерки за помощ, или на други подходящи мерки, които следва да бъдат предприети, за да се смекчи риска от нарушаване на конкуренцията и да се гарантира, че държавната помощ е съразмерна на претърпените загуби. В оценката си Комисията ще има предвид необходимостта бенефициерът да предвиди подходящи превантивни мерки за свеждане до минимум на общата сума на предоставената помощ.
- 1.2.1. *Помощи за компенсиране на щети върху производството на селскостопански продукти и за предотвратяване на щети*
- 1.2.1.1. Помощ за компенсиране на щети, причинени от природни бедствия или други извънредни събития
- (327) Комисията ще разглежда помощта за компенсиране на щети, причинени от природни бедствия или други извънредни събития, като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 2, буква б) от Договора, ако отговаря на следните условия:
- (328) Настоящият раздел се отнася за сектора на селското стопанство⁽⁶⁹⁾.
- (329) Тъй като понятията „природно бедствие“ и „извънредно събитие“ представляват изключение от общия принцип относно несъвместимостта на държавните помощи в рамките на общия пазар, постановен в член 107, параграф 1 от Договора, Комисията последователно поддържа становището, че тези понятия, упоменати в член 107, параграф 2, буква б) от Договора, трябва да бъдат тълкувани стриктно. Това бе потвърдено от Съда на Европейския съюз⁽⁷⁰⁾.
- (330) Досега Комисията е приемала, че земетресенията, лавините, свлачищата и наводненията могат да представляват природни бедствия. Освен това тя отчита промените в рамките на инициативата за модернизиране на държавната помощ, която дава възможност за групово освобождаване и при следните видове природни бедствия: смерчове, урагани, вулканични изригвания и природни пожари. Извънредните събития, приемани в миналото от Комисията, включват война, вътрешни безредици или стачки, както и — с известни резерви и в зависимост от тяхната степен — големи ядрени или промишлени катастрофи и пожари, които причиняват големи загуби⁽⁷¹⁾. Комисията ще продължи да оценява предложенията за предоставяне на държавна помощ съгласно член 107, параграф 2, буква б) от Договора за всеки отделен случай с оглед на предишната си практика в тази област.
- (331) Помощта, отпусната съгласно настоящия раздел, е обвързана със следните условия:
- (а) компетентният орган на държавата членка официално е признал характера на събитието като природно бедствие или извънредно събитие;
- както и
- (б) налице е пряка причинно-следствена връзка между природното бедствие или извънредното събитие и щетите, понесени от предприятието.
- (332) Когато е целесъобразно, държавите членки могат предварително да определят критерии, въз основа на които официалното признаване по точка (331), буква а) се смята за направено.
- (333) Помощта трябва да се изплаща пряко на съответното предприятие или на група или организация на производители, в която членува предприятието. Ако помощта се изплаща на група или организация на производители, нейният размер не трябва да надвишава размера на помощта, на чиито критерии за отпускане отговаря въпросното предприятие.
- (334) Схемата за помощ трябва да е създадена до три години след датата на настъпване на събитието, а помощта се изплаща до четири години след тази дата.

⁽⁶⁹⁾ Вж. определението за селскостопански сектор в точка (35)2 от настоящите насоки.

⁽⁷⁰⁾ Решение на Съда от 11 ноември 2004 г. по дело C-73/03, Испания/Комисия, параграф 37; Решение на Съда от 23 февруари 2006 г. по съединени дела C-346/03 и C-529/03, Giuseppe Atzeni и др., параграф 79.

⁽⁷¹⁾ Комисията не прие, че пожар в единично преработвателно предприятие с нормална търговска застраховка може да се разглежда като извънредно събитие. Като правило Комисията не приема огнищата на болести по животните или нашествията на вредители по растенията като природни бедствия или извънредни събития. В един случай обаче тя е признала, че значителното разпространение на една болест по животните без известен досега прецедент, е представлявало извънредно събитие.

- (335) С цел да се подпомогне бързото управление на кризите Комисията ще разрешава предварителни рамкови схеми за помощ с цел компенсиране на щетите от земетресения, лавини, свличания на земни маси и наводнения, както и на тези от урагани, смерчове, вулканични изригвания и природни пожари, при условие че са ясно определени критериите за предоставяне на такива помощи при подобни природни бедствия⁽⁷²⁾. В случай на предварителни схеми, държавите членки трябва да спазват задължението за докладване по точка (728).
- (336) Помощ, предоставена за компенсиране на щети, причинени от други видове природни бедствия, които не са упоменати в точка (330), и за щети, причинени от извънредни събития, трябва да бъде предмет на индивидуално уведомление до Комисията.

Попустими разходи

- (337) Допустими са разходите за щети, възникнали като пряко следствие на природно бедствие или извънредно обстоятелство, съгласно оценката на публичен орган или на независим експерт, признат от предоставящия орган или от застрахователно предприятие.
- (338) Щетите могат да включват следното:
- (а) материални щети на активи, като сгради, оборудване, машини, запаси и средства за производство,
 - (б) загуба на доходи вследствие пълното или частично разрушаване на селскостопанската продукция и средствата за селскостопанско производство.
- (339) Щетата трябва да се изчислява на равнището на отделния бенефициер.
- (340) Изчисляването на материалните щети трябва да се основава на разходите за ремонт или на стопанската стойност на повредения актив преди бедствието или извънредното събитие. Те не трябва да надхвърлят причинените от бедствието или от извънредното събитие разходи за ремонт или намаление в нормалната пазарна цена, т.е. разликата между стойността на имуществото непосредствено преди и веднага след бедствието или извънредното събитие.
- (341) Загубата на доходи трябва да се изчислява като се извади:
- (а) производението от умножаването на произведеното количество селскостопански продукти през годината на природното бедствие или извънредното събитие, или през всяка следваща година, в която производството е било засегнато от пълното или частично унищожаване на средствата за производство, по средната продажна цена през въпросната година
от
 - (б) производението от умножаването на средногодишното количество селскостопански продукти, произведено през тригодишния период, предшестваш природното бедствие или извънредното събитие, или на средното количество за три години, въз основа на петгодишния период, предшестваш природното бедствие или извънредното събитие, с изключение на най-високата и най-ниската стойност, по средната продажна цена.
- (342) Към тази сума могат да се прибавят други разходи на бенефициера вследствие природното бедствие или извънредното събитие и от нея трябва да се извадят разходите, които не са били извършени вследствие природното бедствие или извънредното събитие, но които бенефициерът е щял да извърши при нормални условия.
- (343) Индекси може да се използват, за да се изчисли годишното селскостопанско производство на бенефициера, при условие че използваният метод на изчисление позволява да се определи реалната загуба на даден бенефициер през разглежданата година.
- (344) Комисията ще приеме други методи за изчисляване на щетите, ако ги счете за представителни, ако те не се основават на необичайно високи добиви и не водят до свръхкомпенсиране на който и да е бенефициер. Измерването на степента на причинената щета може да се приспособи спрямо конкретните характеристики на всеки тип продукт, като се използват:
- а) биологични показатели (количество на загубената биомаса) или равностойни показатели за загубен добив, установени на равнището на стопанствата, на местно, регионално или национално равнище или
 - б) свързани с времето показатели (включително количество на валежите и температура), установени на местно, регионално или национално равнище.

⁽⁷²⁾ Решения на Комисията по дела за държавни помощи N 274b/2010, N 274a/2010, SA.33605, SA.33628, SA.36787.

Интензитет на помощта

- (345) Помощта и всички други плащания, получени за компенсиране на щетите, включително плащанията по застрахователни полици, трябва да са ограничени до 100 % от допустимите разходи.
- 1.2.1.2. Помощ за компенсиране на щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие
- (346) Комисията ще разглежда помощта за компенсиране на щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи на оценяване и следните условия:
- (347) Настоящият раздел се прилага за помощ за компенсиране на щети, причинени от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, съгласно определеното в точка (35).31 от настоящите насоки. Той се прилага само за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство.
- (348) Помощта, отпусната съгласно настоящия раздел, е обвързана със следните условия:
- (а) компетентният орган на съответната държава членка официално е признал характера на събитието като неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие;
- както и
- (б) налице е пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, и щетите, понесени от предприятието.
- (349) Когато е целесъобразно, държавите членки могат предварително да определят критерии, въз основа на които официалното признаване по точка (348), буква а) се смята за направено.
- (350) В случай на предварителни схеми, държавите членки трябва да спазват задължението за докладване по точка (728).
- (351) Помощта трябва да се изплаща пряко на съответното предприятие или на група или организация на производители, в която членува предприятието. Ако помощта се изплаща на група или организация на производители, нейният размер не трябва да надвишава размера на помощта, на чиито критерии за отпускане отговаря въпросното предприятие.
- (352) Схемите за помощ трябва да са създадени до три години след датата на настъпване на неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие. Помощта трябва да се изплаща в срок до четири години от посочената дата.

Допустими разходи

- (353) Допустими са разходите за щети, възникнали като пряко следствие на неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, съгласно оценката на публичен орган или на независим експерт, признат от предоставящия орган или от застрахователно предприятие.
- (354) Щетите включват следното:
- (а) материални щети на активи, като селскостопански сгради, оборудване и машини, запаси и средства за производство,
- (б) загуба на доходи вследствие пълното или частично разрушаване на селскостопанската продукция и на средствата за производство.
- (355) Изчисляването на щетите вследствие неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, трябва да се извършва на равнището на отделния бенефициер.
- (356) Материалните щети на активи, причинени от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, трябва да се изчисляват въз основа на разходите за ремонт или на стопанската стойност на повреденото имущество до неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие. Те не трябва да надхвърлят причинените от неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, разходи за ремонт или намаление в нормалната пазарна цена, т.е. разликата между стойността на имуществото непосредствено преди и веднага след неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие.
- (357) Когато намаляването на доходите на бенефициера, посочено в точка (354), буква б), се изчислява спрямо обема на реколтата или броя на животните, само материалните щети, свързани със съответната реколта или въпросните животни трябва да се вземат предвид.

- (358) Загубата на доход трябва да се изчислява или спрямо годишното производство на стопанството, или спрямо обема на реколтата или броя животните като се извади:
- (а) произведението от умножаването на произведеното количество селскостопански продукти през годината на неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, или през всяка следваща година, в която производството е било засегнато от пълното или частично унищожаване на средствата за производство, по средната продажна цена през въпросната година
от
 - (б) произведението от умножаването на средногодишното количество селскостопански продукти, произведено през тригодишния период, предшестваш неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, или на средното количество за три години, въз основа на петгодишния период, предшестваш неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, с изключение на най-високата и най-ниската стойност, по средната продажна цена.
- (359) Тази сума може да бъде увеличена с други разходи, извършени от бенефициера в резултат от неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие. Тази сума трябва да се намали с всички разходи, които не са извършени поради неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, но които бенефициерът е щял да извърши при нормални условия.
- (360) Индекси може да се използват, за да се изчисли годишното селскостопанско производство на бенефициера, при условие че използваният метод на изчисление позволява да се определи реалната загуба на даден бенефициер през разглежданата година.
- (361) Комисията ще приеме други методи за изчисляване на шетите, ако ги счете за представителни, ако те не се основават на необичайно високи добиви и не водят до свръхкомпенсиране на който и да е бенефициер. Измерването на степента на причинената щета може да се приспособи спрямо конкретните характеристики на всеки тип продукт, като се използват:
- (а) биологични показатели (количество на загубената биомаса) или равностойни показатели за загубен добив, установени на равнището на стопанствата, на местно, регионално или национално равнище или
 - (б) свързани с времето показатели (включително количество на валежите и температура), установени на местно, регионално или национално равнище.

Интензитет на помощта

- (362) Помощта и всички други получени плащания за компенсиране на шетите, включително плащания по други национални или съюзни мерки или застрахователни полици, за шетите, за които се предоставя помощта, трябва да са ограничени до 80 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен до 90 % в районите с природни ограничения.
- (363) Помощта, предоставяна по настоящия раздел, трябва да се намалява с 50 %, освен ако се предоставя на бенефициери, които са сключили застраховка, покриваща минимум 50 % от тяхното средногодишно производство или свързаните с производството им доходи и статистически най-честите климатични рискове в съответната държава членка или регион, за които се осигурява застрахователно покритие. Дерогация от това условие е възможна само ако държава членка може да докаже по убедителен начин че, въпреки всички положени разумни усилия, към момента на настъпване на вредата не е била налична застраховка на приемлива цена, покриваща статистически най-честите климатични рискове в съответната държава членка или съответния регион.
- 1.2.1.3. Помощ за разходи по предотвратяване, контрол и изкореняване на болести по животните и ликвидиране на нашествия на вредители по растенията и помощ за компенсиране на щети, причинени от болести по животните и нашествия на вредители по растенията
- (364) Комисията ще разглежда помощта за разходите по предотвратяване, контрол и изкореняване на болести по животните и ликвидиране на нашествия на вредители по растенията и помощта за компенсиране на шетите, причинени от тези болести или нашествия на вредители по растенията, като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи на оценяване в настоящите насоки и следните условия.

- (365) Настоящият раздел се прилага за помощта, предоставяна на предприятията с дейност в първичното селско-стопанско производство.
- (366) Помощ може да се изплаща единствено:
- (а) във връзка с болести по животните или нашествия на вредители по растенията, за които съществуват разпоредби на Съюза или национални разпоредби, независимо дали са установени със закон, подзаконов акт или административен акт; както и
 - (б) като част от:
 - (i) публична програма на равнището на Съюза или на национално или регионално равнище за предотвратяване, контрол или ликвидиране на съответната болест по животните или съответното нашествие на вредители по растенията; или
 - (ii) спешни мерки, наложени от компетентен публичен орган; или
 - (iii) мерки за изкореняване или ограничаване на нашествието на вредители по растенията съгласно Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността⁽⁷³⁾.
- (367) Програмите и мерките, посочени в точка (366), буква б), трябва да съдържат описание на съответните мерки за предотвратяване, контрол и изкореняване.
- (368) Помощта не трябва да е свързана с мерки, за които в законодателството на Съюза е предвидено, че разходите по тези мерки са за сметка на бенефициера, освен ако разходите за такива мерки за помощ изцяло се покриват от задължителни такси, наложени върху бенефициерите.
- (369) Помощта трябва да се изплаща пряко на съответното предприятие или на група или организация на производители, в която членува предприятието. Ако помощта се изплаща на група или организация на производители, нейният размер не трябва да надвишава размера на помощта, на чиито критерии за отпускане отговаря въпросното предприятие.
- (370) Никаква индивидуална помощ не следва да се предоставя, ако се установи, че болестта или нашествието на вредители са вследствие небрежност на бенефициера.
- (371) По отношение на болестите по животните, помощта може да се предоставя само за болести по животните, посочени в списъка с болести по животните, съставен от Световната организация за здравето на животните, или болестите по животните и зоонозите, изброени в приложения I и II към Регламент (ЕС) № 652/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁷⁴⁾.
- (372) Схемите за помощ трябва да се въвеждат в срок от три години от датата на възникване на разхода или шетата вследствие болестта по животните или нашествието на вредители по растенията. Помощта трябва да се изплати до четири години след въпросната дата.
- (373) В случай на предварителни схеми, държавите членки трябва да спазват задължението за докладване по точка (728).

Допустими разходи

- (374) В случай на мерки за предотвратяване помощта трябва да обхваща следните допустими разходи за:
- (а) медицински прегледи;
 - (б) анализи, включително за диагностика *in vitro*;
 - (в) изследвания и други скринингови мерки, включително изследвания за ТСЕ и СЕГ;

⁽⁷³⁾ Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността (ОВ L 169, 10.7.2000 г., стр. 1).

⁽⁷⁴⁾ Регламент (ЕС) № 652/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за установяване на разпоредби за управлението на разходите във връзка с хранителната верига, здравето на животните и хуманното отношение към тях, и във връзка със здравето на растенията и растителния репродуктивен материал, за изменение на директиви 98/56/ЕО, 2000/29/ЕО и 2008/90/ЕО, регламенти (ЕО) № 178/2002, (ЕО) № 882/2004 и (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета, Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета, и за отмяна на Решения 66/399/ЕИО, 76/894/ЕИО и 2009/470/ЕО (ОВ L 189, 27.6.2014 г., стр. 1).

- (г) закупуване, съхранение, прилагане и дистрибуция на ваксини, лекарства, вещества за лечение на животни и продукти за растителна защита;
- (д) превантивно клане или умъртвяване на животни или унищожаване на животински продукти и на растения, почистването и дезинфекцията на стопанството и оборудването;
- (375) В случай на мерки за контрол и изкореняване помощта трябва да обхваща следните допустими разходи за:
- (а) изследвания и други скринингови мерки в случай на болести по животните, включително изследвания за TSE и SEF;
- (б) закупуване, съхранение, прилагане и дистрибуция на ваксини, лекарства, вещества за лечение на животни и продукти за растителна защита;
- (в) клане или умъртвяване и унищожаване на животни и на свързани с тях животински продукти, на растения, включително на умрелите или унищожените вследствие ваксинации или други мерки, постановени от компетентни публични органи, почистването и дезинфекцията на стопанството и оборудването.
- (376) Помощта по отношение на допустимите разходи по точки (374) и (375) трябва да се предоставя в натура и трябва да се изплаща на доставящия услугата по предотвратяване и изкореняване на болести с изключение на допустимите разходи по точки (374), буква г) и (375), буква б) и на допустимите разходи по точки (374), буква д) и (375), буква в) в случай на вредители по растенията, и за почистването и дезинфекцията на стопанството и оборудването.
- (377) В случай на помощ за компенсиране на щети, причинени от болести по животните или нашествия на вредители по растенията, компенсацията трябва да се изчислява единствено спрямо:
- (а) пазарната стойност на животните, които са били заклани или умъртвени или са умрели, или на свързаните с тях продукти, или на растенията, които са били унищожени:
- (i) в резултат на болестта по животните или нашествието на вредители по растенията;
- (ii) като част от публична програма или мярка, посочена в точка (366), буква б) от настоящите насоки;
- (б) загуба на доходи, свързана с изпълнение на карантинни задължения и с трудности по възстановяване на поголовието или пренасаждане на площите и задължителен сеитбооборот, наложени като част от публична програма или мярка, както е посочено в точка (366), буква б).
- (378) Тази сума трябва да се намали с всички разходи, които бенефициерът не е извършил непосредствено поради болестта по животните или нашествието на вредители по растенията, но които той е щял да извърши при нормални условия.
- (379) Пазарната стойност, упомената в точка (377), буква а), трябва да бъде изчислена спрямо стойността на животните, продуктите и растенията непосредствено преди възникването или потвърждаването на подозрение за болест или нашествие на вредители по растенията.
- (380) Помощта, упомената в точка (377), трябва да е ограничена до разходите и щетите, причинени от болести по животните и нашествия на вредители по растенията, за които компетентният орган:
- (а) официално е признал огнище, в случай на болест по животните; или
- (б) официално е потвърдил тяхното наличие, в случай на нашествия на вредители по растенията.
- (381) В изключителни и надлежно обосновани случаи, Комисията може да приеме разходите по необходимите мерки, различни от посочените в настоящия раздел.

Интензитет на помощта

- (382) Помощта и всички други плащания, получени от бенефициера, включително плащания по други национални или съюзни мерки или застрахователни полици, за същите допустими разходи, трябва да са ограничени до 100 % от допустимите разходи.

1.2.1.4. Помощ за умрели животни

- (383) Комисията ще разглежда помощта за умрели животни като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.

(384) Настоящият раздел се прилага за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство.

Интензитет на помощта по отношение на приемливите разходи:

(385) По отношение на посочените по-долу изброени допустими разходи се прилагат следните интензитети на помощ:

(а) помощ с интензитет до 100 % от разходите по отстраняване на мъртви животни и до 75 % от разходите по унищожаване на трупове на такива мъртви животни; помощта за застрахователни премии, покриващи разходите по отстраняване и унищожаване на мъртви животни, може да се предоставя в съответствие с разпоредбите на част II, раздел 1.2.1.6 от настоящите насоки;

(б) помощ с интензитет до 100 % за разходите за отстраняване и унищожаване на трупове, ако помощта се финансира от такси или задължителни вноски, предназначени за финансиране унищожаването на такива трупове, при условие че тези такси или вноски са ограничени само до месния сектор и са наложени директно на този сектор;

(в) помощ с интензитет от 100 % за разходите за отстраняване и унищожаване на мъртви животни, когато въпросните мъртви животни задължително подлежат на изследвания за ТСЕ или в случай на възникване на огнище на болест, упоменато в точка (371) от настоящите насоки;

(386) предоставянето на помощта трябва да е обвързано с наличието на последователна програма за наблюдение, която гарантира безопасното унищожаване на всички мъртви животни в засегнатата държава членка.

(387) Помощта трябва да се предоставя в натура и не трябва да включва преки плащания на бенефициерите с изключение когато животновъдния селекционер, който е бенефициер на помощта, действа също така като доставчик на услуги.

(388) За да се улесни администрирането на помощта, тя може да се изплаща на икономически оператори или органи, които:

(а) са активни надолу по веригата от предприятията с дейност в сектора на животновъдството; както и

(б) предоставят услуги по отстраняване и унищожаване на мъртви животни.

(389) По отношение на мъртвите животни и отпадъците от кланици, Комисията ще поддържа политиката си да не разрешава помощ за мъртви животни, предоставяна на оператори с дейност в преработката и търговията със селскостопански продукти, и помощ за покриване на разходите за депониране на отпадъци от кланици. Държавните помощи за инвестиции, свързани с депонирането на отпадъци от кланици, ще се преценяват съгласно правилата за инвестиционната помощ.

1.2.1.5. Помощ за компенсиране на щети, причинени от защитени животни

(390) Щетите, нанесени на оборудване, инфраструктура, животни и растения, причинени от защитени животни, представляват все по-сериозен проблем. Доколко успешна ще е съюзната политика за опазване на околната среда зависи отчасти от ефективното справяне с проблемите, свързани със защитените животни и интересите на земеделските стопани. В този смисъл и в съответствие с принципа на пропорционалност, Комисията ще разглежда помощта за компенсиране на щети, причинени от защитени животни, за съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако това е в съответствие с общите принципи за оценка на тези насоки, както и на следните условия:

(391) Настоящият раздел се прилага за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство.

(392) От бенефициерите се изисква минимално участие с оглед намаляване на риска от нарушаване на конкуренцията и за осигуряване на стимул за свеждане на риска до минимум. Това финансово участие е под формата на разумни превантивни мерки — като обезопасяващи огради, където това е възможно, или овчарски кучета — които са пропорционални на риска от щети от защитени животни в съответната зона. Ако не са възможни разумни превантивни мерки, съответната държава членка следва да докаже тази невъзможност, за да бъде сметната помощта за съвместима.

(393) Държавата членка трябва да установи пряка причинно-следствена връзка между понесената щета и поведението на защитените животни.

- (394) Помощта трябва да се изплаща пряко на съответното предприятие или на група или организация на производители, в която членува предприятието. Ако помощта се изплаща на група или организация на производители, нейният размер не трябва да надвишава размера на помощта, на чиито критерии за отпускане отговаря въпросното предприятие.
- (395) Схемата за помощ трябва да е създадена до три години след датата на настъпване на щетата. Помощта трябва да се изплаща в срок до четири години от посочената дата.

Допустими разходи

- (396) Допустими са разходите за щети, възникнали като пряко следствие от събитието, причинило щетата, съгласно оценката на публичен орган или на независим експерт, признат от предоставящия орган или от застрахователно предприятие.
- (397) Щетите могат да включват следното:
- (а) щети във вид на убити животни или унищожени растения: допустимите разходи са въз основа на пазарната стойност на убитото животно или на унищожените растения от защитени животни;
 - (б) непреки разходи: ветеринарни разходи за лечение на ранени животни и разходите за труд, свързани с търсенето на изчезнали животни;
 - (в) материални щети върху следните активи: селскостопанско оборудване, машини, селскостопански сгради и запаси; изчисляването на материалните щети трябва да се основава на разходите за ремонт или на стопанската стойност на повредения актив преди събитието, причинило щетата; те не трябва да надхвърлят причинените при събитието разходи за ремонт или намаление в нормалната пазарна цена, т.е. разликата между стойността на имуществото непосредствено преди и веднага след събитието.
- (398) Сумата трябва да се намали с всички разходи, които не са били извършени поради въпросното събитие, но които бенефициерът е щял да извърши при нормални условия.
- (399) Щетата трябва да се изчислява на равнището на отделния бенефициер.
- (400) Инвестициите, свързани с мерки за предотвратяване на щети, нанесени от защитени животни, могат да бъдат подпомогнати при условията на част II, раздел 1.1.1.1 от настоящите насоки относно инвестиционната помощ в земеделски стопанства.

Интензитет на помощта

- (401) Компенсация може да бъде предоставена за до 100 % от допустимите разходи.
- (402) Компенсацията за непреки разходи трябва да е пропорционална на преките разходи и да не надхвърля 80 % от общите непреки допустими разходи.
- (403) Помощта и всички други получени плащания за компенсиране на щетите, включително плащания по други национални или съюзни мерки или застрахователни полици, за щетите, за които се предоставя помощта, трябва да е ограничена до 100 % от преките допустими разходи и до 80 % от непреките допустими разходи.

1.2.1.6. Помощ за заплащане на застрахователни премии

- (404) В много случаи застраховката е най-полезният инструмент за добро управление на риска и кризите. Предвид това и с оглед на често ограничените финансови възможности на земеделските стопани, Комисията има положително отношение към държавните помощи за застрахователни премии, когато застраховката се отнася за първичното селскостопанско производство.
- (405) Комисията ще разглежда помощта за заплащане на застрахователни премии като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (406) Настоящият раздел се прилага за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство.
- (407) Помощта не трябва да възпрепятства функционирането на вътрешния пазар на застрахователни услуги. Помощта не трябва да е ограничена до застрахователните покрития, предоставяни от отделно застрахователно дружество или от група дружества, нито да е обвързана с условие за сключване на застрахователен договор със застрахователно дружество, установено в съответната държава членка.
- (408) Схемите за презастраховане ще се разглеждат поотделно за всеки конкретен случай.

Допустими разходи

- (409) Допустими са разходите за застрахователни премии за застрахователно покритие на щети, причинени от природни бедствия или извънредни събития, неблагоприятни климатични условия, които могат да бъдат приравнени към природно бедствие, болести по животните и нашествия на вредители по растенията, отстраняване и унищожаване на мъртви животни и щети, причинени от защитени животни, както е определено в раздели 1.2.1.1., 1.2.1.2., 1.2.1.3., 1.2.1.4. и 1.2.1.5., както и от други неблагоприятни климатични събития и/или щети, причинени от екологични инциденти.
- (410) Застраховката може да покрива само разходите за компенсиране на щетите по точка (409) и може да не изисква, нито посочва вида или количеството на бъдещото производство.
- (411) По отношение на помощта за застрахователни премии за застраховане срещу щети, причинени от екологични инциденти, следните допълнителни условия трябва да бъдат изпълнени: настъпването на екологичен инцидент трябва да е официално признато като такова от компетентния орган на съответната държава членка. Когато е целесъобразно, държавите членки могат предварително да установят критерии, при чието наличие се приема, че официалното признаване е направено. Индексите, посочени в точки (360) и (361), могат да се използват, за да се изчисли годишната земеделска продукция на бенефициера и размерът на вредата.

Интензитет на помощта

- (412) Брутният интензитет на помощта не трябва да надвишава 65 % от разходите за застрахователната премия, с изключение на помощта за отстраняване и унищожаване на умрели животни, при която интензитетът на помощта не трябва да надвишава 100 % от разходите за застрахователната премия по отношение на застрахователни премии за отстраняване на мъртви животни и до 75 % от разходите за застрахователна премия по отношение на застрахователните премии за унищожаване на мъртви животни.
- (413) Държавите членки могат да ограничат размера на застрахователната премия, която отговаря на условията за помощ, като приложат подходящи тавани.

1.2.1.7. Помощ за финансови вноски във взаимоспомагателни фондове

- (414) Комисията ще разглежда помощта за финансови вноски във взаимоспомагателни фондове за плащане на компенсация на земеделски стопани за щети, причинени от неблагоприятни климатични явления, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, болести по животните и нашествия на вредители по растенията, както е определено в раздели 1.2.1.2. и 1.2.1.3., и/или за щети, причинени от екологични инциденти, като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (415) Настоящият раздел се прилага за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство.
- (416) Съответният взаимоспомагателен фонд трябва:
- (а) да е акредитиран от компетентния орган в съответствие с националното законодателство;
 - (б) да осъществява прозрачна политика по отношение на плащанията във фонда и тегленията от фонда;
 - (в) да има ясни правила за определяне на отговорностите за всички възникнали задължения.
- (417) Държавите членки трябва да определят правилата за създаване и управление на взаимоспомагателните фондове, по-специално за отпускането на компенсаторни плащания, както и за управлението и мониторинга на спазването на тези правила. Държавите членки трябва да гарантират, че в разпоредбите по отношение на фонда се предвиждат санкции в случай на небрежност от страна на предприятието.

Допустими разходи

- (418) Допустими са разходите за финансови вноски във взаимоспомагателни фондове за плащане на компенсация на земеделски стопани за щети, причинени от неблагоприятни климатични явления, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, болести по животните и нашествия на вредители по растенията, както е определено в раздели 1.2.1.2. и 1.2.1.3., и/или за щети, причинени от екологични инциденти. Финансовите вноски могат да се отнасят единствено до сумите, изплащани от взаимоспомагателните фондове като финансова компенсация за предприятия с дейност в първичното производство на селскостопански продукти.

(419) По отношение на помощта за финансови вноски във взаимоспомагателни фондове за плащане на компенсации за щети, причинени от екологични инциденти, се прилагат следните допълнителни условия: настъпването на екологичен инцидент трябва да е официално признато като такова от компетентния орган на съответната държава членка. Когато е целесъобразно, държавите членки могат предварително да определят критерии, въз основа на които официалното признаване се смята за направено. Индексите, посочени в точки (360) и (361), могат да се използват, за да се изчисли годишната земеделска продукция на бенефициера и размерът на вредата.

Интензитет на помощта

(420) Помощта трябва да е ограничена до 65 % от допустимите разходи.

(421) Държавите членки могат да ограничат допустимите разходи, като приложат:

- (а) тавани за всеки фонд;
- (б) подходящ таван за всеки член/участник във фонда.

1.2.2. *Помощи за закриване на производствени мощности*

(422) Настоящият раздел се прилага за целия селскостопански сектор ⁽⁷⁵⁾.

1.2.2.1. Закриване на производствени мощности от съображения, свързани със здравето на животните, растенията или хората или поради санитарни, етични или екологични причини

(423) Комисията ще разглежда помощта за закриване на производствени мощности като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.

(424) Към закриване на производствени мощности се пристъпва от съображения, свързани със здравето на животните, растенията или хората или поради санитарни, етични или екологични причини, като например намаляването на общата гъстота на животните.

(425) Трябва да има достатъчно участие в помощта от страна на бенефициера. Това участие представлява окончателно и безвъзвратно решение за бракуване или необратимо закриване на въпросните производствени мощности. Това ще включва или пълното закриване на производствените мощности от съответното предприятие, или, когато е надлежно обосновано, частичното закриване на производствени мощности. От бенефициера трябва да бъдат получени правно обвързващи ангажименти, че закриването на съответните производствени мощности е окончателно и необратимо и че бенефициерът няма да започне същата дейност на друго място. Тези ангажименти трябва да са обвързващи и за всеки бъдещ купувач на дадената земя/съоръжение.

(426) Само предприятия, които действително са произвеждали, и само производствени мощности, които действително са били използвани постоянно през последните пет години преди закриването, отговарят на условията за получаване на помощ. В случаите на производствени мощности, които са били вече окончателно закрити, или чието закриване изглежда неизбежно, не се изисква участие от страна на бенефициера и помощ не се отпуска.

(427) Комисията си запазва правото да добавя допълнителни условия за разрешаване на помощта.

(428) Само предприятия, които изпълняват стандартите на Съюза, отговарят на условията за предоставяне на помощ. Изключват се предприятията, които не изпълняват тези стандарти и които във всички случаи ще бъдат задължени да преустановят производството.

(429) С цел избягване на ерозията и други отрицателни ефекти върху околната среда, откритата земеделска земя, извадена от селскостопанска употреба, трябва по принцип да бъде залесена или превърната в природна площ в рамките на период от две години по начин, който гарантира избягването на отрицателните ефекти върху околната среда. Откритите земеделски земи могат да бъдат използвани отново 20 години след действителното закриване на производствените мощности. Дотогава подобни земеделски земи трябва се поддържат в добро земеделско и екологично състояние, в съответствие с дял VI, глава I от Регламент (ЕС) № 1306/2013, както и със съответните разпоредби за прилагането му. Закриването на съоръженията, обхванати от Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁶⁾ трябва да се извършва в съответствие с членове 11 и 22 от посочената директива, съгласно които се изисква да бъдат предприети неопходимите мерки за избягване на всякакъв риск от замърсяване, както и работната площадка да бъде приведена в задоволително състояние.

⁽⁷⁵⁾ Вж. определението за селскостопански сектор в точка (35)2 от настоящите насоки.

⁽⁷⁶⁾ Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

- (430) Помощ, отпусната по схема за помощ, трябва да бъде достъпна за всички предприятия, отговарящи на условията.

Допустими разходи

- (431) Помощта покрива компенсацията за загубата на стойност на активите, измерена спрямо тяхната текуща продажна цена.
- (432) В допълнение към компенсацията за загубата на стойност на активите може да бъде извършено плащане за поощрение за закриване на производствени мощности поради екологични причини, като то не може да надвишава 20 % от стойността на активите.
- (433) Може да се отпусне също помощ за компенсация на разходите по унищожаване на производствените мощности.
- (434) Може също така да бъде изплатена помощ за компенсиране на задължителните социални разходи вследствие прилагането на решението за закриване на производствени мощности.
- (435) Помощ за залесяване и превръщане на земя в природна площ трябва да се предоставя в съответствие с правилата, посочени в част II, раздели 2.1.1 и 2.1.2, и правилата относно непроизводствените инвестиции, посочени в част II, раздел 1.1.1.1.

Интензитет на помощта

- (436) Максималните размери на помощта са, както следва:
- (а) до 100 % за компенсиране на загубата на стойност на активите, за компенсиране на разходите за унищожаване на производствени мощности и за компенсиране на задължителните социални разходи, възникващи в резултат на прилагането на решението за закриване на производствени мощности;
- (б) до 120 % за компенсиране на загубата на стойност на активите, когато закриването на производствени мощности е направено по екологични причини.

1.2.2.2. Закриване на производствени мощности по други съображения

- (437) Комисията ще разглежда помощта за закриване на производствени мощности по съображения, различни от посочените в раздел 1.2.2.1, като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (438) Закриването на производствени мощности трябва да се извършва с цел реструктуриране на сектора, диверсификация или ранно пенсиониране.
- (439) Условията по точки (425)—(429) трябва да са изпълнени.
- (440) Не може да се отпуска помощ, която би нарушила механизмите на общата организация на пазарите на селскостопански продукти. Схемите за помощ за секторите, в които има ограничения в обема на производството или квоти, ще бъдат оценявани поотделно за всеки отделен случай.
- (441) Помощта трябва да е част от програма, която има определени цели и конкретен график, насочени към реструктуриране на сектора, диверсификация или ранно пенсиониране.
- (442) За да се осигури непосредствено отражение върху пазара, срокът на схемите за помощи за закриване на производствени мощности следва да е ограничен до шест месеца за периода за събиране на заявления за участие и до допълнителен период от дванадесет месеца за действителното закриване. Комисията няма да приема схеми за помощ със срок, превишаващ три години, тъй като опитът показва, че такива програми могат да доведат до отлагане на необходимите промени.
- (443) Схемата за помощ следва да е достъпна за всички икономически оператори в дадения сектор при равни условия. С цел да се постигне максимален ефект държавата членка трябва да използва прозрачна система от покани за заявяване на интерес, като публично поканва всички потенциално заинтересовани предприятия да участват; в същото време организацията на схемата за помощ трябва да бъде управлявана по такъв начин, че нито да се изискват, нито да се облекчават антиконкурентни споразумения или съгласувани практики между засегнатите предприятия.

Допустими разходи и интензитет на помощта

(444) Прилагат се разпоредбите относно допустимите разходи и интензитета на помощта в част II, раздел 1.2.2.1 от настоящите насоки, с изключение на разходите по точка (432).

1.3. Други видове помощ в селскостопанския сектор**1.3.1. Помощ за животновъдния сектор**

(445) Комисията се отнася положително към помощ, която допринася за запазване и подобряване на генетичното качество в сектора на животновъдството в ЕС. Поради това тя ще разглежда помощта за животновъдния сектор като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.

(446) Настоящият раздел се прилага за МСП с дейност в първичното селскостопанско производство. Комисията няма да разрешава държавна помощ в полза на големи предприятия за разходите по настоящия раздел.

(447) Помощта следва да се предоставя в натура и да не включва директни плащания към бенефициерите.

Допустими разходи

(448) Помощта покрива изготвянето и поддържането на родословни книги, както и за изследвания, извършвани от трети лица или от името на трети лица, за определяне на генетичното качество или продуктивността на животните, с изключение на помощта, отпускана за покриване на разходите по мерките за контрол, осъществявани от собственика на животните и рутинния качествен контрол на млякото.

(449) Допустимите разходи включват:

(a) следните административни разходи за изготвяне и поддържане на родословните книги по точка (449):

(i) събиране и управление на данни за животните, например произход на животното, дата на раждане, дата на осеменяване, дата на смърт и причините за нея, и експертно оценяване, актуализиране и обработка на данните, необходими за изготвянето и поддържането на родословни книги;

(ii) административна работа по регистрирането на съответните данни за животните в родословните книги;

(iii) актуализация на софтуера за управление на данните в родословните книги;

(iv) публикуване онлайн на информацията относно родословните книги, както и на данни от родословните книги; или

(v) други свързани административни разходи;

(b) следните разходи за изследвания за определяне на генетичното качество или продуктивността на животните по точка (448):

(i) разходи за изследвания или проверки;

(ii) свързани разходи за събиране и оценка на данните, получени от такива изследвания и проверки във връзка с подобряване на здравето на животните и повишаване на нивото на защита на околната среда;

(iii) свързани разходи за събиране и оценка на данните, получени от такива изпитвания и проверки, чиято цел е да се направи оценка на генетичното качество на животните за прилагането на модерни техники на размножаване и за опазването на генетичното разнообразие; или

(iv) други свързани разходи.

Интензитет на помощта

(450) Помощта за финансиране на административните разходи по създаване и поддържане на родословни книги може да се разреши до 100 %.

(451) Помощ за разходите по изследвания, извършвани от трети лица или от името на трети лица, за определяне на генетичното качество или продуктивността на животните, се разрешава до 70 %.

1.3.2. Помощ за рекламни мерки в полза на селскостопански продукти

- (452) Комисията ще разглежда помощта за рекламни мерки в полза на селскостопански продукти като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (453) Настоящият раздел се отнася за целия селскостопански сектор⁽⁷⁷⁾. Бенефициерите на помощ за организирането на конкурси, търговски панаири или изложения, посочени в точка (464), буква а), могат да бъдат само МСП.
- (454) Рекламната дейност трябва да осведомява обществеността за специфични качества на селскостопански продукти, например чрез организиране на конкурси, участия в търговски панаири и мероприятия за връзки с обществеността, чрез популяризиране на научни познания, чрез публикации с фактологична информация, или да стимулира икономическите оператори или потребителите да купуват въпросния продукт чрез рекламни кампании.
- (455) Рекламната кампания трябва да е съсредоточена върху продукти, обхванати от схеми за качество, както е определено в точка (282), или да е от общ характер и в полза на всички производители на съответния продукт.
- (456) Рекламната кампания трябва да е в съответствие с член 2 от Директива 2000/13/ЕО⁽⁷⁸⁾ и, където е целесъобразно, със специфичните правила за етикетиране.
- (457) Държавите членки трябва да изпратят представителна извадка на рекламните материали, когато уведомяват за помощ или за схема за помощ за рекламна кампания. Ако материалите не са налични към момента на уведомлението, следва да се поеме ангажимент за представянето им на по-късен етап и във всеки случай преди започването на рекламната кампания.
- (458) Рекламните кампании, надхвърлящи прага за уведомление, посочен в точка (37), буква б), подлежат на индивидуално уведомление.
- (459) Рекламни мерки могат да провеждат групи производители или други организации, независимо от техния размер. Когато рекламната мярка се провежда от групи производители или други организации, членството в такива групи или организации не следва да е условие за участие и всяко участие в смисъл на административни разходи за съответната група или организация трябва да е ограничено до разходите за изпълнение на рекламната мярка.
- (460) Помощта трябва да се предоставя:
- (а) в натура; или
 - (б) въз основа на възстановяване на действителните разходи, извършени от бенефициера.
- (461) чрез дерогация от точка (461), помощ за рекламни кампании трябва да се предоставя само в натура посредством субсидирани услуги.
- (462) Когато помощта се предоставя в натура, тя не трябва да включва директни плащания на бенефициерите, но трябва да се изплаща на провеждащия рекламните мерки.
- (463) Помощта за символични награди по точка (465), буква а), подточка v) се изплаща на провеждащия рекламните мерки само ако наградата е била действително предоставена и при представяне на доказателство за нейното предоставяне.

Допустими разходи

- (464) Допустимите разходи по помощ за реклама на селскостопански продукти в рамките на Съюза са следните:
- (а) за организиране и участие в конкурси, търговски панаири и изложения, при условие че помощта е достъпна за всички, отговарящи на критериите, в съответната област, въз основа на обективно определени условия:
 - (i) разходи за участие;
 - (ii) пътни разходи и разходи за превоз на животни;

⁽⁷⁷⁾ Вж. определението за селскостопански сектор в точка (35)2 от настоящите насоки.

⁽⁷⁸⁾ Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно етикетирането, представянето и рекламата на храните (ОВ L 109, 6.5.2000 г., стр. 29).

- (iii) разходи за публикации и уебсайтове за обявяване на събитието;
 - (iv) наемане на помещения и щандове и разходи за тяхното сглобяване и разглобяване;
 - (v) символични награди на стойност до 1 000 EUR на награда и на победител в конкурс;
- (б) разходи за публикации на хартиен и електронен носител, на уебсайтове, за рекламни клипове в електронни медии, по радиото и телевизията, насочени към представяне на фактологична информация относно производители от определен район или на даден продукт, при условие че информацията е неутрална и че всички заинтересовани производители разполагат с еднакви възможности да бъдат представени в разпространената информация;
- (в) разходи за разпространение на научни познания и фактологична информация относно
- (i) схеми за качество, посочени в точка (282), които са отворени за селскостопански продукти от други държави членки и трети държави;
 - (ii) генерични селскостопански продукти и техните хранителни предимства и предлаганите приложения на такива продукти;
- (г) разходи за насочени към потребителите рекламни кампании, организирани в медиите или в магазините за търговия на дребно, както и за всички рекламни материали, които се раздават директно на потребителите.

Позоваване на конкретно предприятие, марка или произход

- (465) Рекламните дейности по точка (465), буква в) и рекламните кампании по точка (465), буква г), и по-специално рекламните дейности, които са общи по характер и в полза на всички производители на съответния вид продукт, не трябва да упоменават конкретно предприятие, марка или произход. Рекламните кампании по точка (465), буква г) не трябва да са обвързани с продуктите на едно или повече конкретни предприятия.
- (466) Същевременно, ограничението за позоваване на произход не се прилага за рекламните дейности и рекламните кампании по точка (465), букви в) и г), чието ударение пада върху продукти, обхванати от схеми за качество, както е посочено в точка (282), при условие че са изпълнени следните условия:
- (а) когато рекламната дейност поставя ударение върху признати от Съюза наименования, тя може да се позовава на произхода на продуктите, при условие че позоваването съответства строго на регистрираното от Съюза;
 - (б) когато дейността се отнася до продукти, обхванати от схеми, различни от схемите за признати от Съюза наименования, произходът на продуктите може да бъде посочен, при условие че му е отделено второстепенно място в съобщението. За определяне дали дадено позоваване на произход е на второстепенно място, Комисията взема предвид общото количество текст и/или размера на символа, включително изображенията, както и общото представяне, позоваващо се на произход, в сравнение с текста и/или символа, които се отнасят до ключовото послание за продажбата, т.е. частта от рекламата, която не е съсредоточена върху произхода на продукта.

Интензитет на помощта

- (467) Интензитетът на помощта за допустимите разходи по точка (465), букви а)—в) е до 100 % от допустимите разходи.
- (468) Интензитетът на помощта за рекламни кампании по точка (465), буква г) във връзка с точка (456), чието ударение пада върху продукти, обхванати от схеми за качество, не може да надвишава 50 % от допустимите разходи за кампанията. Ако секторът участва с най-малко 50 % от разходите, независимо от формата на участието, например специални такси, интензитетът на помощта може да бъде до 100 %⁽⁷⁹⁾.
- (469) Интензитетът на помощта за кампании за общо популяризиране по точка (465), буква г), във връзка с точка (455), може да покрива до 100 % от допустимите разходи.

⁽⁷⁹⁾ Дело T-139/09, Франция/Комисия, Сборник 2012 г.

Реклама в трети страни

(470) Комисията проучва държавната помощ за реклама в трети страни и я обявява за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя е в съответствие с условията по Регламент (ЕС) № 3/2008. Комисията обаче няма да обяви за съвместима държавната помощ за реклама, която:

(а) е предоставена на конкретни предприятия или търговски марки;

(б) носи риск за продажбите или дискредитира продукти от други държави членки.

1.3.3. *Помощ за най-отдалечените райони и за малките острови в Егейско море*

(471) Комисията ще разглежда помощта за най-отдалечените райони и за малките острови в Егейско море като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3 от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.

(472) Настоящият раздел се отнася за целия селскостопански сектор⁽⁸⁰⁾.

(473) По отношение на най-отдалечените райони в съответствие с член 23, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 228/2013, членове 107, 108 и 109 от Договора не се прилагат по отношение на следните помощи, предоставяни от държавите членки в съответствие с посочения регламент:

(а) мерки в полза на местните земеделски производства съгласно глава IV от посочения регламент;

(б) помощи, отпуснати от Франция в сектора на захарта в съответствие с член 23, параграф 3 от посочения регламент;

(в) помощи за фитосанитарни програми съгласно член 24 от посочения регламент; както и

(г) помощи, предоставени от Испания за производството на тютюн на Канарските острови по член 28 от посочения регламент.

(474) Освен в тези случаи, правилата за държавната помощ се прилагат за мерки по отношение на най-отдалечените райони със следните особености: в член 23, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 228/2013 се предвижда, че Комисията може да разреши оперативни помощи в сектори, които произвеждат, преработват и търгуват със селскостопански продукти, които попадат в обхвата на приложение I към Договора, за които се прилагат членове 107, 108 и 109 от Договора, с оглед смекчаване на специфични ограничения за земеделието в най-отдалечените райони в резултат на тяхната изолираност, островен характер и изключителна отдалеченост.

(475) По отношение на малките острови в Егейско море в съответствие с член 17, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 229/2013, членове 107, 108 и 109 от Договора не се прилагат за направените по глави III и IV от посочения регламент плащания от Гърция в съответствие с посочения регламент.

(476) Освен в тези случаи, правилата за държавната помощ се прилагат за мерки по отношение на малките острови в Егейско море със следните особености: в член 17, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 229/2013 се предвижда, че Комисията може да разреши оперативни помощи в сектори, които произвеждат, преработват и търгуват със селскостопански продукти, които попадат в обхвата на приложение I към Договора, за които се прилагат членове 107, 108 и 109 от Договора, с оглед смекчаване на специфични ограничения за земеделието на малките острови в Егейско море в резултат на тяхната изолираност, малък размер, планински терен и климат, икономическа зависимост от малък брой продукти и отдалеченост от пазарите.

⁽⁸⁰⁾ Вж. определението за селскостопански сектор в точка (35)2 от настоящите насоки.

Допустими разходи

- (477) Допълнителните транспортни разходи на селскостопански продукти, които са били произведени в най-отдалечените региони и на малките острови в Егейско море, са допустими за компенсирани при следните условия:
- (а) производствената дейност на бенефициерите е в най-отдалечените райони и на малките острови в Егейско море;
 - (б) помощта може предварително да бъде изразена количествено по обективен начин въз основа на фиксирана сума или сума за тонкилометър или друга подходяща единица;
 - (в) допълнителните транспортни разходи се изчисляват въз основа на пътуването на продуктите в рамките на националните граници на съответната държава членка, като се използват средствата за транспорт, които са най-евтини за бенефициера, като се вземат предвид външните разходи по отношение на околната среда;
 - (г) за най-отдалечените региони, допустимите допълнителни транспортни разходи може да включват разходите за превоз на селскостопански продукти от мястото на тяхното производство до местата в най-отдалечените райони, където те се преработват допълнително.
- (478) Комисията ще проучи поотделно всяко предложение за отпускане на държавна помощ за други разходи, различни от транспортните разходи, която има за цел да посрещне нуждите на най-отдалечените райони и малките острови в Егейско море въз основа на общите принципи на оценяване и специфичните законови разпоредби, прилагани към тези райони, имайки предвид също, ако е приложимо, и съвместимостта на тези мерки с програмите за развитие на селските райони във въпросните райони и техния ефект върху конкуренцията — както в засегнатите райони, така и в други части на Съюза.

1.3.4. Помощ за комасация на селскостопанска земя

- (479) Комисията ще разглежда помощта за комасация на селскостопанска земя като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.

Допустими разходи

- (480) Допустимите разходи трябва да са ограничени до разходите за правни, административни и проучвателни дейности във връзка с комасацията на земята.

Интензитет на помощта

- (481) Интензитетът на помощта трябва да бъде до 100 % от реално извършените разходи.

1.3.5. Помощ за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение

- (482) Помощта за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение в сектора на селското стопанство ще се оценява в съответствие с приложимите Насоки на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение и техните изменящи или заменящи текстове⁽⁸¹⁾.
- (483) По отношение на помощта за оздравяване и реструктуриране на предприятия с дейност в първичното производство на селскостопански продукти, се прилагат обаче следните изключения:
- (а) чрез дерогация от точка 79 от Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение Комисията може да освободи и помощта за МСП от изискването за индивидуално уведомяване, ако съответното МСП не отговаря на нито един от критериите, определени в точка 10 от Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение;

⁽⁸¹⁾ Проект на Насоки за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднение е публикуван на адрес: http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_state_aid_rescue_restructuring/index_en.html

- (б) принципът, че помощ за оздравяване или реструктуриране следва да бъде предоставяна само веднъж, се прилага и за сектора на първичното производство на селскостопански продукти; същевременно, вместо периода от 10 години, посочена в раздел 3.3 от Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение, се прилага период от пет години.

1.3.6. *Помощ за научноизследователска и развойна дейност в селскостопанския сектор*

- (484) Комисията ще разглежда помощта за научноизследователска и развойна дейност в селскостопанския сектор като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3 от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (485) Настоящият раздел се отнася за целия селскостопански сектор ⁽⁸²⁾.
- (486) Подпомаганият проект трябва да е от интерес за всички предприятия с дейност в конкретния селскостопански сектор или подсектор.
- (487) Преди датата на началото на подпомагания проект следната информация трябва да бъде публикувана в интернет:
- (а) че подпомаганият проект се осъществява;
 - (б) целите на подпомагания проект;
 - (в) приблизителната дата на публикуване на резултатите от подпомагания проект;
 - (г) мястото на публикуване в интернет на резултатите от подпомагания проект;
 - (д) уточнение, че резултатите са достъпни безплатно за всички предприятия с дейност в съответния сектор или подсектор на селското стопанство.
- (488) Резултатите от подпомагания проект трябва да се публикуват в интернет от крайната дата на подпомагания проект или от датата, на която на членовете на дадена организация бъде предоставена информация относно тези резултати, в зависимост от това коя от двете дати е по-ранна. Резултатите трябва да останат на разположение в интернет за срок от минимум пет години, считано от датата на приключване на подпомагания проект.
- (489) Помощта трябва да се отпуска пряко на научноизследователската и разпространяващата знания организация. Мярката не трябва да включва предоставянето на помощ, основана на цената на селскостопанските продукти, на предприятия с дейност в селскостопанския сектор.

Допустими разходи

- (490) Допустимите разходи включват следното:
- (а) разходи за персонал — изследователи, специализиран технически персонал и друг помощен персонал, доколкото те са наети за научноизследователския проект;
 - (б) разходи за инструменти и оборудване, доколкото те се използват, и за периода, през който се използват за проекта; ако въпросните инструменти и оборудване не се използват за проекта през целия им експлоатационен срок, за допустими разходи се считат само амортизационните отчисления за срока на проекта, изчислени въз основа на общоприети счетоводни принципи;
 - (в) разходи за сгради и земя, доколкото те се използват за проекта и за неговия срок. По отношение на сградите за допустими разходи се считат само амортизационните отчисления за срока на проекта, изчислени въз основа на общоприети счетоводни принципи. По отношение на земята разходите за търговски трансфер или реално извършените капиталови разходи са допустими;

⁽⁸²⁾ Вж. определението за селскостопански сектор в точка (35)2 от настоящите насоки.

- (г) разходи по договори за възлагане на научни изследвания, знания и патенти, закупени или лицензирани от външни източници на принципа на сделката между несвързани лица, както и разходи за консултантски и еквивалентни услуги, използвани изключително за проекта;
- (д) допълнителни административни разходи и други оперативни разходи, включително разходи за материали, консумативи и други подобни продукти, извършени пряко в резултат от проекта.

Интензитет на помощта

(491) Интензитетът на помощта трябва да е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

(492) Помощ за научноизследователска и развойна дейност в селскостопанския сектор, която не отговаря на посочените по-горе условия, ще се оценява в съответствие с приложимата Рамка за държавната помощ за научноизследователска, развойна дейност и иновации⁽⁸³⁾.

Глава 2 Помощ в сектора на горското стопанство, която се съфинансира от ЕЗФРСР, отпусната като допълнително национално финансиране към такива съфинансирани мерки или като чиста държавна помощ

(493) Секторът на горското стопанство не попада в обхвата на член 42 от Договора и на приложение I към него. Членове 107, 108 и 109 от Договора се прилагат към помощите, които отпускат държавите членки за сектора на горското стопанство. Макар производството на естествен корк, необработен, натрошен, гранулиран или пулверизиран корк, отпадъци от корк (код по КН 4501) и производството на кестени (*Castanea spp.*) (код по КН 0802 41 00) да попада в обхвата на приложение I към Договора, помощта за дейности в горското стопанство, свързани с посочените видове дървета, е в обхвата на настоящата глава от насоките.

(494) В съответствие с целта на Съюза, обявена в съображение 20, членове 4 и 5 от Регламент (ЕО) № 1305/2013, помощта за устойчиво и съобразено с климата земеползване включва развитието на горските райони и устойчивото управление на горите. Настоящите насоки имат за цел осигуряването на съгласуваност с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и неговите актове за изпълнение и делегирани актове и с общите принципи на държавната помощ. Тези принципи засягат отразените в настоящите насоки допустими разходи и интензитети на помощта.

(495) Разпоредбите на глава 2 от настоящите насоки не засягат възможността за предоставяне на държавна помощ за сектора на горското стопанство по силата на разпоредбите на законодателството на Съюза, които са общи или за всички сектори, или за търговията и промишлеността, както е посочено в точка (34) от настоящите насоки. Помощта за инвестиции в енергоспестяване и възобновяеми източници на енергия е изключена от обхвата на част II, глава 2 от настоящите насоки, тъй като тази помощ следва да е съобразена с Насоките на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда и за енергетиката в периода 2014—2020 г., освен ако е освободена от задължението за уведомяване. Същевременно, в съответствие с член 5, параграф 5, буква в), член 21, параграф 1, буква д) и член 26 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, настоящите насоки обхващат инвестициите, свързани с използването на дървесина като суровина или източник на енергия, което е ограничено до всички работни дейности, предхождащи промишлената преработка. Настоящите насоки не се прилагат за основаната на горското стопанство промишленост.

(496) Съгласно настоящата глава Комисията ще обявява държавната помощ в сектора на горското стопанство за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със специфичните изисквания по раздели 2.1—2.9 по-долу.

⁽⁸³⁾ ОВ С 198, 27.6.2014 г., стр. 1.

- (497) Настоящата глава обхваща помощта за сектора на горското стопанство според посоченото в точка (23), буква б) от настоящите насоки.
- (498) Структурата на собственост и управлението на горите в ЕС са разнообразни. В членове 22—26 и член 34 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 са установени специфични ограничения по отношение на потенциалните бенефициери на помощ по съфинансирани от ЕЗФРСР мерки в сектора на горското стопанство. За мерките в областта на горското стопанство, които са част от програма за развитие на селските райони и които се ползват от подпомагане от ЕЗФРСР, се прилагат ограниченията по отношение на обхвата на бенефициерите на помощта, определени в Регламент (ЕС) № 1305/2013, с изключение на тропичните или субтропичните гори и горските площи на териториите на Азорските острови, островите Мадейра, Канарските острови, малките острови в Егейско море по смисъла на Регламент (ЕС) № 229/2013 и френските отвъдморски департаменти в част II, раздели 2.1.1—2.1.5 от настоящите насоки. С цел допълване на политиката за развитие на селските райони на ЕС, ограниченията по отношение на потенциалните бенефициери не се прилагат за мерките за сектора на горското стопанство, подобни на мерки за развитие на селските райони, които се финансират изключително с национални средства, нито за конкретните мерки за помощ, посочени в част II, раздели 2.8 и 2.9 от настоящите насоки. Същевременно, по отношение на инвестициите в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията с горски продукти и в създаването на група производители, според посоченото в раздели 2.1.5 и 2.7, съответно ограниченията за размера на допустимите бенефициери следва винаги да се прилагат в съответствие с член 26 и член 27 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

2.1. **Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване жизнеспособността на горите**

- (499) Комисията ще разглежда помощта за развитие на горските райони и подобряване жизнеспособността на горите като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (500) Настоящият раздел се отнася за помощта за залесяване и създаване на гористи местности, създаване на агро-лесовъдни системи, превенция и възстановяване на горите от горски пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични условия, катастрофични събития и събития, свързани с изменението на климата, нашествие от вредители и поява на болести, инвестиции за подобряване на устойчивостта и екологичната стойност, както и на потенциала на горските екосистеми за смекчаване на последствията от изменението на климата и инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията с горски продукти.
- (501) Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г., публикувана на 3.5.2011 г.⁽⁸⁴⁾, насърчава изготвянето на планове за управление на горите, за да се гарантира устойчивостта им, когато се предоставя финансиране от ЕС. Съответно когато по Регламент (ЕС) № 1305/2013 се изисква конкретна мярка в областта на горското стопанство, която е част от програма за развитие на селските райони и е предназначена за стопанства над определен размер, да бъде определена от държавите членки в техните програми за развитие на селските райони или по друг начин, условие за помощта е представянето на съответната информация от план за управление на горите или равностоен инструмент в съответствие с устойчивото управление на горите, определено от Втората министерска конференция за защита на горите в Европа, проведена през 1993 г.⁽⁸⁵⁾ („устойчиво управление на горите“). Това изискване не се отнася за помощта за горското стопанство по настоящите насоки, която се финансира изключително от националните бюджети.

⁽⁸⁴⁾ Вж. Съобщение от Комисията до Европейския парламент, Съвета, Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите: „Нашата застраховка живот, нашият природен капитал: стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г.“ (COM(2011) 244 final).

⁽⁸⁵⁾ Втора министерска конференция за защита на горите в Европа, 16—17 юни 1993 г., Хелзинки/Финландия, „Резолюция Н1 — общи насоки за устойчивото управление на горите в Европа“.

Допустими разходи

- (502) Оборотният капитал следва да не се разглежда като допустим разход за инвестиции в сектора на горското стопанство. Следните общи допустими разходи за инвестиции са определени в член 45 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.
- (а) изграждането, придобиването, включително на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество, като закупена земя бива допустима само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие; при изключителни и добре обосновани случаи лимитът може да надхвърля процента за операции, свързани със съхранение на околната среда;
 - (б) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;
 - (в) общите разходи, свързани с разходите, посочени в букви а) и б), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за съвети относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост остават допустими като разходи дори когато, въз основа на резултатите от тях, не са извършени разходи по букви а) и б);
 - (г) придобиването или разработката на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права и търговски марки;
 - (д) разходите за изработване на планове за управление на горите, както и на техни равностойни инструменти;
 - (е) други разходи, свързани с договори за лизинг, например марж на лизингодателя, разходи за рефинансиране на лихви, административни разходи и разходи за застраховка, могат да не са допустими разходи.
- (503) В допълнение, целите и естеството на мерките в областта на горското стопанство, съгласно предвиденото в Регламент (ЕС) № 1305/2013, определят кои операции, включително еднократни интервенции, могат да отговарят на условията за предоставяне на помощ. С оглед на съгласуваността с Регламент (ЕС) № 1305/2013 допустимите разходи за мерки в горското стопанство съгласно настоящите насоки са в съответствие с допустимите разходи, приложими за специфичната за горското стопанство мярка в Регламент (ЕС) № 1305/2013.

2.1.1. *Помощ за залесяване и създаване на гористи местности*

- (504) Комисията ще разглежда помощта за залесяване и създаване на гористи местности като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.

Бенефициери на помощта

- (505) Помощта за разходи за създаване и годишната премия могат да се предоставят на публични и частни собственици на земя и техни сдружения.
- (506) Помощта за залесяване на земя, собственост на обществени органи, или за бързорастящи дървета, покрива само разходите за създаване. В случай на държавни земи помощ може да бъде отпусната ако субектът, стопанисващ такава земя, е частен субект или община.

Допустими разходи

- (507) Помощта покрива разходите за създаване на гори и гористи местности на земеделски и неземеделски земи. Помощ под формата на годишна премия за хектар може да бъде допълнително предоставена за покриване на разходите за пропуснати земеделски приходи и поддръжка, включително ранни и късни почиствания, за максимален срок от дванадесет години.
- (508) Не се допуска предоставянето на помощ за засаждане на дървесни видове с кратък цикъл на ротация, коледни елхи или бързорастящи дървета за производството на енергия. Засадените растителни видове трябва да са пригодени към екологичните и климатичните условия на района и да отговарят на минимални екологични изисквания.

- (509) Следните минимални екологични изисквания се прилагат в контекста на залесяването и създаването на гористи местности:
- (а) чрез избора на видовете за засаждане, районите и методите за използване трябва да се избегне неподходящото залесяване на уязвимите местообитания, например торфища и влажни зони, и отрицателните въздействия върху зони с висока екологична стойност, включително райони със земеделие с висока природна стойност. В зоните от мрежата „Натура 2000“, съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета⁽⁸⁶⁾ и Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽⁸⁷⁾, трябва да се разрешава само залесяване, което съответства на целите на управлението на тези зони и е съгласувано с органа на държавата членка, който отговаря за прилагането на „Натура 2000“;
 - (б) при избора на видове, сортове, екотипове и произход на дърветата трябва да се вземат предвид необходимостта от устойчивост на изменението на климата и на природни бедствия, състоянието на почвите и водите в съответната област, както и потенциално инвазивният характер на видовете при местни условия, както са определени от държавите членки. От бенефициера трябва да се изисква да опазва и да се грижи за горите поне през периода, за който се плаща премията за пропуснати приходи от селскостопанска дейност и разходи за поддръжка. Това трябва да включва поддържане и, където е необходимо, прорезждане или паша в интерес на бъдещото развитие на гората, както и регулиране на конкуренцията с тревиста растителност и избягване на разрастването на леснозапалим подлес. По отношение на бързо растящите видове държавите членки трябва да определят минималното и максималното време преди отсичане. Минималното време не трябва да е по-малко от 8 години, а максималното — не повече от 20 години;
 - (в) в случаите, когато поради трудни екологични или климатични условия, включително влошаване на околната среда, не може да се очаква засаждането на многогодишни дървесни видове да доведе до установяване на горска покривка, както е определено в рамките на приложимото национално законодателство, държавата членка може да позволи на бенефициера да установи друго дървесно покритие. Бенефициерът трябва да осигури еднакво ниво на грижи и защита както по отношение на горите;
 - (г) в случай на операции по залесяване, които водят до създаването на гори с размер над определен праг, който се определя от държавите членки, дейността трябва да се състои от:
 - (i) засаждане изключително на екологично приспособени видове и/или видове, устойчиви на изменението на климата в съответния биогеографски район, за които чрез оценка на въздействието е установено, че не застрашават биологичното разнообразие и екосистемните услуги и не оказват отрицателно въздействие върху човешкото здраве; или
 - (ii) три вида, които включват поне 10 % широколистни дървета на район или поне три дървесни вида или сорта, като най-малко представеният вид съставлява поне 10 % от района.
- (510) В райони, където залесяването е затруднено от тежки почвено-климатични условия, помощ може да се предоставя за засаждането на други многогодишни дървесни видове като храсти или храстовидна растителност, подходящи за местните условия.
- (511) Уведомлението до Комисията следва да съдържа надлежно описание, показващо, че са спазени условията на точка (510) по-горе, и обосновка на всяка приложена дерогация.

Интензитет на помощта

(512) Помощ може да бъде разрешена за до 100 % от допустимите разходи.

2.1.2. *Помощ за създаване на агро-лесовъдни системи*

(513) Комисията ще разглежда помощта за създаване на агро-лесовъдни системи като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.

⁽⁸⁶⁾ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7) (Директива за местообитанията).

⁽⁸⁷⁾ Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици, ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7 (Директивата за птиците).

- (514) Помощта може да се отпуска за създаване на системи за земеползване, при които се отглеждат комбинирано дървета и селскостопански култури на една и съща площ, както е посочено в точка (35)65 от настоящите насоки.

Бенефициери на помощта

- (515) Помощ може да се предоставя на частни собственици на земя, общини и техни сдружения.

Допустими разходи

- (516) Помощта покрива разходите по създаване, а годишна премия за хектар може да се отпуска за покриване на разходите за поддръжка за максимален период от пет години.

- (517) Държавите членки трябва да определят минималния и максималния брой дървета на хектар, като се съобразяват с местните почвено-климатични и екологични условия, горските видове и с необходимостта от осигуряване на устойчиво земеделско ползване на земята.

Интензитет на помощта

- (518) Помощта може да бъде до 80 % от общия размер на допустимите инвестиции за създаване на агро-лесовъдни системи, както и до 100 % от размера на годишната премия.

2.1.3. *Помощ за предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, други неблагоприятни климатични събития, нашествия на вредители по растенията и катастрофични събития*

- (519) Комисията ще разглежда помощта за предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, други неблагоприятни климатични събития, нашествия на вредители по растенията и катастрофични събития, като съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 2, буква б) или, според случая, член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.

Бенефициери на помощта

- (520) Помощ може да се предоставя на частни и публични стопани на гора и на други частни и публични субекти и техните сдружения.

Допустими разходи

- (521) Помощта покрива разходите за:

- (а) изграждане на защитна инфраструктура; в случай на противопожарни просеки помощта може да покрива също участие за финансиране на разходите за поддръжка; не може да се предоставя помощ за свързани със селското стопанство дейности в райони, в които са поети ангажименти в областта на агроекологията и климата;
- (б) местни превантивни дейности с малък мащаб за борба с пожарите или други природни бедствия, включително използването на тревопасни животни;
- (в) изграждане и усъвършенстване на средства за мониторинг на горски пожари, нашествия на вредители и поява на болести, както и за комуникационна техника;
- (г) възстановяване на горския потенциал, повреден от пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, други неблагоприятни климатични събития, нашествия на вредители по растенията, катастрофични събития и събития, свързани с изменението на климата.

- (522) При възстановяване на горски потенциал по точка (522), буква г) помощ се предоставя, при условие че компетентните публични органи на държавата членка официално признаят въпросното природно бедствие и че то или мерките, приети в съответствие с Директива 2000/29/ЕО за борба, ликвидиране или ограничаване на вредни организми, са причинили унищожаването на най-малко 20 % от съответния горски потенциал.

- (523) В случай на помощ за предотвратяване на щети по горите от нашествие на вредители по растенията, рискът от подобно нашествие трябва да е обоснован от научни доказателства и удостоверен от публична научна организация. Когато е приложимо, в уведомлението трябва да се представи списък на вредните организми, които могат да доведат до нашествие на вредители по растенията.
- (524) Отговарящите на условията за подпомагане операции трябва да са съобразени с изготвения от държавите членки план за опазване на горите. За стопанства над определен размер, който държавите членки определят в програмата за развитие на селските райони, когато мярката се съфинансира от ЕЗФРСР, условие за помощта трябва да бъде представянето на съответната информация от план за управление на горите или равностоен инструмент в съответствие с устойчивото управление на горите, определено от Втората министерска конференция за защита на горите в Европа, проведена през 1993 г., с подробно формулирани превантивни цели.
- (525) Само горските райони, класифицирани като райони със среден до висок риск от пожари според плана за опазване на горите, изготвен от държавите членки, отговарят на условията за отпускане на помощ за предотвратяване на горски пожари.
- (526) Не се допуска предоставяне на помощ за загуби на доход вследствие на пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, други неблагоприятни климатични събития, нашествие на вредители по растенията, катастрофични събития и събития, свързани с изменението на климата.

Интензитет на помощта

- (527) Помощ може да бъде предоставяна за до 100 % от допустимите разходи.
- (528) Помощта за приемливите разходи по точка (522), буква г) и всички други плащания, получени от бенефициера по други национални или съюзни мерки или застрахователни полици за същите допустими разходи, трябва да са ограничени до 100 % от допустимите разходи.

2.1.4. Помощ за инвестиции за подобряване на устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми

- (529) Комисията ще разглежда помощта за инвестиции за подобряване на устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.

Бенефициери на помощта

- (530) Помощ може да се предоставя на физически лица, частни и публични стопани на гора и на други частни и публични субекти и техните сдружения.

Допустими разходи

- (531) Инвестициите следва да са насочени към изпълнение на поети ангажменти по екологичните цели за предоставяне на услугите, предлагани от екосистемите, и/или за увеличаване на привлекателността на горите или залесените площи за отдих и почивка в съответния район или подобряване на потенциала на екосистемите за смекчаване на последиците от изменението на климата, без да се изключват икономическите ползи в дългосрочен план.

Интензитет на помощта

- (532) Помощ може да бъде предоставяна за до 100 % от допустимите разходи.

2.1.5. Помощ за инвестиции в лесовъдни технологии и в преработка, мобилизиране и търговия с горски продукти

- (533) Комисията ще разглежда помощта за инвестиции в лесовъдни технологии и в преработка, мобилизиране и търговия с горски продукти като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.

- (534) Държавите членки трябва да изискват спазване на минимални стандарти за енергийна ефективност за подпомаганите инвестиции в инфраструктура за енергия от възобновяеми източници, която потребява или произвежда енергия, ако такива стандарти съществуват на национално равнище.
- (535) Инвестициите в инсталации, чиято основна цел е производството на електроенергия от биомаса, не са допустими за помощ, освен ако не се използва минимален процент на топлинна енергия, който се определя от държавите членки.
- (536) Помощта за проекти за биоенергия е ограничена до биоенергията, която отговаря на приложимите критерии за устойчивост, определени в законодателството на Съюза, включително в член 17, параграфи 2—6 от Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

Бенефициери на помощта

- (537) Помощ може да се отпуска на частни стопани на гора, общини и техни сдружения и на МСП за инвестиции. За териториите на Азорските острови, островите Мадейра, Канарските острови, малките острови в Егейско море по смисъла на Регламент (ЕИО) № 2019/93 и френските отвъдморски департаменти за предприятия, които не са МСП, също може да се отпускат помощи.

Допустими разходи

- (538) Може да се отпуска помощ за инвестиции за повишаване на потенциала на горското стопанство или свързани с преработка, мобилизиране и търговия с добавена стойност за горските продукти.
- (539) Инвестициите, свързани с подобряване на икономическата стойност на горите, трябва да са оправдани във връзка с очакваното подобряване на горите в едно или повече стопанства и може да включват инвестиции за оборудване и практики за прибиране на реколтата, щадящи почвата и ресурсите.
- (540) Инвестициите, свързани с използването на дървесина като суровина или като източник за производство на енергия, трябва да са ограничени до работните дейности, предхождащи промишлената преработка.

Интензитет на помощта

- (541) Интензитетът на помощ не трябва да надвишава:

- (а) 75 % от размера на допустимите разходи в най-отдалечените региони;
- (б) 75 % от размера на допустимите разходи в малките острови в Егейско море;
- (в) 50 % от размера на допустимите разходи в по-слабо развитите региони и във всички региони, чийто БВП на глава от населението за периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г. е бил под 75 % от средния за ЕС—25 през референтния период, но чийто БВП на глава от населението е над 75 % от средния БВП за ЕС—27;
- (г) 40 % от размера на допустимите разходи в други региони.

2.1.6. Помощ за инвестиции в инфраструктура, свързана с развитието, модернизирането или адаптирането на горското стопанство

- (542) Комисията ще разглежда помощта за инвестиции в инфраструктура, свързана с развитието, модернизирането или адаптирането на горското стопанство като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.

Допустими разходи

- (543) Помощта покрива инвестициите в материални и нематериални активи, които се отнасят до инфраструктура, свързана с развитието, модернизацията или адаптирането на горите, включително достъпа до горска земя, комасацията и мелиорацията на земята, доставките и пестенето на енергия и вода.

Интензитет на помощта

- (544) В случай на непроизводствени инвестиции, насочени изключително към повишаване на екологичната стойност на горите, и инвестиции в горски пътища със свободен и безплатен достъп, които обслужват многофункционалните аспекти на гората, интензитетът на помощта е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

(545) В случай на инвестиции, които повишават краткосрочния или дългосрочния икономически потенциал на горите, интензитетът на помощта трябва да е ограничен до:

- (а) 75 % от размера на допустимите разходи в най-отдалечените региони;
- (б) 75 % от размера на допустимите разходи в малките острови в Егейско море;
- (в) 50 % от размера на допустимите разходи в по-слабо развитите региони и във всички региони, чийто БВП на глава от населението за периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г. е бил под 75 % от средния за ЕС—25 през референтния период, но чийто БВП на глава от населението е над 75 % от средния БВП за ЕС—27;
- (г) 40 % от размера на допустимите разходи в други региони.

2.2. Помощ за неблагоприятни условия във връзка с горските райони по „Натура 2000“

(546) Комисията ще разглежда държавната помощ за неблагоприятни условия във връзка с горските райони по „Натура 2000“ като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.

Бенефициери на помощта

(547) Помощ може да се отпуска на частни стопани на гора и сдружения на частните стопани на гора.

Допустими разходи

(548) Помощта по тази мярка трябва да се предоставя годишно и за хектар гора, за да компенсира бенефициерите за направените допълнителни разходи и пропуснатите приходи, произтичащи от неблагоприятните условия във въпросните райони, свързани с изпълнението на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците.

(549) Следните области могат да отговарят на условията за отпускане на помощ:

- (а) Горските райони по програма „Натура 2000“, определени съгласно Директивата за местообитанията и Директивата за птиците;
- (б) други определени защитени природни зони с екологични ограничения по отношение на горите, които допринасят за прилагане на член 10 от Директивата за местообитанията; при условие че, когато мярката е съфинансирана от ЕЗФРСР като мярка за развитие на селските райони, за всяка програма за развитие на селските райони тези зони не превишават 5 % от определените по „Натура 2000“ зони от нейния териториален обхват; по отношение на мерките за помощ, финансирани изключително от национални фондове, последното териториално ограничение не се прилага.

Размер на помощта

(550) Помощта трябва да е ограничена до следните максимални размери: най-много 500 EUR на хектар годишно през първоначалния период, който не превишава пет години, и най-много 200 EUR на хектар годишно след това. Посочените максимални суми могат да бъдат увеличени в надлежно мотивирани случаи с оглед на специфични обстоятелства, обосновани в програмите за развитие на селските райони или на друго място, ако мярката е изцяло финансирана с национални средства.

2.3. Помощ за горскоекологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите

(551) Комисията ще разглежда помощта за горскоекологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.

(552) Помощта по тази мярка трябва да се отпуска на хектар гора. За горските стопанства над определен праг, който държавите членки определят в програмите си за развитие на селските райони, условие за помощта е представянето на съответната информация от план за управление на горите или равностоен инструмент в съответствие с устойчивото управление на горите, определено от Втората министерска конференция за защита на горите в Европа, проведена през 1993 г.

- (553) Помощта покрива само доброволни ангажименти, които надхвърлят съответните задължителни изисквания, установени от националния закон за горското стопанство или друго приложимо национално законодателство. В случай на съфинансирана от ЕЗФРСР мярка за развитие на селските райони съответното задължително изискване следва да е ясно набелязано и описано в програмата за развитие на селските райони. В случай на мерки за помощ, финансирани изключително с национални средства, съответното задължително изискване следва да е ясно набелязано и описано в уведомлението за държавна помощ.
- (554) Ангажиментите трябва да се поемат за период между пет и седем години. Държавите членки обаче могат да определят по-дълъг период за определени видове ангажименти, когато това е необходимо и надлежно обосновано. В случай на съфинансирана от ЕЗФРСР мярка за развитие на селските райони това следва да бъде указано в програмата за развитие на селските райони. В случай на мерки за помощ, финансирани изключително с национални средства, това следва да бъде указано в уведомлението за държавна помощ.
- (555) Когато е приложимо, следва да се спазват правилата за плащания на площ по член 47 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 и съответните разпоредби на неговия делегиран акт.

Бенефициери на помощта

- (556) Помощ може да се отпуска на публични и частни стопани на гора и други частни и публични субекти и на техните спружения. В случай на държавни гори помощ се отпуска само ако субектът, стопанисващ такава гора, е частен субект или община.
- (557) Публичните и частните субекти отговарят на условията за помощ за опазването и популяризирането на горските генетични ресурси за дейности, които иначе не са обхванати от настоящия раздел.

Допустими разходи и условия за помощта

- (558) Помощта компенсира изцяло или частично размера на допълнителните разходи и пропуснатите доходи на бенефициерите, произтичащи от ангажиментите. При необходимост тя може да покрие и разходи по трансакции на стойност до 20 % от премията по помощта, платима за поети задължения за опазване на околната среда в горите.
- (559) В надлежно обосновани случаи за дейности, свързани с опазване на околната среда, може да бъде отпускана помощ под формата на плащане на фиксирана сума или еднократно плащане на единица за ангажименти за отказване от търговска употреба на дървета и гори, изчислена въз основа на допълнителните разходи и пропуснатите приходи.
- (560) Помощ може да бъде отпускана за опазване и укрепване на горските генетични ресурси за дейности, които не са обхванати от разпоредбите на точките по-горе от настоящия раздел.
- (561) Дейностите за опазване на генетични ресурси в горското стопанство трябва да включват следното:
- цели действия: действия, които насърчават съхранението, характеризирането, събирането и използването на генетични ресурси *in situ* и *ex situ* в горското стопанство, включително публикувани в интернет описи на понастоящем съхранявани *in situ* генетични ресурси, в това число съхранение в горско стопанство, както и колекции *ex situ* и бази данни;
 - съгласувани действия: действия за насърчаване на обмена между компетентни организации в държавите членки на информация за съхранението, характеризирането, събирането и използването на генетични ресурси в горското стопанство на ЕС;
 - съпътстващи дейности — информационни, разпространителски и консултантски дейности, в които участват неправителствени организации и други имащи отношение заинтересовани страни, курсове за обучение и подготовка на технически доклади.

Размер на помощта

- (562) С изключение на помощта за операции за съхранение на генетични ресурси, посочена в точка (561), помощта трябва да е ограничена до максимум 200 EUR на хектар годишно. Тази сума може да бъде увеличена в надлежно мотивирани случаи с оглед на специфични обстоятелства, които следва да бъдат обосновани в програмите за развитие на селските райони или в уведомлението до Комисията.
- (563) За опазването на горските генетични ресурси помощта трябва да е ограничена до 100 % от допустимите разходи.

2.4. Помощ за трансфер на знания и за информационни дейности в сектора на горското стопанство

- (564) Комисията ще разглежда помощта за трансфер на знания и за информационни дейности в сектора на горското стопанство като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (565) Помощта за трансфер на знания и за информационни дейности в полза на лица, ангажирани в сектора на горското стопанство, следва да спазва приложимите съответни условия в част II, раздел 1.1.10.1, с изключение на условията по точка (294), максималният размер на помощта по точка (298) и възможността за изплащане на помощта директно на бенефициера по точка (296).
- (566) Помощта може да покрива посещения за краткосрочен обмен във връзка с управлението на горите и посещения на горски стопанства.
- (567) Продължителността и съдържанието на схемите за краткосрочен обмен във връзка с управлението на горите и посещенията на горски стопанства трябва да бъдат определени, в случай на съфинансирана по ЕЗФРСР мярка — в програмата за развитие на селските райони, а в случай на финансирана с национални средства схема — в уведомлението до Комисията. Такива схеми и посещения трябва да поставят ударение по-специално на устойчиви горски методи и/или технологии, разработването на нови възможности за стопанска дейност и нови технологии, както и към подобряване на устойчивостта на горите.

2.5. Помощ за консултантски услуги в сектора на горското стопанство

- (568) Комисията ще разглежда помощта за консултантски услуги в сектора на горското стопанство като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (569) Помощта за консултантски услуги за стопани на гора в сектора на горското стопанство трябва да се предоставя в съответствие с приложимите условия в част II, раздел 1.1.10.2 от настоящите насоки, и със следните допълнителни разпоредби, свързани с горското стопанство.

Допустими разходи

- (570) Помощта се предоставя за подпомагане на стопаните на гора с оглед да се възползват от консултантски услуги за подобряване на икономическите и екологичните показатели, както и на климатичната съобразеност и устойчивост на изменението на климата на техните стопанства, предприятия и/или инвестиции.
- (571) Консултациите за стопани на гора трябва да обхващат като минимум приложимите задължения съгласно Директивата за местообитанията, Директивата за птиците и Рамковата директива за водите. Консултациите могат да включват и въпроси, свързани с икономическата и екологичната ефективност на горското стопанство.

2.6. Помощ за сътрудничество в сектора на горското стопанство

- (572) Комисията ще разглежда помощта сътрудничество в сектора на горското стопанство като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (573) Помощ за сътрудничество, в което участват най-малко два субекта, в сектора на горското стопанство или в секторите на горското и селското стопанство, трябва да се предоставя в съответствие с условията по част II, раздел 1.1.11.
- (574) За сектора на горското стопанство се прилагат следните допълнителни разпоредби.

Допустими разходи и интензитети на помощта

- (575) Без да се засягат разходите по част II, раздел 1.1.11 от настоящите насоки, помощта за сътрудничество в сектора на горското стопанство могат също да се отнасят за изготвяне на планове за управление на горите или равностойни на тях документи.
- (576) Преките разходи по точка (321), буква г) и преките разходи за конкретни проекти, свързани с изпълнението на план за управление на горите или равностоеен документ трябва да са ограничени до допустимите разходи и максималния интензитет на инвестиционната помощ в сектора на горското стопанство, според посоченото в част II, раздел 2.1 от настоящите насоки относно инвестиционната помощ.
- (577) Помощта за сътрудничество в сектора на горското стопанство може да се отнася също така за хоризонтално и вертикално сътрудничество между участниците във веригата на доставки за устойчиво производство на биомаса за енергопроизводство и промишлени процеси в съответствие с част II, глава 3.10 от настоящите насоки.

2.7. Помощ за започване на дейност за групи производители и организации на производители в сектора на горското стопанство

- (578) Комисията ще разглежда помощта за започване на дейност за групи производители и организации на производители в сектора на горското стопанство като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки и със следните условия.
- (579) Единствено групи производители или организации на производители, които са официално признати от компетентния орган на съответната държава членка въз основа на представянето на бизнес план, могат да отговарят на условията за отпускане на помощ. Предоставянето на помощта трябва е обвързано със задължение от страна на държавата членка да провери дали целите на бизнес плана са били достигнати в рамките на пет години след признаването на групата производители или организацията на производители.
- (580) Споразуменията, решенията и съответните практики, сключени в рамките на групата производители или организацията на производители, трябва да отговарят на съответните разпоредби в областта на конкуренцията, по-специално на членове 101 и 102 от Договора.
- (581) Помощта не се отпуска на
- (а) производствени организации, субекти или органи, като дружества или кооперативи, чиято цел е управлението на едно или повече горски стопанства и които по тази причина на практика представляват отделни производители;
 - (б) други сдружения в горското стопанство, които изпълняват задачи, като взаимно подпомагане и услуги по управление на горските стопанства в стопанството на членовете, без да участват в съвместното адаптиране на предлагането за пазара.

Бенефициери на помощта

- (582) Помощта е ограничена до групи производители и организации на производители, които са МСП. Комисията няма да разрешава държавна помощ в полза на големи предприятия за разходите по настоящия раздел.
- (583) Като алтернатива на предоставянето на помощ на групи производители или организации на производители, на производителите може да се отпуска директна помощ до същия общ размер за компенсиране на техните вноски, покриващи разходите за функционирането на групите или организациите през първите пет години след създаването им.

Допустими разходи

- (584) Допустимите разходи включват разходите за наеми на подходящи помещения, придобиване на офис оборудване, включително компютърен хардуер и софтуер, разходи за административен персонал, административни разходи и такси за правни и административни услуги. Когато са закупени помещенията, допустимите разходи за помещения трябва да са ограничени до разходите за наем по пазарни цени.
- (585) Помощта трябва да се изплаща под формата на фиксирана сума на годишни вноски през първите пет години от датата, на която групата производители или организацията на производители е била официално призната от компетентния орган въз основа на своя бизнес план.
- (586) Държавите членки трябва да изплатят последната вноска едва след проверка на коректното изпълнение на бизнес плана.

Интензитет на помощта

- (587) Интензитетът на помощта трябва да е ограничен до 100 % от допустимите разходи.
- (588) Общият размер на помощта трябва да е ограничен до 500 000 EUR. Помощта трябва да е прогресивно намаляваща.

2.8. Друга помощ за сектора на горското стопанство с екологични, защитни и развлекателни цели

- (589) В съответствие с установената си политика през периода 1 януари 2007 г. — 31 декември 2013 г., за да допринесе за поддържане и подобряване на горите и за насърчаване на тяхната екологична, защитна и развлекателна функция, Комисията ще разглежда мерките за държавна помощ, чиято основна цел е поддържането, подобряването или възстановяването на екологичните, защитните и развлекателните функции на горите, биологичното разнообразие и доброто състояние на горската екосистема, като съвместими с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако са изпълнени следните условия.
- (590) Държавите членки следва да покажат, че мерките пряко допринасят за поддържането или възстановяването на екологичните, защитните и развлекателните функции на горите, биологичното разнообразие и доброто състояние на горската екосистема.
- (591) Не се допуска предоставянето на помощ по настоящия раздел за горскопромишлени дейности, икономически рентабилен добив и транспорт на дървен материал, преработка на дървесина и други горски ресурси в определени продукти или за производство на енергия. Не се отпуска предоставянето на помощ за отсичане, чиято основна цел е икономически рентабилен добив на дървен материал или възстановяване на запасите, когато отсечените дървета се заменят с равностойни на тях.

Интензитет на помощта

- (592) Помощта за всички мерки по в настоящия раздел може да се отпуска в размер до 100 % от допустимите разходи.

Бенефициери на помощта

- (593) Помощ може да се предоставя на предприятия с дейност в сектора на горското стопанство.

2.8.1. Помощ за специфични горски дейности и интервенции, чиято основна цел е да допринесат за поддържане или възстановяване на горската екосистема и биологичното разнообразие или на традиционния ландшафт

- (594) Комисията ще разглежда помощта за засаждане, подкастриане, прореждане или сеч на дървета или друга растителност в съществуващи гори, за отстраняване на паднали дървета, както и за планиране на разходите за такива мерки, като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи на оценяване и общите разпоредби, приложими към част II, раздел 2.8 от настоящите насоки, и когато основната цел на подобни мерки е да допринасят за поддържането или възстановяването на горската екосистема и биологичното разнообразие или на традиционния ландшафт.

2.8.2. Помощ за поддържане и подобряване качеството на почвите и за осигуряване на балансирано и здравословно израстване на дърветата в сектора на горското стопанство

- (595) Комисията ще разглежда помощта за поддържане и подобряване качеството на почвите и за осигуряване на балансирано и здравословно израстване на дърветата в сектора на горското стопанство като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, раздел 2.8 от настоящите насоки, и следните условия.

(596) Помощ може да бъде отпускана за поддържането и подобряването на качеството на почвите в горите и за осигуряване на балансирано и здравословно израстване на дърветата.

(597) Мерките могат да включват подобряване на почвата чрез наторяване и друга обработка за поддържане на нейния естествен баланс, намаляване на прекомерно гъстата растителност и осигуряване на достатъчно задържане на вода и подходящо водооттичане. Държавите членки следва да покажат, че мерките не намаляват биологичното разнообразие, не причиняват излужване на хранителните вещества или не оказват неблагоприятно въздействие върху естествените водни екосистеми или охраняемите вододайни зони.

(598) Помощта може да покрива разходите за планиране на такива мерки.

2.8.3. *Възстановяване и поддържане на природни пътеки, елементи и характеристики на ландшафта и природните местообитания на животни в сектора на горското стопанство*

(599) Комисията ще разглежда помощта за възстановяване и поддържане на природни пътеки, елементи и характеристики на ландшафта и природните местообитания на животни в сектора на горското стопанство като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, раздел 2.8 от настоящите насоки, и следните условия.

(600) Помощта може да се отпуска за възстановяване и поддържане на природни пътеки, елементи и характеристики на ландшафта, както и на природните местообитания на животни, включително разходите за планиране.

(601) Мерките, насочени към изпълнението на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците, са изключени от този вид помощ, тъй като те следва да се въвеждат в съответствие с условията по част II, раздел 2.2. от настоящите насоки.

2.8.4 *Помощ за поддръжка на пътищата за предотвратяване на горски пожари*

(602) Комисията ще разглежда помощта за поддръжка на пътищата като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, раздел 2.8 от настоящите насоки, и следните условия.

(603) Помощта за поддръжка на пътищата следва да е насочена към предотвратяване на горските пожари. Връзката между целта на помощта и поддръжката на пътищата следва да бъде доказана в уведомлението до Комисията.

2.8.5. *Помощ за компенсиране на щети в гори, причинени от регламентирани от закона животни*

(604) Комисията ще разглежда помощта за компенсиране на щети в гори, причинени от регламентирани от закона животни като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, раздел 2.8 от настоящите насоки, и следните условия.

(605) За сектора на горското стопанство, животните, регламентирани от закона, обхващат защитените животни съгласно определеното в точка (35)28 и видовете, регулирани от специално национално законодателство, когато е налице заявен интерес за запазване на популацията на тези видове.

(606) От бенефициерите се изисква минимално участие с оглед намаляване на риска от нарушаване на конкуренцията и за осигуряване на стимул за свеждане на риска до минимум. Това участие трябва да е под формата на разумни превантивни мерки, например обезопасяващи огради, когато това е възможно, които са пропорционални на риска от щети от регламентирани от закона животни в съответната горска област. Ако не са възможни разумни превантивни мерки, държавата членка следва да докаже тази невъзможност в уведомлението до Комисията, за да бъде сметната помощта за съвместима.

(607) Трябва да бъде установена пряка причинно-следствена връзка между понесената щета и поведението на животните.

(608) Схемите за помощ, свързани с конкретно събитие, водещо до щети, трябва да бъдат създадени до три години от настъпването на въпросното събитие. Помощта трябва да се изплаща в срок до четири години от посочената дата.

(609) Щетата трябва да се изчислява на равнището на отделния бенефициер.

Допустими разходи

- (610) Допустими са разходите за щети, възникнали като пряко следствие от събитието, причинило щетата, съгласно оценката на публичен орган или на независим експерт, признат от предоставящия орган или от застрахователно предприятие.
- (611) Щетите могат да включват следното:
- (а) увреждане на живи дървета. Помощта може да се отпуска за компенсиране на загубата на запас и за разходите по възстановяване на запас по цени до пазарната стойност на запаса, унищожен от регулирани животни. При изчисляването на пазарната стойност на сумираните загуби може да се вземе предвид потенциалното нарастване на унищожения запас до нормалната възраст за сеч;
 - (б) други разходи за бенефициера вследствие причинилото щета събитие, като например мерки за пречистване, включително подготовка на почвата за презасаждане и за продуктите, уредите и материалите, необходими за тези операции;
 - (в) материалните щети върху следните активи: оборудване, машини и сгради на горското стопанство. Изчисляването на материалните щети трябва да се основава на разходите за ремонт или на стопанската стойност на повредения актив преди събитието, причинило щетата. Те не трябва да надхвърлят причинените при събитието разходи за ремонт или намаление в нормалната пазарна цена, т.е. разликата между стойността на имуществото непосредствено преди и веднага след събитието, причинило щетата.
- (612) Сумата трябва да се намали с всички разходи, които не са били извършени поради въпросното събитие, но които бенефициерът е щял да извърши при нормални условия.
- (613) Превантивни мерки срещу нанесени от животни щети върху горите могат да бъдат подпомагани съгласно част II, раздел 2.1.4 от настоящите насоки, като например действията по защита на местообитанията и биологичното разнообразие.
- (614) Помощ за възстановяване на щети върху горите, причинени от животни, регулирани от националното законодателство може да се предоставя, ако са спазени условията по раздел 2.1.3.

Интензитет на помощта

- (615) Компенсация се разрешава до 100 % от допустимите разходи.
- (616) Помощта и всички други плащания, получени за компенсиране на щетите, включително плащанията по национални или съюзни мерки или застрахователни полици, са ограничени до 100 % от допустимите разходи.

2.8.6. Помощ за изготвяне на планове за управление на горите

- (617) Комисията ще разглежда помощта за изготвяне на планове за управление на горите като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, раздел 2.8 от настоящите насоки, и следните условия.
- (618) Тъй като в политиката за развитие на селските райони за периода 2014—2020 г. плановете за управление на горите или равностойните им инструменти са предварително условие за получаване на право за помощ по редица мерки, за по-ефективното изпълнение на целите на развитието на селските райони Комисията запазва досегашната си политика, че помощ може да се предоставя за изготвяне на планове за управление на горите.
- (619) Помощта трябва да изпълнява условията за помощ за консултантски услуги в сектора на горското стопанство, според определеното в част II, точки (288), (289), (299) и (303)—(306).

2.9 Помощ в сектора на горското стопанство, съобразена с мерките за помощ в селското стопанство

- (620) В досегашната си практика Комисията е утвърдила политиката си, че за специфични мерки за помощ, които нарушават конкуренцията в по-малка степен, за секторите на селското и горското стопанство важат общи правила.

- (621) В този дух на привеждане в съответствие на политиката в секторите на селското и горското стопанство, когато се смята, че помощта нарушава конкуренцията в по-малка степен, Комисията ще разглежда помощта за научноизследователска и развойна дейност в сектора на горското стопанство и помощта за комасация на горските земи като съвместима с вътрешния пазар, ако са изпълнени специфичните условия по настоящите раздели.
- (622) Интензитетът на помощта трябва да е ограничен до 100 % от допустимите разходи.
- 2.9.1 *Помощ за научноизследователска и развойна дейност в сектора на горското стопанство*
- (623) Комисията ще разглежда помощта за научноизследователска и развойна дейност в сектора на горското стопанство като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3 от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки, с условието по раздел 2.9 и със следните условия.
- (624) Подпомаганият проект следва да е от интерес за всички предприятия с дейност в конкретните сектори или подсектори на горското стопанство.
- (625) Преди датата на началото на подпомагания проект следната информация трябва да бъде публикувана в интернет:
- (а) че подпомаганият проект предстои да бъде осъществен;
 - (б) целите на подпомагания проект;
 - (в) приблизителна дата за публикуването на резултатите от подпомагания проект;
 - (г) мястото на публикуване в интернет на резултатите от подпомагания проект;
 - (д) уточнение, че резултатите са достъпни безплатно за всички предприятия с дейност в съответния сектор или подсектор на горското стопанство.
- (626) Резултатите от подпомагания проект трябва да се публикуват в интернет от крайната дата на подпомагания проект или от датата, на която на членовете на дадена организация бъде предоставена информация относно тези резултати, в зависимост от това коя от двете дати е по-ранна. Резултатите трябва да останат на разположение в интернет за срок от минимум пет години, считано от датата на приключване на подпомагания проект.
- (627) Помощта следва да се предоставя пряко на организацията за научни изследвания и разпространение на знания и да не включва предоставяне на помощ, основана на цената на горските продукти, на предприятия с дейност в сектора на горското стопанство.

Допустими разходи

- (628) Помощта трябва да е ограничена до следните допустими разходи:
- (а) разходи за персонал — изследователи, специализиран технически персонал и друг помощен персонал, доколкото те са наети за научноизследователския проект;
 - (б) разходи за инструменти и оборудване, доколкото те се използват, и за периода, през който се използват за проекта; ако въпросните инструменти и оборудване не се използват за проекта през целия им експлоатационен срок, за допустими разходи се считат само амортизационните отчисления за срока на проекта, изчислени въз основа на общоприети счетоводни принципи;
 - (в) разходи за сгради и земя, доколкото те се използват за проекта и за неговия срок. По отношение на сградите за допустими разходи се считат само амортизационните отчисления за срока на проекта, изчислени въз основа на общоприети счетоводни принципи. По отношение на земята разходите за търговски трансфер или реално извършените капиталови разходи са допустими;
 - (г) разходи по договори за възлагане на научни изследвания, знания и патенти, закупени или лицензирани от външни източници на принципа на сделката между несвързани лица, както и разходи за консултантски и еквивалентни услуги, използвани изключително за проекта;
 - (д) допълнителни административни разходи и други оперативни разходи, включително разходи за материали, консумативи и други подобни продукти, извършени пряко в резултат от проекта.

2.9.2 Помощ за комасация на горски земи

- (629) Комисията ще разглежда помощта за комасация на горски земи като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако е съобразена с общите принципи на оценяване от настоящите насоки, с условието по раздел 2.9 и със следните условия.

Допустими разходи

- (630) Допустимите разходи трябва да са ограничени до направените действителни разходи за правни, административни и проучвателни дейности във връзка с комасацията на земята.

Глава 3 Помощи в селските райони, съфинансирани от ЕЗФРСР или отпуснати като допълнително национално финансиране към съфинансирани мерки

Общи разпоредби, приложими към раздел II, глава 3 от настоящите насоки

- (631) Помощта по част II, глава 3 от настоящите насоки следва да изпълнява следното общо условие: помощта трябва да се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони съгласно и в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР, или като допълнително национално финансиране към такава помощ.
- (632) Разпоредбите на глава 3 не засягат възможността за предоставяне на държавна помощ за селските райони по силата на разпоредбите на законодателството на Съюза, които са общи за всички сектори или за търговията и промишлеността.
- (633) Що се отнася до инвестициите по раздели 3.1, 3.2, 3.6 и 3.10 от част II, глава 3 от настоящите насоки, помощта трябва да отговаря на следните общи разпоредби, изложени в точки (635)—(639).
- (634) Инвестициите в енергоспестяване и възобновяеми енергийни източници са изключени от обхвата на част II, глава 3 от настоящите насоки. Тази помощ трябва да е съобразена с Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда и за енергетиката в периода 2014—2020 г., освен ако не е освободена от задължение за уведомление.

Допустими разходи за инвестиции в обхвата на част II, глава 3 от настоящите насоки

- (635) Допустимите разходи за мерки за инвестиционна помощ в обхвата на част II, глава 3 от настоящите насоки трябва да са ограничени до следното:
- (а) изграждането, придобиването, включително на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество, като закупена земя бива допустима само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие; същевременно, при изключителни и добре обосновани случаи може да се разреши по-висок процент за операции, свързани със съхранение на околната среда;
 - (б) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;
 - (в) общите разходи, свързани с разносните по точка (636), букви а) и б), например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост; проучванията за осъществимост остават допустими като разходи дори когато, въз основа на резултатите от тях, не са извършени разходи по точка (636), букви а) и б);
 - (г) инвестиции в следните нематериални активи: придобиване или разработване на компютърен софтуер и придобивания на патенти, лицензи, авторски права и търговски марки.
- (636) Разходи, различни от посочените в точка (636), свързани с договори за лизинг, например марж на лизингодателя, разходи за рефинансиране на лихви, административни разходи и разходи за застраховка, няма да се считат за допустими разходи.
- (637) Оборотният капитал не е допустим разход по част II, глава 3.

Интензитет на помощта за инвестиционни мерки по глава II, глава 3 от настоящите насоки

(638) Интензитетът на помощ не трябва да надвишава:

- (a) в по-слабо развитите райони:
 - (i) 50 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в райони, чийто БВП на глава от населението е под 45 % от средния за ЕС—27;
 - (ii) 35 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в райони, чийто БВП на глава от населението е между 45 % и 60 % от средния за ЕС—27;
 - (iii) 25 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в райони, чийто БВП на глава от населението е над 60 % от средния за ЕС—27;
- (б) в най-отдалечените райони: максималните интензитети на помощ, посочени в буква а), могат или да се увеличат с до 20 процентни пункта в най-отдалечените райони с БВП на глава от населението по-малък или равен на 75 % от средния за ЕС—27 или с до 10 процентни пункта в други най-отдалечени райони;
- (в) в регионите от тип „в“:
 - (i) 15 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в слабо населените региони и в региони на ниво NUTS 3 или части от региони на ниво NUTS 3, които имат сухопътна граница със страна извън ЕИП или Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ);
 - (ii) 10 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в региони от тип „в“, които не са предварително определени,
 - (iii) в бившите региони от тип „а“ интензитетите на помощта могат да бъдат увеличени с до 5 процентни пункта за периода от 1 юли 2014 г. до 31 декември 2017 г.;
 - (iv) ако регион от тип „в“ е съседен на регион от тип „а“, максималният интензитет на помощ в районите по NUTS ниво 3 или в части от районите по NUTS ниво 3 в рамките на този регион от тип „в“, които са съседни на региона от тип „а“, при необходимост може да бъде увеличен, така че разликата в интензитета на помощта между двата района да не надвишава 15 процентни пункта;
- (г) с изключение на помощ, отпусната в полза на големи инвестиционни проекти, максималните интензитети на помощ, посочени в точки (а)—(с) по-горе, може да се увеличат с до 10 процентни пункта за средни предприятия и с до 20 процентни пункта за микро- и малки предприятия;
- (д) във всички други зони: 10 % от размера на допустимите разходи за инвестиции за средни предприятия и 20 % от размера на допустимите разходи за инвестиции за микро- и малки предприятия;
- (е) максималният интензитет на помощ за големи инвестиционни проекти трябва да бъде намален до коригирания размер на помощта, съгласно определеното в точка (35) от настоящите насоки.

(639) При индивидуалната инвестиционна помощ, отпусната по нотифицирана схема, се запазва задължението за уведомяване съгласно член 108, параграф 3 от Договора, ако помощта от всички източници превишава прага за уведомление, определен в точка (37), буква в).

3.1. Помощ за инвестиции, свързани с преработка на селскостопански продукти в неселскостопански продукти, производство на памук или инвестиции в създаването и развитието на неселскостопански дейности

(640) Комисията ще разглежда помощта за инвестиции, свързани с преработка на селскостопански продукти в неселскостопански продукти, производство на памук или инвестиции в създаването и развитието на неселскостопански дейности като съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, глава 3 от настоящите насоки, и следните условия.

(641) Помощта по тази мярка обхваща инвестициите в материални и нематериални активи.

(642) Настоящият раздел се прилага за помощи за:

- (а) преработката на селскостопански продукти, при които резултатът от производствения процес е неселскостопански продукт;
- (б) производството на памук, включително дейностите по омаганяване;
- (в) инвестициите в неселскостопански дейности, предоставяни на земеделски стопани или членове на земеделското домакинство, които разнообразяват дейността си с неселскостопански дейности, както и на микро- и малки предприятия и физически лица в селските райони.

3.2. Помощ за основни услуги и обновяване на селата в селските райони

(643) Комисията ще разглежда помощта за основни услуги⁽⁸⁸⁾ и обновяване на селата в селските райони като съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, букви в) и г) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, глава 3 от настоящите насоки, и следните условия.

(644) Помощта по тази мярка обхваща:

- (а) изготвяне и актуализиране на планове за развитие на общините и селата в селските райони и на техните основни услуги и на планове за защита и управление, отнасящи се до обекти по „Натура 2000“ и други зони с висока природна стойност;
- (б) инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове дребномащабни инфраструктури, както е определено в точка (35)48, с изключение на инвестициите в енергия от възобновяеми източници и енергоспестяване и в инфраструктура за ширококолов интернет;
- (в) инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на основни услуги на местно равнище за населението на селските райони, включително за дейности за отдих и културни дейности, и в съответната инфраструктура;
- (г) инвестиции за обществено ползване в инфраструктура за отдих, туристическа информация и дребномащабна туристическа инфраструктура;
- (д) проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на села, ландшафта в селски райони и обекти с висока природна стойност, включително съответните социално-икономически аспекти, както и действия за повишаване на екологичната информираност;
- (е) инвестиции, чиято цел е преместването на дейности и преустройването на сгради или други съоръжения, разположени във вътрешността или в близост до населени места от селски тип, с оглед подобряване на качеството на живот или повишаване на екологичната ефективност на населеното място.

(645) Инвестициите съгласно тази мярка са допустими за помощ, когато съответните дейности се изпълняват в съответствие с плановете за развитие на общините и селата в селските райони и на техните основни услуги, когато са налице такива планове, и трябва да са съгласувани с всяка приложима стратегия за местно развитие.

(646) Помощта по точка (645), буква д) следва да се отпуска за наследство, което е официално признато като културно или природно наследство от компетентните публични органи на държава членка.

⁽⁸⁸⁾ Членове 107, 108 и 109 от Договора се прилагат към помощи за основни услуги и обновяване на селата в селските райони, доколкото те представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора, като се отчита и тълкуването на държавната помощ в предстоящото съобщение на Комисията относно понятието за помощ.

Допустими разходи

(647) Допустими са следните разходи:

- (а) разходи за изготвяне и актуализиране на планове за развитие и управление, отнасящи се до селските райони и техните основни услуги, както и до обекти с висока природна стойност;
- (б) инвестиционни разходи за инвестиции в материални и нематериални активи;
- (в) разходи за изготвяне на проучвания, свързани с културното и природното наследство, селския ландшафт и обектите с висока природна стойност; разходи, свързани с действия за повишаване на осведомеността по отношение на околната среда;
- (г) разходи за капитални работи могат също да отговарят на условията за отпускане на помощта по точка (644), буква д).

Интензитет на помощта

(648) Интензитетът на помощта за дейностите по точка (645), букви а) и б), не трябва да надхвърля 100 % от допустимите разходи.

(649) Интензитетът на помощта за дейности по точка (645), букви в), г) и д), не трябва да надхвърля 100 % от допустимите разходи. Нетните приходи трябва да се приспадат от допустимите разходи предварително или чрез механизъм за възстановяване на средства.

(650) Интензитетът на помощта за дейности по точка (645), буква е), не трябва да надхвърля следните размери:

- (а) ако преместването на дейности или преустройването на сгради или други съоръжения се състои в разглобяване, пренасяне и повторно сглобяване на съществуващи съоръжения, 100 % от реално извършените разходи за тези дейности;
- (б) ако преместването на дейности или преустройването на сгради или други съоръжения води, в допълнение към разглобяването, пренасянето и повторното сглобяване на съществуващи съоръжения, както е посочено в точка (651), буква а), до модернизиране на тези съоръжения или увеличаване на производствения капацитет, интензитетите на помощ за инвестиции, определени в точка (639), следва да се прилагат за разходите, свързани с модернизирането на съоръженията или увеличаването на производствения капацитет.

(651) За целите на точка (651), буква б), обикновената замяна на съществуваща сграда или съоръжения с нова модерна сграда или съоръжения, без да се променя из основи производството или използваната технология, не се счита за свързана с модернизирането.

3.3. Помощ за започване на дейност за неселскостопански дейности в селските райони

(652) Комисията ще разглежда помощта за започване на дейност за неселскостопански дейности в селските райони като съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, глава 3 от настоящите насоки, и следните условия.

(653) Помощ може да се предоставя на земеделски стопани или членове на земеделското домакинство, които разностранно образуват дейността си с неселскостопански дейности, както и на микро- и малки предприятия и физически лица в селските райони. Помощта за въвеждане на услуги по управление на стопанства, услуги по заместване в стопанства и консултантски услуги в областта на селското стопанство, както и в областта на горското стопанство, включително системата за съвети в селското стопанство, посочена в членове 12—14 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, може да се предоставя също на средноголеми и големи предприятия в селските райони.

(654) Помощта трябва да се предоставя само при представянето на бизнес план. Изпълнението на този бизнес план трябва да започне в срок от девет месеца от датата на решението за отпускане на помощта.

(655) Бизнес планът трябва да описва най-малко следното:

- (а) изходното икономическо състояние на бенефициера, подаващ заявление за помощ;
- (б) етапи и цели за развитието на новите дейности на бенефициера;
- (в) сведения за действията, необходими за развитието на дейностите на бенефициера, например подробности за инвестициите, обучението, консултациите или другите дейности.

- (656) Помощта трябва да се изплаща най-малко на два транша за максимален период от пет години. Траншовете могат да бъдат прогресивно намаляващи. Плащането на последния транш трябва да е обвързано с правилното изпълнение на бизнес плана.
- (657) При определяне на размера на помощта държавите членки трябва да отчетат и социално-икономическата ситуация в програмния район.

Размер на помощта

- (658) Размерът на помощта е ограничен до 70 000 EUR на предприятие. Държавите членки трябва да определят размера на помощта като отчетат и социално-икономическата ситуация във въпросния район.

3.4. Помощ за агроекологични и климатични задължения на други управители на земи и предприятия в селските райони, които нямат дейност в сектора на селското стопанство

- (659) Комисията ще разглежда помощта за агроекологични и климатични задължения на други управители на земи и предприятия в селските райони, които нямат дейност в сектора на селското стопанство като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, глава 3 от настоящите насоки, и следните условия.
- (660) Помощта трябва да се предоставя в съответствие с приложимите условия в част II, раздел 1.1.5.1 от настоящите насоки и със следните допълнителни разпоредби, по отношение на други управители на земи.
- (661) Помощ за поети задължения за агроекология и дейности, свързани с климата, може да се отпуска на групи от предприятия с дейност в сектора на селското стопанство и други управители на земи, които доброволно се задължават да извършват дейности, състоящи се от един или повече поети задължения за агроекология и дейности, свързани с климата, по отношение на земеделска земя, която се определя от държавите членки, включително, но без да е ограничена до, земеделска площ, според определеното в точка (35).50 от настоящите насоки.
- (662) Когато е надлежно обоснована за постигане на екологични цели, помощ за поети задължения за агроекология и дейности, свързани с климата, може да се отпуска на други управители на земи или групи на други управители на земи.
- (663) Помощ за предприятия в селските райони, които не извършват дейност в селскостопанския сектор, може да бъде предоставяна за опазване и устойчиво използване и развитие на генетичните ресурси в селското стопанство за дейности, които не са обхванати от разпоредбите по точки (208)—(219) от част II, раздел 1.1.5.1 от настоящите насоки.

3.5. Помощ за неблагоприятни условия, свързани със зоните по „Натура 2000“ и на други управители на земи

- (664) Комисията ще разглежда помощта за неблагоприятни условия, свързани със зоните по „Натура 2000“ и на други управители на земи като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, глава 3 от настоящите насоки, и следните условия.
- (665) Помощ може да се предоставя на други управители на земи само в надлежно обосновани случаи.

Допустими разходи

- (666) Помощ може да се предоставя, за да компенсира другите управители на земи за направените допълнителни разходи и пропуснатите приходи, произтичащи от неблагоприятните условия във въпросните райони, свързани с изпълнението на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците.
- (667) Отговарящи на условията за предоставяне на помощ са само мерките в следните области:
- селскостопанските райони по програма „Натура 2000“, определени съгласно Директивата за местообитанията и Директивата за птиците;
 - други определени защитени природни райони с екологични ограничения по отношение на селскостопанските дейности, които допринасят за прилагане на член 10 от Директивата за местообитанията.

Размер на помощта

(668) Помощта трябва да е ограничена до следните суми: максимум 500 EUR на хектар годишно през първоначалния период, не по-дълъг от пет години; максимум 200 EUR на хектар годишно впоследствие. Максималните размери от 500 EUR и 200 EUR могат да бъдат увеличени в извънредни случаи, като се вземат предвид специфичните обстоятелства, които трябва да бъдат обосновани.

3.6. Помощ за трансфер на знания и за информационни дейности в селските райони

(669) Комисията ще разглежда помощта за трансфер на знания и за информационни дейности в селските райони като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, глава 3 от настоящите насоки, и следните условия.

(670) Помощта по тази мярка обхваща дейности за професионално обучение и придобиване на умения (включително курсове, семинари и индивидуално обучение), демонстрационни и информационни дейности. Помощ може да се отпуска и за обучение на консултанти във връзка с консултантските услуги по част II, раздел 1.1.10.2., 2.5. и 3.7.

(671) Помощ може да се отпуска в полза на заетите лица в сектора на храните, други управители на земи, различни от предприятията с дейност в сектора на селското стопанство и МСП в селските райони. Помощ за обучението на консултанти може да се отпуска и в полза на големи предприятия в селските райони.

(672) Помощ може да бъде предоставяна във връзка със следните допустими разходи:

(а) разходите за организирането и осъществяването на трансфера на знания или информационната дейност;

(б) в случай на демонстрационни проекти помощта може да обхваща и съответните разходи за инвестиции;

(в) разходи за път, настаняване и дневни командировъчни на участниците.

(673) Помощта по точка (673), букви а) и б), не трябва да включва преки плащания за бенефициерите. Помощта трябва да се изплаща на предоставящия обучение или други форми на трансфер на знания и информационна дейност.

(674) Помощта трябва да е достъпна за всички предприятия, отговарящи на критериите за предоставяне на помощта и извършващи дейност в съответните селски райони, въз основа на обективно определени условия.

(675) Органите, предоставящи услуги по трансфер на знания и информационни услуги, разполагат с необходимия капацитет под формата на квалификации на персонала и редовно обучение за изпълнение на тази задача.

Интензитет на помощта

(676) Интензитетът на помощта трябва да е ограничен до 50 % от допустимите разходи в случай на големи предприятия, до 60 % в случай на средни предприятия и до 70 % в случай на микро- и малки предприятия. Помощта за обучение на консултанти трябва да е ограничена до 200 000 EUR на три години.

3.7. Помощ за консултантски услуги в селските райони

(677) Комисията ще разглежда помощта за консултантски услуги в селските райони като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, глава 3 от настоящите насоки, и следните условия.

(678) Помощ следва да се предоставя за подпомагане на други управители на земи и МСП в селските райони да се възползват от консултантски услуги за подобряване на икономическите и екологичните показатели, както и климатичната съобразеност и устойчивостта на изменението на климата на своите предприятия и/или инвестиции.

(679) Консултациите за МСП в селските райони могат да включват въпроси, свързани с икономическата и екологичната ефективност на бенефициера.

- (680) Консултациите за други управители на земи в селските райони обхващат най-малко един от елементите в част II, раздел 1.1.10.2, точка (301) на настоящите насоки. Те могат също така да обхващат други въпроси, както е посочено в точка (302).
- (681) Помощта не трябва да включва директни плащания към бенефициерите. Помощта трябва да се изплаща на предоставящите консултантските услуги.
- (682) При предоставянето на консултации доставчиците на консултантски услуги трябва да съблюдават задълженията за поверителност на информацията, посочени в член 13, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.
- (683) Когато това е обосновано и уместно, част от консултациите могат да се предоставят на групи, като същевременно се отчита положението на всеки отделен потребител на консултантските услуги.

Интензитет на помощта

- (684) Помощта трябва да е ограничена до 1 500 EUR на консултация.

3.8. Помощ за ново участие на активни земеделски стопани в схеми за качество за памук и хранителни продукти

- (685) Комисията ще разглежда помощта за ново участие на активни земеделски стопани в схеми за качество за памук и хранителни продукти като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, глава 3 от настоящите насоки, и следните условия.
- (686) Помощта засяга първото участие на активни земеделски стопани в една от следните категории схеми за качество:
- (а) схеми за качество на памук или хранителни продукти, създадени със законодателството на Съюза;
 - (б) схеми за качество на памук или хранителни продукти, които държавите членки признават като отговарящи на следните критерии:
 - (i) спецификата на крайния продукт, произведен по такива схеми за качество, трябва да произтича от ясни задължения, с които се гарантират:
 - специфични характеристики на продукта; или
 - специфични селскостопански или производствени методи; или
 - определено качество на готовия продукт, което значително надхвърля пазарните стокови стандарти по отношение на общественото здраве, здравето на животните или растенията, хуманното отношение към животните или опазването на околната среда;
 - (ii) схемата за качество трябва да е отворена за всички производители;
 - (iii) схемата за качество трябва да включва задължителни спецификации за крайния продукт и спазването на тези спецификации трябва да се удостоверява от публични органи или от независим орган за инспекции;
 - (iv) схемата за качество трябва да е прозрачна и да осигурява пълна проследимост на селскостопанските продукти;
 - (в) схеми за доброволно сертифициране на селскостопански продукти, които държавите членки признават като съблюдаващи насоките за най-добри практики на ЕС за прилагане на схеми за доброволно сертифициране на селскостопански продукти.

Допустими разходи

- (687) Помощта трябва да се предоставя като годишно поощрение под формата на плащане, което се определя в съответствие с размера на постоянните разходи, възникващи от участието в схемите за качество.
- (688) Помощта може да се предоставя за максимален период от пет години.

Размер на помощта

- (689) Помощта трябва да е ограничена до 3 000 EUR на бенефициер годишно.

3.9. Помощ за информационни и рекламни дейности, свързани с памук и хранителни продукти, обхванати от схема за качество

- (690) Комисията ще разглежда помощта за информационни и рекламни дейности, свързани с памук и хранителни продукти, обхванати от схема за качество като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, глава 3 от настоящите насоки, и следните условия.

Допустими разходи

- (691) Помощ може да се предоставя за информационни и рекламни дейности, свързани с памук и хранителни продукти, обхванати от схема за качество, за които се предоставя помощ съгласно част II, раздел 3.8 от настоящите насоки.

- (692) Помощта се предоставя на групи производители, които извършват информационните и рекламните дейности.

- (693) Помощта трябва да покрива разноските за дейности, които:

- (а) са предназначени да убедят потребителите да купуват храните или памука, включени в схема за качество;
- (б) поставят акцент върху специфичните особености или преимущества на въпросните хранителни продукти или памук, особено върху качеството, специфичния метод за производство, високите стандарти за хуманно отношение към животните и опазване на околната среда, свързани със съответната схема за качество.

- (694) Действията, посочени в точка (694), не трябва да подтикват потребителите да купуват даден хранителен продукт или памук поради техния специфичен произход, с изключение на тези, обхванати от схемите за качество, въведени с дял II от Регламент (ЕС) № 1151/2012.

- (695) Произходът на памука и хранителните продукти обаче може да бъде указан, при условие че споменаването му е необходимо за изразяване на основното послание.

- (696) Информационните и рекламните дейности, отнасящи се до конкретни предприятия или търговски марки, не отговарят на условията за отпускане на помощ.

- (697) Допустими са само дейности по информиране и насърчаване, извършвани в рамките на вътрешния пазар.

Интензитет на помощта

- (698) Интензитетът на помощта трябва да е ограничен до 70 % от допустимите разходи.

3.10. Помощ за сътрудничество в селските райони

- (699) Комисията ще разглежда помощта за сътрудничество в селските райони като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, глава 3 от настоящите насоки, и следните условия.

- (700) Помощта следва да се отпуска за насърчаване на форми на сътрудничество между предприятия с дейност в сектора на селското стопанство, предприятия, участващи в хранителната верига, и други участници, които допринасят за постигане на целите и приоритетите на политиката за развитие на селските райони, включително групи производители, кооперации и междубраншови организации, когато сътрудничество е от полза за селските райони.
- (701) Сътрудничеството трябва да включва най-малко два субекта и може да е свързано по-специално със:
- (а) подходи за сътрудничество;
 - (б) създаване на клъстери и мрежи;
 - (в) сформирването и функционирането на оперативни групи в рамките на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, посочени в член 56 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.
- (702) Помощта може да се отпуска за сътрудничество, свързано със следните дейности:
- (а) пилотни проекти;
 - (б) разработването на нови продукти, практики, процеси и технологии в сектора на храните;
 - (в) сътрудничество между малки икономически оператори за организиране на съвместни работни процеси и за споделяне на оборудване и ресурси и за развитие и/или реализиране на пазара на туристически услуги, отнасящи се до селски туризъм;
 - (г) хоризонтално и вертикално сътрудничество между участниците във веригата на доставки за изграждане и развитие на къси вериги на доставки и местни пазари;
 - (д) дейности на местно равнище за популяризиране, свързани с развитието на късите вериги на доставки и местните пазари;
 - (е) предприемане на съвместни действия с оглед смекчаване на последиците от и адаптиране към изменението на климата;
 - (ж) съвместни подходи към екологични проекти и провеждани практики за опазване на околната среда, включително ефективно управление на водите, използването на енергия от възобновяеми източници и опазването на земеделския ландшафт;
 - (з) хоризонтално и вертикално сътрудничество сред участниците във веригата на доставки за устойчиво осигуряване на биомаса за приложение в областта на храните, производството на енергия и промишлените процеси.
 - (и) изпълнение, по-специално от групи от публични и частни партньори, различни от определените в член 32, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, на стратегии за местно развитие, различни от определените в член 2, параграф 19, от Регламент (ЕС) № 1303/2013, насочени към един или повече от приоритетите на Съюза за развитие на селските райони;
 - (й) разнообразяване на селскостопанските дейности чрез дейности по отношение на здравеопазването, социалната интеграция, обществено подкрепяното селско стопанство и образованието по въпросите на околната среда и храните.
- (703) Помощ за създаване на клъстери и мрежи може да се предоставя само на новосформирани клъстери и мрежи, както и на започващите нова за тях дейност.
- (704) Помощ за пилотни проекти по точка (703), буква а), и за разработването на нови продукти, практики, процеси и технологии в сектора на храните по точка (703), буква б), може да се предоставя и на отделни участници, когато тази възможност е предвидена в програмата за развитие на селските райони. Резултатите от пилотните проекти по точка (703), буква а), и дейностите по точка (703), буква б), извършени от отделни участници, се разпространяват.

- (705) Помощта за създаване и развитие на къси вериги на доставки, както е посочено в точка (703), букви г) и д), трябва да обхваща само вериги за доставки с не повече от един посредник между земеделските производители и потребителите.
- (706) Помощта настоящия раздел трябва да отговаря на съответните разпоредби на правото на конкуренцията, по-специално членове 101 и 102 от Договора.
- (707) Помощта трябва да е ограничена до период от максимум седем години, освен за съвместни дейности по опазване на околната среда в надлежно обосновани случаи.

Допустими разходи

- (708) Помощ може да бъде предоставяна за следните приемливи разходи:
- (а) проучвания в съответния район, проучвания за техническа осъществимост и разходи за съставяне на бизнес план или на стратегия за местно развитие, различна от стратегията, посочена в член 33 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;
 - (б) разходи за стимулиране на интерес в съответния район с цел създаване на условия за осъществяване на колективен териториален проект или проект, който да бъде осъществен от оперативна група в рамките на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, както е посочено в член 56 от Регламент (ЕС) № 1305/2013; в случай на клъстери стимулирането на интерес може да е свързано и с организиране на обучение, изграждане на мрежа между членовете и набиране на нови членове;
 - (в) текущи разходи за сътрудничество, като например заплата на „координатор“;
 - (г) преки разходи за конкретни проекти, свързани с изпълнението на бизнес план, екологичен план, стратегия за местно развитие, различна от стратегията, посочена в член 29 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, или с други дейности, насочени към иновации, включително изпитвания;
 - (д) разходи за дейности по популяризиране.
- (709) Преките разходи по точка (709), буква г), трябва да са ограничени до допустимите разходи за инвестиционна помощ, според определеното в точки (636)—(637), и трябва да отговарят на специфичните условия по точка (634).

Интензитет на помощта

- (710) Интензитетът на помощта за допустимите разходи по точка (709), букви а), б), в) и д) не трябва да надхвърля 50 %.
- (711) Интензитетът на помощта за преки разходи по точка (709), буква г), не трябва да надвишава определеното в точка (639) от настоящите насоки, включително механизма за намаляване за големи инвестиционни проекти. Интензитетът на помощта, който се прилага към района на инвестицията, ще се прилага за всички бенефициери, участващи в проекта за сътрудничество. Ако инвестиция се отнася за два или повече района, максималният интензитет на помощта за инвестицията е интензитетът, приложим към района, където е направена най-голямата част от допустимите разходи.
- (712) Прагът за уведомление по точка (640) се прилага към помощ за преки разходи, свързани с инвестиции по точка (708), буква г).

3.11. Помощ за създаване на взаимоспомагателни фондове

- (713) Комисията ще разглежда помощта за създаване на взаимоспомагателни фондове като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора, ако тя изпълнява общите принципи за оценка на настоящите насоки, общите разпоредби, приложими към част II, глава 3 от настоящите насоки, и следните условия.

(714) Съответният взаимоспомагателен фонд трябва:

- (а) е акредитиран от компетентния орган в съответствие с националното законодателство;
- (б) осъществява прозрачна политика по отношение на плащанията във фонда и тегленията от фонда;
- (в) има ясни правила за определяне на отговорностите за всички възникнали задължения;
- (г) плаща финансова помощ на предприятията с дейност в сектора на първичното производство на селскостопански продукти за загуби, причинени от неблагоприятни климатични условия, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, болести по животните и нашествия на вредители по растенията, според определеното в част II, раздели 1.2.1.2. и 1.2.1.3. от настоящите насоки, и/или за загуби, причинени от екологични инциденти.

(715) Държавите членки определят правилата за създаване и управление на взаимоспомагателните фондове, по-специално за отпускането на компенсаторни плащания, както и за управлението и мониторинга на спазването на тези правила. Държавите членки трябва да гарантират, че в разпоредбите по отношение на фонда се предвиждат санкции в случай на небрежност от страна на предприятието.

Допустими разходи

(716) Горепосочената помощ може да се прилага само за административните разходи за създаване на взаимоспомагателния фонд, разпределени дегресивно за период от максимум три години. Държавите членки могат да ограничат разходите, които отговарят на условията за помощ, като приложат тавани за всеки фонд.

(717) Не се допуска предоставянето на помощ за първоначален базов капитал.

Интензитет на помощта

(718) Интензитетът на помощта трябва да е ограничен до 65 % от допустимите разходи.

ЧАСТ III. ПРОЦЕДУРНИ ВЪПРОСИ

1. Продължителност на схемите за помощ и оценка

(719) При следване на установената практика в своите предишни насоки, с цел да допринесе за прозрачността и редовния преглед на всички съществуващи схеми за помощ, Комисията ще разрешава само схеми за помощ с ограничена продължителност. Схеми, обхващащи държавни помощи за мерки, които могат да ползват също съфинансиране от ЕЗФРСР съгласно Регламент (ЕС) № 1305/2013, следва да бъдат ограничени до продължителността на програмния период 2014—2020 г. Когато правото на Съюза позволява това и в съответствие с предвидените в него условия, държавите членки могат да продължат да поемат нови ангажменти за развитието на селските райони въз основа на Регламент (ЕС) № 1305/2013 и неговия регламент за изпълнение. Комисията следователно ще прилага настоящите насоки и към такива нови ангажменти. Други схеми за помощ следва да прилагат за период не по-дълъг от седем години.

(720) За да гарантира в допълнителна степен, че нарушаването на конкуренцията и търговията е ограничено, Комисията може да предвиди изискването някои схеми да са ограничени във времето (обикновено 4 години или по-малко) и да подлежат на оценката, посочена по точка (40). Ще се извършват оценки на схеми, при които потенциалът за нарушаване на конкуренцията е особено голям, т.е. когато съществува риск от значително ограничаване или нарушаване на конкуренцията, ако тяхното прилагане не бъде своевременно подложено на преглед.

(721) Предвид целите на оценките и за да не се налага прекомерна тежест върху държавите членки по отношение на помощите с по-малки размери, оценката се прилага единствено за схеми за помощ с големи бюджети за помощ, съдържащи нови характеристики, или когато се предвиждат значителни пазарни, технологични или регулаторни промени. Оценката трябва да бъде извършена от експерт, който е независим от органа, предоставящ държавната помощ, въз основа на обща методология и трябва да бъде оповестена публично. Държавите членки трябва да нотифицират, заедно със съответната схема за помощ, проект на план за оценка, който ще бъде неразделна част от оценката на Комисията на схемата.

(722) В случай на схеми за помощ, изключени от обхвата на регламент за групово освобождаване само на основание на техния голям бюджет, Комисията ще оцени тяхната съвместимост единствено въз основа на плана за оценка.

(723) Оценката трябва да бъде представена на Комисията своевременно, за да може тя да оцени възможното изпълняване на схемата за помощ, и при всички случаи при изтичането на срока на схемата. При всяка последваща мярка за помощ с подобна цел трябва да се вземат предвид резултатите от тази оценка.

2. **Клауза за преразглеждане**

(724) Клауза за преразглеждане следва да се предвиди за дейностите по част II, раздели 1.1.5.1, 1.1.5.2, 1.1.8, 2.3 и 3.4 от настоящите насоки, за да се гарантира тяхното коригиране в случай на изменение на съответните задължителни стандарти, изисквания или задължения по посочените по-горе раздели и които поетите по тези раздели задължения трябва да надхвърлят.

(725) Дейностите по част II, раздели 1.1.5.1, 1.1.5.2, 1.1.8, 2.3 и 3.4 от настоящите насоки, които се простират отвъд текущия програмен период за развитие на селските райони 2014—2020 г., следва да съдържат клауза за преразглеждане, за да могат да се приспособят към правната рамка на следващия програмен период.

(726) Ако корекциите, посочени в точки (725) и (726), не са приети или не се изпълняват от бенефициера, ангажиментът отпада и размерът на помощта следва да бъде намален до размера, валиден за периода до отпадането на ангажимента.

3. **Докладване и мониторинг**

(727) В съответствие с Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета⁽⁸⁹⁾ и Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията⁽⁹⁰⁾ и последващите им изменения държавите членки трябва да представят на Комисията годишни отчети.

(728) Годишният доклад трябва да съдържа също така информацията относно:

(а) болести по животните или нашествия на вредители по растенията съгласно раздел 1.2.1.3;

(б) метеорологична информацията относно вида, времето, относителната сила и местоположението на климатичното събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие или на природни бедствия съгласно раздели 1.2.1.1 и 1.2.1.2 съответно.

(729) Комисията си запазва правото да изисква допълнителна информацията относно съществуващите схеми за помощ за всеки отделен случай, когато това е необходимо, за да може тя да изпълнява задълженията си по силата на член 108, параграф 1 от Договора.

(730) Държавите членки трябва да гарантират, че се съхранява подробна документация за всички мерки по предоставянето на помощта. В тази документация трябва да се съдържа цялата информация, необходима, за да се установи, че са изпълнени всички условия по настоящите насоки за допустимите разходи и максималния разрешен интензитет, когато са приложими. Тази документация трябва да се съхранява 10 години от датата на предоставяне на помощта и при поискване да бъде представяна на Комисията.

4. **Прилагане на настоящите насоки**

(731) Комисията ще прилага настоящите насоки от 1 юли 2014 г.

(732) Комисията ще прилага настоящите насоки спрямо всички мерки за помощ, за които е изпратено уведомление и по отношение на които тя трябва да вземе решение след 1 юли 2014 г., дори когато уведомленията за помощ са били получени преди тази дата. Въпреки това, индивидуална помощ, предоставена по одобрени схеми за помощ и за която Комисията е уведомена съгласно задължението за индивидуално уведомяване за такива помощи, ще бъде оценявана в рамките на насоките, които се прилагат за одобрената схема за помощ, на която се базира индивидуалната помощ.

(733) Неправомерната помощ ще бъде оценявана в съответствие с правилата в сила към датата, на която е била предоставена помощта. Индивидуалните помощи, отпуснати по неправомерна схема за помощ, ще бъдат оценявани според насоките, които се прилагат за неправомерната схема за помощ към момента, в който индивидуалните помощи са били предоставени.

⁽⁸⁹⁾ Регламент (ЕО) № 659/1999 от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО, ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 3.

⁽⁹⁰⁾ Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност, ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1.

(734) Предишните Насоки на Общността за държавни помощи в секторите на земеделието и горското стопанство за периода 2007—2013 г. се отменят, считано от датата на прилагане на настоящите насоки. За съфинансираните от ЕЗФРСР мерки за развитие на селските райони, ако законодателството на Съюза го позволява и в съответствие с условията, определени в правилата за развитие на селските райони, държавите членки могат да продължат да поемат нови ангажменти в рамките на предишните Насоки на Общността за държавни помощи в секторите на земеделието и горското стопанство за периода 2007—2013 г. в съответствие с точка 189⁽⁹¹⁾ от тях.

5. **Предложения за подходящи мерки**

(735) В съответствие с член 108, параграф 1 от Договора Комисията предлага държавите членки да изменят своите съществуващи схеми за помощ, за да ги приведат в съответствие с настоящите насоки, най-късно до 30 юни 2015 г. По отношение на това забавяне се прилагат следните дерогации:

- (а) съществуващите схеми за помощ, при които оценката за съвместимост съгласно Насоките на Общността за държавни помощи в секторите на земеделието и горското стопанство за периода 2007—2013 г. е била извършена от Комисията в съответствие с Регламент (ЕО) № 1857/2006, трябва да бъдат приведени в съответствие с настоящите насоки, най-късно до 1 януари 2015 г.;
- (б) съществуващите схеми за помощ за изпълнение на стандартите в подглава IV.Д. от Насоките на Общността за държавни помощи в секторите на земеделието и горското стопанство за периода 2007—2013 г. и помощта за закупуване на горски земи, използвани като защитени природни зони, трябва да приключат до 30 юни 2016 г.;
- (в) съществуващите схеми за помощ за освобождаване от данъци и намаляване на облагането съгласно Директива 2003/96/ЕО, упоменати в подглава VI.Е от Насоките на Общността за държавни помощи в секторите на земеделието и горското стопанство за периода 2007—2013 г., трябва да се приведат в съответствие с приложимите хоризонтални правила на Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда и за енергетиката в периода 2014—2020 г. до 30 юни 2016 г., освен ако тези помощи са освободени от задължението за уведомяване;
- (г) съществуващите схеми за помощ за ранно пенсиониране следва да бъдат преустановени поетапно най-късно до 31 декември 2018 година.

(736) Държавите членки са приканени да дадат своето ясно формулирано безусловно съгласие за тези предложени подходящи мерки в рамките на два месеца от датата на публикуването на настоящите насоки в *Официален вестник на Европейския съюз*. При отсъствие на отговор Комисията ще приеме, че съответната държава членка не е съгласна с предложените мерки.

6. **Изтичане на срока на действие**

(737) Настоящите насоки ще се прилагат до 31 декември 2020 г. Комисията може да реши да преразгледа или измени настоящите насоки по всяко време, ако това е необходимо по причини, свързани с политиката в областта на конкуренцията, или за да се вземат предвид други политики на Съюза, като съображения в областта на политиката за селското стопанство, развитието на селските райони или здравето на хората и на животните и защитата на растенията, и международни ангажменти или по други основателни причини.

⁽⁹¹⁾ Изменени на 19 ноември 2013 г., ОВ С 339, 20.11.2013 г., стр. 1.